

Wc. 8. 29.

Y

LLYFR GWEDDI GYFFREDIN

Y

Cydymmaith Goreu,

Yn y

TY a'r 'STAFELL

Yn gystal ac yn y

DEML.

NEU,

Gynhulliad o Weddiau allan o wasanaeth Cyffredin Eglwys Loegr, tra angenrheidiol i'r holl deulu ynghyd, ac i bob dŷn yn neullduol ar ei ben ei hun.

Gyda Gwasanaeth neullduol i'r

SACRAMENT.

*Argraphwyd yn Rhydychain, gan
Leon. Lichfield, dros Joan. How-
el, yn y flwyddyn. 1693.*

Imprimatur,

HEN. ALDRICH,

Vice-Can. OXON.

Novem. 30.

1692.

At yr Anrhydeddus

Farchog a'r Enwog Freyr,

Syr *JOAN WYNN*

o *Watstay* yn Sir *Ddimbech*.

Y Mynych brawf a gefais o'ch dationi, a'ch mwynder digymmar, a'm byfhâodd i gyflwyno y Llyfr tra godidog hwn o weddiau i chwi yn nhafodiaith naturiol eich gwlad. Mae yn afraid i mi gymmeryd poen i ddangos i chwi, mor werthfawr, angenrhaidd, a defnyddiol yw; gan fod yn byspys gennyf eisoes eich bôd chwi (Bendefig grasol) gyda holl wir Feibion Eglwys Loegr, yn hawdd gennych gydnabod, ei fod ef yn gyfryw ac y mae ei henw yn dal allan ei fod, sef y Cydymmaith Goreu i bob Cristion defosiol yn gyhoedd yn ei deula, ac yn ddirgel yn ei 'Stafell; yn enwedig pan ystyrier
fod

1. Layunyr Annerch.

fod yr holl weddïau a gynnwys, wedi eu casglu allan o Wasanaeth Cyffredin ein Mam ni Eglwys Loegr; am yr hwn y gallaf ddywedyd yr byn a ddywedodd Dafydd gynt am gleddyf Goliab, Nid oes yr un debyg iddo. Ond mae i mi ddirfawr achos (mi a wnn yn ddâ) i ofyn eich nawdd chwi, a phawb eraill a'i gwelont yn ei wisc newydd hon; o herwydd darfodi mi, trwy gymmeryd y gwaith yma yn llaw, yscatfydd attal rhyw law mwy cyfarwydd a chelfyddgar yn yr Iaith hon, rhac ei gyflawni er bodlonrwydd cyffredinol i chwi, a phawb eraill. Ac o herwydd bynfe fu yn arswydus gennyf yn hir ymbel ag ef; ac mi a ddymunaf arnoch goelio mae nid gwag ogoniant, nac un cyffelyb wael ddiben a barodd i mi gymmeryd y dasc hon arnaf: ond mai fy nibenion yn byn oedd y rhain a ganlyn; sef, byfforddi a chynnhyrfu defosiwnau y Cyffredin arwybodus o'm gwlad. Ac hefyd fel y byddei i mi ddangos fod gennyf beth ymsynniad o'r holl groesaw, cymmwynasau, a'r dirfawr gariad a ddarfu i chwi ei ddangos i mi, tra fâni yn eich gwasanaethu; ac y chweennychwn o'r lleiaf fod yn ddiolchgar i chwi. Dim heb law diolch

Y Llythyr-Annerch.

nis gallaf ail-ddychwel i chwi, ond dymuned o ddisfrî fynghalon fod i'r Duw grasol hwnnw a'ch cododd chwi yn Biler i'r Deyrnas, gynnal i chwi hir einioes, ac iechyd, a'r holl fendithion a'r trugareddau ysprydol ac amserol yr y'ch yneuenw yn hau: fel y parhâoch i fod yn Gymmorth i'ch Teulu, yn Gyssur i'r Eglwys ag yn Urddas i'ch Gwlad. Ag yn niwedd eich Gyrfa a'ch Milwriaeth ffyddlon, fod i Grist yn obrwng am eich Llafur ymddiriedus roi i chwi yr Heddwch a'r Gogoniant hwnnw nad eill y Fyd twyllodrus eu rhoddi. Hyn yw, ac byth a fydd, daer a heunyddiol weddi

Eich rhwymediccaf a'ch
ufuddaf wafanaethwr

E. E.

Y

Rhag-Ymadrodd.

MAe bod Duw, ac y dylei ef gael ei addoli, yn wirioneddau wedi eu datcuddio mor gyffredinol i'r Cenhedloedd ynsyrtaf gan oleuni natur yn unig, fal nad eill un Cristion yn ddiau ('sydd a mesur helaethach o oleuni ganddo) llysu eu credu hwynt. Am fi yn cyfeirio fy ymadrodd gan bynny at Gristion yn unig, ni chymmeraf arna'i gychwyn profi yn eglur y prynciau hyn iddo, rhag i mi ymddangos i edliw iddo fwy anwybodaeth nag a gafwyd yn arferol yn y rhai gwaethaf i gîd o ddynion rhesymmol.

Pa fôdd bynnag, gormod o Gristianogion sydd, pa rai (er mawr waradwydd i'w sancteiddiaf Broffes) sydd mor llwyr ddi-fatter a diosfal am addoli y Duw brennw, pa un yr ymddangosant i'w gysaddef a'i gredu, mal agos y tueddent Gristion gwir Gariadusi ddatcan yn dra-hysy cyfydy Genhed-

Y Rhag-Ymadrodd.

bedlaeth angbredadwy honno mewn barn yn eu herbyn hwy, ac y bydd yn esmwythach arnynt yn nŷdd digofaint. O ran megis y rhyngodd bodd i Dduw roi i Gristianogion well moddion i adnabod, a mwy cymmorth, a gwell adderwidion i'w cymmell i gyflawni eu dyledsiwydd: felly yn ddilynol rhaid i'r esceulusdra o hyn eu dwyn i fwy damnedigaeth.

Heb law hyn, eu perygl sydd fwy hefyd o herwydd y mae y rhwymedigaethau mawrion hynny a roesant arnynt eu hunain, pryd ar y cyntaf yn eu Bedydd yr henwyd hwy felly, yn dirfawr drymbau eu pechod. Canys yno hwy a addunafant adduned hynod yr addolent Dduw, ac y gwafanaethent ef yn gywir holl ddyddiau eu heinioes, fal felly nid ellir cyfri' eu besgeulusdra hwy yma, am ddim llai na'r mât waethaf o Anudoniaeth, a thorr-cysammod a Duw ei hun: ac am hynny nid yn unig a'u difedda o holl lesbadau y cysammod hwnnw, ond hefyd a'u gwnâ yn ddarostyngedig i lawer angwhaneg o wialennodiau. In ddiamman ni wir ystyria un Cristion diffuant hyn, heb edifarhâu yn hollawel am y cyfryw esceulusadau pechadurus, a bwriadu o ddifri
am

Y Rhag-Ymadrodd.

am yr amser sydd i ddyfod i fod yn astud,
ac yn ddirwyd yn y ddyledswydd. Mae
Addoliad Duw yn sefyll yn bennaf, mewn
offrwm i fynu Weddiau, Mawr a thalu Di-
olch : a hyn sydd raid i ni oll ei gyflawni yn
gyhoedd ac yn ddirgel. Tn gymmaint ag na
eillgwneud hyn yn gyhoedd gymmodiamef-
ceuluso hyn yn y dirgel, na gyflawni yn ddir-
gel ar yllaw arall, esceuso am ei adael heibio
yn y cyhoedd. O ran megis yr ymddengys
ef yr hwn a wna ei ddyledswydd yn y cyho-
edd, i chwarcu am glod dynion yn fwy na
chlod Duw, ac ni dderbyn ddim gwobr arall:
felly fe geiff efe, yr hwn a ymwrthodo ac
addoli Duw yn gyhoedd, ac a feddylio fod-
loni Duw trwy wasanaeth dirgel a neull-
duol ar ei ben ei hun yn unig, wybod ei
fod gwedi ei dwyllo cymbelled, mal yn pei-
dio a gwrando ar yr Eglwys, yr hon a eitw
arno mor fynych a thaer i'w ddyledswydd,
y gwna ei hun yngolwg Duw a phob dy-
nion da megis Anghredadyn neu BUBLI-
CAN; ac ar ol ei holl ddefosiwnanai dengys ei
hun i fod orifedi y Pechaduriaid hynny nid
yw Duw yn eu gwrando. O ran lle mae gwa-
sanaeth Eglwys sefydledig yn gyfryw, ac y
gallwn gyttuno yntho yn ddibechod, 'fe gy-
fri' Duw bob neullduad oddiwrth yr
Eglwys honno yn drosedd ddirfawr; ac

Y Rhag-Ymadrodd.

ni eill fod gan gynnifer ac a barhâont o'u gwîrfodd, ac yn ystyfnig yntbo (pa fodd bynnac y cymmerant arnynt addoli Duw yn ddirgel.) ddim achos gyfion i obeithio bodloni Duw: Ond a allant yn fwy rhesymmol ddisgwyl iddo eu cospi yn gyhoedd am eu banufudd-dod a wêl eic yn y dirgel. Rhaid gan hynny wasanaethu Duw yn gyhoedd yn yr Eglwys, ac yn ddirgel yn y ty. Hynny yw, yn gystal yn ddirgel ar ein pennau ein hunain, ac hefyd yn fwy cyhoedd yn ein teuluoedd, pa un er ei fod yn fath ar wasanaeth cyhoedd hefyd, etto yr wyf yn ei alw yn ddirgel wrth ei gyffelybu a gwasanaeth mwy cyhoedd yr Eglwys.

Ond ni ddarparodd un Eglwys erioed etto yn well tuag-at wasanaeth Duw, na'n Mam ddâ ni, Eglwys Loegr. O ran hi a ddarparodd wîr gyflawn Ffurf o Eiriau pûr ac iachus, â pha rai y gallwn wîr wasanaethu Duw wrth ei fodd gyda gwylder a pharchedig ofn. Y Ffurf hon y gasclodd i ni, nid o'r Offeren Babaid (megis y cam-haerodd rhai, i beri ei chashâu) ond allan o gynbarach wasanaeth Cyffredin amferoedd purach. A lle mae y cyfryw bethau hên ynniffyg, nid yw hi yno yn gorchymyn yn dim i'w chymmu.

Y Rhag-Ymadrodd.

munwyr, ond naill ai a wnaethpwyd gan, neu oedd yn bodloni y rheini pa rai oeddyni y gelynion mwyaf i Babyddiaeth a'r Ewyllysweyr gorau i'n Hadgyweiriad gogoneddus o'n Crefydd. Iê, y peth a orchymmyn (yr hyn yn wir y'w ei hamryddedd mwyaf) swmma a sylwedd fansteiddiaf Air Duw ydyw. Iaith y 'Scrythur lân y mae gan fynychaf yn ei arfer; os ar un amser nid yw, ni ellir dywedyd ei bod yn y man hynny yn gwrthwynebu monarw; ond a eill ofyn yn hyf i'w holl elynion, a dywedyd yngeiriau ei Harglwydd anwyl, Pwy o honoch a'm hargyhoeddaz i o bechod?

Darfod i bon ein Hegweys ni gan hynny yn dra-llesol a helaeth dresnu defosiwnau dirgel yn gystal a rhai cyhoedd i'w phlant, yw fy mweriad i yr awerbon i'w ddangos yn y Cascliadau hyn a ganlyn. O ran fe ymddengys wrth y rhain ddarfod iddi nid yn unig lafurio i gynnorthwyo ein gwendid, a rhoi cymmorth i gyflenwi ein diffygion dirgel ymhob achosion cyffredinol; ond darfod iddi ymhob digwyddiadau angbyffredinol besyd ein cynnorthwyo yn helaeth, i weddio yn oftyngedic, ac i dalu diolch i Dduw.

Iwneud

Y Rhag-Ymadrodd.

Iwneud yn dda yr enw-ddalen gan hynny, ac i brofi godidawgrwydd y Cydymmaith yr hwnnymae hiyn eiganmol, mi a fenthygciais o honaw y cyfryw weddïau ac a wasanaethant i ni i'w harfer ymhob cyflwr pa'r un bynnac ai cyffredinol ai priodol; ac a'u dygais i'r cyfryw drefn, a llwybreiddrwydd, fal y gwasanaethont yn dra-bawdd i ni i'w harfer am ein gwasanaeth beunyddiol a'n defosiwnau angbyffredinol hefyd.

Y Casgliad a ganlyn gan hynny a luniwyd i'w arfer gennym ddwy ffordd: yn gyntaf yn y ty, pan fo yr holl deulu gwe-di eu galw ynghyd, i offriwm i fynu eu cyd-weddïau, ac i hyspysu eu herfynïau cyffredin i Dduw; ac yn ail yn y Stafell pan ymneullduo un dyn ar ei ben ei hun yn y dirgel, i dywallt allan ei enaid ger ei fron ef.

Mai dyledswydd ddiball pob Meistr neu Benteulu y'w ymegnio fod i bob enaid o fewn ei dy gael ei gyflenwi a Duwioldeb, a'i faethu â phob daioni, nid rhaid i mi arfer llawer o resymmeu i brofi hyn. O ran os yw eise yn waeth na'r di-ffydd (megis y cyhoeddodd yr Apostl ei fod ef i Tim. 5. 8.) yr hwn ni ddarpara i'w deulu bethau amferol, gan hynny beth yw ef ni ddarpara

Y Rhag-Ymadrodd.

ra iddynt bethau ysprydol? A pha fodd
y geill neb obeithio wneud hyn yn fwy
effeithiol, na thrwy eu rhwymu hwy i fod
yn ddysfal yn y cyfryw ddesofiwnau nefol?

Ac fel y byddai i mi drefnu iddynt fe-
lly ddesofiwnau cymmwys, 'fe ddarfu i mi
yn y lle cyntaf gyfansoddi tri gwasanaeth
neullduol tra-chymmwys i'r tri amseroedd
hynny (sef y Boreu, Canol dydd, a'r nŷs)
pa rai, megis y tystiolaetha gair Duw ei
hun yn helaeth, a arferwyd gan lawer
o'n duwiol Flaenoriaid yn y Ffydd, ac a
gedwir etto ar eu hŵl hwy (ni a gredwn)
gan lawer o ddynion defosiol yn yr oes
hon, er ei bod yn oes (mewn gwirionedd)
o'r cyfryw rydidi cyffredinol, ac anghre-
fydd. Ond am y jawl ni chaniadbâ eu
hachosion iddynt, weddio mor synych bydd-
ed iddynt ymegnio o'r hyn lleiaf we-
led cyflawni y ddyleds wydd hon y Bo-
reu a'r Nos. O ran cyn synyched a hyn
yn ddiau fe ddylei Dduw gael ei addoli
ymbob teulu Cristianogol: ac nid allwn
yn gyfion nagcau iddo ein gwasanaeth
cyntaf, a'n diwaethaf, yr hwn yw, yn wir
y cyntaf a'r diwaethaf.

Ac nid eill fed achos i un Pennaeth ty
feddwl y treulia ormod o'i amser, gan y
gall gyflawni yn ddledas y tri gwasanaeth
mewn

Y Rhag-Ymadrodd.

mewn llai nag yspaid un awr. A pha fath
ddyn yw efe yr hwn ni ydd cyn lleied cy-
frân o'i amser, i Arglwydd nef a daiar,
pan gredo efe fod yn gyfion ac yn rhesym-
mol iddo ef os yn gwasanaeth cynnifer o
oriau bob dydd gan eu weinidogion ei
bun?

Nid oes gennyf ond un peth ychwaneg i
gyngbori iddo, yn y perthynas hwn, pa un
yw bod iddo orckymmyn pawb o'i deulu
gyda phob gwylder gostyngedig i ddywedyd
Amen, ar ol pob un o'r gweddïau hyn.
O ran trwy y modd hwn efe nid yn unig
a rwystrïa iddynt gysgu ym maith eu dyled-
swydd, ac a'u ceidw hwy yn wiliadurus
yntbi; ond a bar iddynt roi rhyw dystio-
laeth befyd o'r taer ewyllys hwnnw, o'r
cyslawen siccrwydd ac o'r cyngbanedd
melus hwnnw, a'r cydsynniad y ddylei
gyd-fyned a'n herfynion at Dduw.

Heb law y tri gwasanaeth hyn'fe ddar-
fu i mi befyd gynnwll amryw ddefofi-
wnau achosawl. Ac i ba ddibenion neull-
duol y gwasanaetha y rhai'n y Cynhwys-
iad a ddengys.

Nid oes gennyf ond un peth i'w chwa-
negu yngbylch y Gweddïau hyn, yr hyn
y'w, eu bod nid yn unig mor helaeth ac
eglur, yn arddangos, ac yn byspsu ein
hang.

Y Rhag-Ymadrodd.

hangenrheidiau cyffredinol cystal ac un
Efurf o weddi pa fath-bynnag ; ond hefyd
yr haeddant gymmaint pris a chyfri o
o herwydd eu hawdurdod, gan mai geiriau
yr Eglwys honno ydynt, sydd fwyaf gogo-
neddus a pherffaith o'r holl Eglwys Pro-
testanaidd : a bod gennym ddirfawr achos
i gredu y bodlonir Duw (yr hwn mor
fynych a amddiffynnodd yr Eglwys hon, ac
â'i gwardodd mor rhyfeddol) hefyd â'i
defosiwnau duwiol hi, y rhai a offrwym
i fynu iddo ef yn unig yn enw ei Anwyl
Fâb, yn yr hwn, yr byspysodd, y Bodlonir
ef.

Y CYNNHWYSIAD.

Gweddian am *y Boreu. Ty dalen 1*
Ganol dydd. d. 13
y Nôs. d. 20

Gweddian i'w
 dywedyd *Ar ddyddiau ymryd a*
gostyngeddwydd. d. 31
In amser trallod a blin-
derau. d. 40

Gweddian *Tros y Claf. d. 45*
Tros y Claf, lle na weler fawr
obaith o'i wellhad. d. 51
Tros blentyn Claf. d. 51
Tros rai a fo mewn blinder
yspryd neu gydwylbod. d. 58

Gweddian i'w
 dywedyd *Cyn yreloch i'r Eglwys. 61*
Pan ddeloch i'r Eglwys.
d. 63
Pan ddeloch allan o'r E-
glwys. d. 64

Gweddian
 ar ddyddiau *T Boreu, cyn yr eloch allan*
o'ch ty. d. 65
 Sacrament *In yr Eglwys, pan foch gyn-*
taf yn parottôl tuagat y
 i'w dywe- *Sacrament. d. 68*
 dyd *Tra fydder yn gweini y Sa-*
crament. d. 70

Mysyrddodau Duwiol allan or Psal. d. 83
Llech-rês o Bechodau. d. 96

LIYFR-GWEDDI-GYFFREDIN,

Y Cydymmaith Gorau.

BOREUOL-WEDDI

Pŷalm 65. 2. I Bren. 8. 28.

*Ti yr hwn a wrandewi weddi, attat ti
y daw pob cnawd: gedych ar weddi dy
was, ac ar ei ddeisyfriad ef, o Arglwydd
fy Nuw, i wrandewi y llêf a'r weddi y
mae dy was yn ei weddio heddyw ger
dy fron di.*

HOLL-alluog Dduw a thrugaroc-
caf Dād, Nid aethom ar gyf-
eiliorn allan o'r ffyrdd di, fel
defaid ar gyfsgolb; Nyni a ddilynafom
ormod ar amcanion, a chwantau ein
calonnau ein hunain: Nyni a wnae-
thom yn erbyn dy sancteiddiol gyfieithiau:
Nyni adawfom heb wneuthud
y pethau a ddylefym eu gwneuthur;
ac a wnaethom y pethau ni ddylefym
eu gwneuthur; Ac nid oes iechyd ynom.
Eithr tydl o Arglwydd, cymmer drwg
B garedd

garedd arnom ddrwg, weithred-wyr tru-
 ain, Arbet ti hwynthwy, ô Dduw, y rhai
 sy yn byffesu i ti Dduw, y rhai
 fawl sydd yn edifarws. Yn ol dy addewi-
 dion a yspyllwyd i ddyn, yng Hrist Jesu
 ein Harglwydd. A chaniattâ drugaroccaf
 Dâd er ei fwyu ef, Fyw o bonem rhac
 llaw, mewn duwiol, union, a tobr
 tuchedd, i ogoniant dy sancteiddiol enw.
Amen.

Holl gyfoethog, a thragywyddol
 Dduw, yr hwn ni chasheir ddim a'r
 a wnaethost, ac a Faddewi bechodau pawb
 y dy edifeirich, creâ a gwnâ ynom
 newydd a drylliedic galonnau; fel y bo
 i ni gan ddyledus ddoluriaw am ein
 pechodau, a chyfaddef ein trueni, allu
 caffael gennit, Dduw yr holl drugaredd
 gwbl faddewi a gollyngdod, trwy le-
 iu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Arglwydd, attolygwn i ti ollwng
 dy bobl oddiwrth eu camweddu,
 fel y byddom trwy dy ddawnus druga-
 redd ryddion oddiwrth rywmedigae-
 than ein holl bechodau, y rhai drwy ein
 cnawdol freuolder a wnaethom: cani-
 adhâ hyn er cariad i'r Jesu Grist ein
 Har-

Harglwydd bendigedic, a'n iachawdwr.

Amen.

CAniadhâ, ni attolygwn i ti Holl-allu-
 og Dduw, fod i ni y rhai a haedd-
 afom gael mein poeni am ein drwg
 weithredoedd, trwy gonffordd dy râd
 di, allu yn drugarog gael hawshâd, trwy
 ein Harglwydd a'n iachawdwr Jesu
 Grift. *Amen.*

DUw, yr hwn a wyddost ein bod ni
 wedi ein gosod mewn cynimaint
 a chynnifer o beryglon ac nas gallwn o
 herwydd gwendid dynol, fefyll bob
 amser yn uniawn: caniadhâ i ni y cy-
 fryw dy nerth a'th nodded i'n cymmorth
 ymhob perygl, ac i'n harwain trwy bob
 profedigaeth, trwy Jesu Grift ein Har-
 glwydd. *Amen.*

OArglwydd, ni attolygwn i ti ga-
 niadhau i'th bobl râd i wrthladd
 profedigaethau y byd, y cnawd, a'r
 cythrael, ac a phŵr galon a meddwl
 i'th ddilyn di yr unig Dduw trwy Je-
 su Grift ein Harglwydd. *Amen.*

Holl-alluog Arglwydd, a bŷth-fywi-
 ol Dduw, ni a attolygwn i ti fod
 yn wiw gennit uniawni, sancteiddio, a
 llywodraethu ein calonnan a'n cŷrph,
 yn ffyrdd dy ddeddfau, ac yngweith-
 redoedd dy orchymynion, megis trwy
 dy gadarnaf nodded, ymab ac yn dra-
 gywyddol, y gallom fod yn gadwedic
 gorph, ac enaid trwy ein Harglwydd
 a'n Iachawdwr Jesu Grist. *Amen.*

Rhagflaenani, ô Arglwydd, yn ein
 holl weithredoedd, a'th radlonaf
 hoffder, a rhwyddhâ ni a'th barhaus
 gymmorth, fel yn ein holl weithredoedd
 dechreuedic, annherfynedic a therfy-
 nedic ynot ti y gallom foliannu dy sanct-
 aidd enw, ac yn y diwedd gael gan
 dy drugaredd fywyd tragywyddol, trwy
 Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Arglwydd nefol Dâd, Holl-alluog,
 a thragywyddol Dduw, yr hwn
 a'n cedwaiſt yn ddiangol hyd ddechreu
 'r dydd heddyw, amddiffyn nyni ynddo
 a'th gadarn allu, a chaniadhâ na fyrthi-
 om y dŷdd hwn mewn un pechod, ac
 nad elom mewn neb rhyw berygl, eithr
 bod ein holl weithredoedd wedi eu tref-

nu a'u llywiau wrth dy lywodraeth,
i wneuthur yn wastad y peth fydd gy-
fiawn yn dy olwg di, trwy Jesu Grist
ein Harglwydd. *Amen.*

O Arglwydd, yr hwn ni phelli byth
gynnorthwyo, a llywodraethu y
rhai yr ydwyf yn eu meithrin yn dy
ddilys o'n a'th gariad, cadw ni, ni at-
tolygwn i ti dan dy ddarbodus nodded,
a phar i ni yn ddibaid o'ni a charu dy
enw bendigedic, trwy Jesu Grist ein
Harglwydd. *Amen.*

O Dduw, yr hwn trwy dy ddiball
ragluniaeth wyt yn llywodraethu
pob peth yn y nef a'r ddaiar, yn ufudd
ni a attolygwn i ti, fwrw oddi wrthym
bob peth niweidiol, a rhoddi o honot
i ni bob peth a fyddo dâ ar ein llës
trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

A Rglwydd, ni attolygwn i ti, gadw
dy denlu, yr Eglwys mewn duw-
iolder gwaftadol, fel y bô trwy dy
nodded ti, iddi gael ei gwaredu oddi-
wrth bob gwrthwyneb, ac ynddefosionol
ymroi i'th wafanaethu di mewn gwei-
thredoedd dâ, er gogoniant i'th enw,
B 3 trwy

trwy Jesu Grist ein Harglwydd, *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, trwy Yspryd pa un y llywodraethir ac y sancteiddir holl gorph yr Eglyws, derbyn einersynion a'n gweddian y rhai yr ydym ni yn eu hoffrwm gerdy fron di, dros bob grâdd o ddynion yn dy sanctaidd Eglwys, fel y bo i bob aelod o honi yn ei alwedigaeth a'i wafanaeth, allu yn gywir, ac yn dduwiol dy wafanaethu di, trwy ein Harglwydd a'n Jachawdwr Jesu Grist. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn sydd a'i deyrnas yn dragywyddol, a'i allu yn anfeidrol, cymmer drugaredd ar yr holl Eglwys, a rheola felly galonnau dy ddewisedic wafanaeth-ddynion William a Mari ein grasusaf Frenin a'n Brenhines, fel y gallont hwy (gan wybod i bwy y maent yn weinidogion) uwchlaw pob dim geisio dy anrhydedd âth ogoniant: ac fel y gallom minnu a'i holl ddeiliaid hwy (gan feddylid yn ddyledus oddiwrth bwy y mae yrawdurdod sydd iddynt) yn ffyddlon eu gwafanaethu a'u hanrhydeddu, ac yn ostyngedig

dic ufuddhau iddynt, ynot ti, ac erot
ti, yn ol dy fendigedic air a'th ordin-
had, trwy Jesu Grift ein Harglwydd, yr
hwn gyda thi a'r yspryd glân, fydd yn
teyrnaru yn dragywydd yn un Duw, heb
drangc na gorpheli, Amen.

O Arglwydd ein Duw yr hwn wyt
yn cynnal pob peth yn y Nef ar
ddaiar, derbyn ein ufudd weddiau gy-
da diolch tros ein goruchel Arglwydd
a'n Harglwyddes y Brenin William a'r
Frenhines Mari, y rhai drwy dy raglu-
niaeth a osodait i lywodraethu arnom:
ac felly gyda hwynt bendithia yr holl
Frenhinawl deulu a gwlith dy nefol
yspryd, fel y bo iddynt gan ymdditied
yn bestad yn dy ddaiar a bod yn am-
ddiffynniedig gan dy allu, a chorone-
dig a'th rasol, a'th ddiball ffair, gael
parhau ger dy fron, mewn iechyd, hedd-
wch, llawenydd, ac anrhydedd, hi
einioes a ffynnadwy yma ar y ddaiar, ac
yn ol y fuchedd hon fwynhau bywyd
a gogoniant dragywyddol yn nheyrnas
Nef, trwy haeddedigaethau a chyfryng-
iad Jesu Grift ein Hiachawdwr, yr hwn
gyda yr Tad a'r yspryd glân fydd yn
byw ac yn teyrnaru yn un Duw, heb

drangc na gorphen. *Amen.*

O Dduw grasusaf, yn ufudd attolygwn iti, megis tros y Deyrnas hon yn gyffredinol, felly yn enwedig tros y rhai a gyfodaist i reoli arnom; deilyngu o honot lywio a llwyddo eu holl ymgynghoriadau, er derchafiad i'th ogoniant, er daioni i'th Eglwys, ac er diogelwch, anrhydedd a llwyddiant i'n Harglwydd Frenin a'n Brenhines, a'u teyrnasocdd; trwy eu llafur hwy felly trefner a gwaftattaer pob peth ar y sail oreu a chadarnaf, fel y bo Heddwech a Dedwyddwech, Gwirionedd, a Chyfiawnder, Ffydd a Duwioldeb yn sefydlog yn ein plith trwy'r holl Genhedlaethau. Hyn a phob peth arall anghenrhaidd iddynt hwy, i ni, ac i'th Eglwys oll, yddym yn oftyngedig yn eu herfyn yn enw a chyfyngded Jesu Grist ein Harglwydd a'n Iachawdwr bendigedig.

Amen.

Holl-alluog Dduw, rhoddwr pob da i'w daionus, yr hwn o'th Dduwiol ddarbodaeth a osodaist amrafael Raddan yn dy Eglwys, ni attolygwn yn ufudd iti, roddi o'th räs i'r sawl oll

drangc

B

a al-

a alwer i bob fwydd a Gweinnyddiaeth
yn yr unrhyw; (yn ienwedig i'r rheini
a ofodaist i fod yn Flaenoriaid ysprydol
ac Athrawon i mi) ac felly cynyscaedda
hwy a ddiweidrwydd buchedd, fel y
gwafanaethont yn ffyddlon gerdy fron,
i ogoniant dy ddirfawr enw, ac er lles
i'th Eglwys sanctaidd, trwy Jesu Grist
ein Harglwydd. *Amen.*

Holl-alluog, a bŷth-fŷwiol Dduw,
yr hwn wyt yn perfformio ni ewylly-
sio, a gwneuthur yr hyn fydd dda ac
yn gymmeradwy gan dy fawredd: yr
ydym yn gwneuthur ein gostyngedic
erfynion attat dros yr rheini oll a wnae-
thont ddaioni i ni, ein cyfeillion, cyf-
neseiffaid, a'n gelynion hefyd. Bydd-
ed dy Dadol law, ni a attolygwn
i ti, bŷth arnynt: bydded dy Ys-
pryd glân bŷth gyda hwy, ac felly
tywys hwy yngwybodaeth ac ufudd-
dod dy air, modd y gallont yn y diwedd
fwynhau, bywyd tragywyddol, trwy
ein Harglwydd Jesu Grist, yr hwn gyda
thi, a'r Yspryd glân, fydd yn bŷw ac
yn teyrnasu yn un Duw, heb drangc na
gorphen. *Amen.*

Holl-

Hollallwog Dduw, dy hwn wyt
 yn dangos i bawb tylar gyfeili-
 orn i law yrch dy wilionedd, i eileu dwyn
 i ffordd cyfiawnter, (caniathu i bawb a
 dderbynnu i gydymdeithas crefydd Grist,
 allu o hangrwyd i gyd i y cyfryw he-
 thau a'u yfudd wrthwyneb i w proffets,
 a chanlyn y fawl bechad o'i ac a fy-
 ddo yn cydtuno a'r unithyw, trwy ein
 Harglwydd Jesu Grist. Amen.

Hollallwog Dduw, Tad y trugaredd-
 uchaf, yddym ni dy weision an-
 nheillwngyn rhoddi i'r ddiolch gott yng-
 geiddiaf a ffyddlonaf a'u dy holl ddar-
 oni, a' h ddrugareddau i ni ac i bob dyn.
 Ni a'm fendithiwn a'm ein creadigaeth,
 a'm ein hradwraeth, ac a'm holl fendi-
 thion y bywyd hwn. Ei eithr uwchlaw
 pob ddim, a'm dy anseidrol gariad ym
 mhrynedigaeth y bydd trwy ein Har-
 glwydd Jesu Grist, a'm ymddion e i'as
 ac a'm obaith gogoniant. Ac ni a'to-
 lygwn i'ti roddi i ni y cyfryw ddwys
 ac i'w nymtynniad a'r dy holl ddrugaredd-
 au, fel y bo ein calonau yn ddifffuant
 yn ddiolchgar, ac fel y mynegom dy
 foliant, nid a'n gwefusau yn unig eithr
 yn ein bucheddau trwy ymroddi i'th
 wafa-

wafaneth, a thrwy rodio ger dy fron
mewn sancteiddrwydd ac uniondeb
tros ein holl ddyddiau, trwy Jesu Grist
ein Harglwydd, i'r hwn gyda thydi a'r
Yspryd glân bid yr holl anrhydedd a'r
gogoniant bŷth bythoedd. *Amen.*

HOLL-alluog, a thragywyddol Dduw,
Nefol Dad, yddŷm ni yn oftynge-
dic yn diolch i ti fod yn wiw gennit
ein galw i wybodaeth dy ras, a ffydd
ynot; dyro ini dy Yspryd glân, fel y ga-
ner ni eilwaeth, ac ein gwneier yn eti-
feddion iechyd tragywyddol, trwy
ein Harglwydd Jesu Grist, yr hwn fydd
yn bŷw, ac yn teyrnafu gyda thi, a'r
Yspryd glân, yr awr hon ac yn dragy-
wydd. *Amen.*

HOLL-alluog Dduw, yddŷm yn rhoddi
i ti oftyngedic ddiolch, a'm ryn-
gu bodd i ti ein gwared oddi wrth bery-
glon ac enbydrwydd y nŷs aeth heibio: ac
ni attolygwn i ti ganiadhaŷ, drugaroc-
caf Dad, allu o honom drwy dy gyn-
northwy di fŷw yn ffyddlawn, a rhodio
yn ol dy ewyllys di yn y fuchedd bre-
fennol hon, a hefyd bod yn gyfrannog-
ion o'r gogoniant tragywyddol yn y
fu-

fuchedd a ddaw trwy Jesu Grist ein
Harglwydd. *Amen.*

Holl alluog Dduw, yr hwn a roddais-
t i ni rŵd y pryd hyn, trwy gy-
fundeb a chyd-gyfarch i weddio arnat;
ac wyt yn addo pan ymgynnullu dau neu
dri yn dy enw, bôd i ti ganiadhau eu
gofynion; cyflawna yr awr hon, ô Ar-
glwydd, ddymuniad a deisyfiad dy wei-
sion, fel y bo mwyaf buddiol iddynt,
gan ganiadhau i ni yn y bŷd hwn wybo-
daeth am dy wirionedd, ac yn y bŷd y
ddaw, bywyd tragywyddol. *Amen.*

EIn Tâd yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw. Deuet dy deyrn-
as. Bid dy ewyllys ar y ddaiar, megis y
mae yn y nefoedd. Dyro i ni heddyw
ein bara beunyddiol. A maddeu i ni
ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n
dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedi-
gaeth; eithr gwaret ni rhag drwg:
Canys eiddot ti yw'r Deyrnas a'r gallu,
a'r gogoniant yn oes oesoedd. *Amen.*

Rhâd

Rhâd ein Harglwydd Jesu Grist, a
ferch Duw, a chymdeithas yr Yspryd
glân, a fyddo gyda ni oll bŷth bythoedd:
Amen.

Gweddiau i'w harferu ga- nol dydd.

Psal. 55. 18.

Hwyr, a boreu, a banner dydd y gwedd-
ias, y byddaf daer ac efe a glyw
fy lleferydd.

DUw, yr hwn â wyddost ein bôd ni
wedi ein gosod mewn cymmaint
a chynnifer o beryglon, ac nas gallwn
o herwydd gwendid dynol, sefyll bôb
amser yn uniawn: caniadha i ni y cys-
tryw dy nerth a' th nodded i'n cymmorth,
ymhob perygl, ac i'n harwain trwy bôb
profedigaeth, trwy Jesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

DUw, yr hwn wyt wir nerth i bawb
oll ac y fy yn ymddiried yn ot, yn
drugarog derbyn ein gweddiau: a chan
na ddichon gwendid ein marwol anian
wneuthur dim dâ hebot ti, caniadha i
ni

ni gymnorth dy rād, fel y bo i ni gan
gadw dy orchymynion, ryngu bodd i
ti ar e-wyllys a ll gweithred; trwy Jesu
Grist ein Harglwydd. *Amen.*

DUw, yr hwn a arlwyaiſt i'r rhai
a'th garant gyfryw bethau daio-
nus ac y fydd uwch ben pob deall dŷn,
tywallt i'n calonnau gyfryw ferch ar-
nat, fel y byddo i ni gan dy garu uwch-
law pob dim, allu mwynhau dy adde-
widion, y rhai sy fwy rhagorol na dim
a fedrom ni ei ddeisyf; trwy Jesu Grist
ein Harglwydd. *Amen.*

ARglwydd yr holl nerth a'r cader-
nid, yr hwn wyt Awdwr a rhodd-
wr pob daioni, planna yn ein calonnau
gariad dy enw, ychwanega ynom wir
grefydd, maetha nŷmi a phob daioni, ac
o'th fawr drugaredd, cadw ni yn yr un-
rhyw, trwy Jesu Grist ein Harglwydd,
Amen.

HOLL-alluog a thragywyddol Dduw,
dyro i ni anghwaneg o ffydd, go-
baith, a chariad perffaith, ac fel y gal-
lom gael yr hyn yr wyt yn ei addo,
gwneâ i ni garu yr hyn yr wyt yn ei

or-

orehymyn, i trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

CAdw, attolygwn i ti Arglwydd, dy Eglwys a th dragynyddol druga-
redd: a chan na ddichon gwendid dŷn
hebot ti onid syrthio, cadw ni bŷth
trwy dy borth oddiwrth bob peth ni-
weidiol, ac arwain ni at bob peth budd-
iol i'n hiechyd wriaeth, trwy Jesu Grist
ein Harglwydd. *Amen.*

A Rglwydd, ni attolygwn i ti, gadw
dy deula yr Eglwys mewn duwi-
oldeb gwaftadol: fel y bo trwy dy no-
dded ti, iddi gael ei gwaredu oddiwrth bob
gwrthwyneb, ac yn ddefosionol ymroi
i th wasanethu di mewn gweithredoedd
dâ, er gogoniant i th enw, trwy Jesu
Grist ein Harglwydd. *Amen.*

MAwr: ddiolchwn i ti drugaroccaf
Dâd, ryngu bod i ti ein had-eni-
ach Yspryd glân, a'n derbyn yn blant i
ti dy hun trwy fabwys, a'n corphori
i th lân Eglwys, ac yn olfyngedig yr
attolygwn i ti ganiadâu, gan ein bod
ni yn feirw i bechod, ac yn fyw i gyfi-
awnder, ac yn gladdedig gyda Grist yn
ei

ei angen, alla etoelhoclio yr hên ddyn,
ac yn hollawl ymwrthod â holl gorph
pechod: ac megis ydd ym gwedi ein
gwneuthur yn gyfrannogion â angeu
dy Fab, ein bod hefyd yn gyfrannogion
o'i gyfodiad, ac felly o'r diwedd, yng-
hŷd a'r rhan arall o'r hân Eglwys bod
o honom yn etifeddion dy deyrnas dra-
gywyddol, trwy Jesu Grist ein Har-
glwydd! Amen.

HOll-alluog a thragywyddol Dduw,
yr i'w'n trwy dy sanctaidd Apostl
a'n dyscaiff i wneuthur gweddiau ac
ersyniau, i ddiolch dros bob dyn; yr y-
dym ni yn oftyngedig yn attolwg i
ti yn drugarbecaf dderbyn ein gwe-
ddiau hyn, y rhai rydym yn eu hoff-
rwm i'r dduwiol fawredd, gan atto-
lygu i ti ysprydoli yn wastad yr E-
glwys gyffredinol ag yspryd y gwirio-
nedd, undeb, a chyd-gordio; a chani-
adha i bawb ac sy yn cyffessu dy enw
sancteiddiol, gydtuno yngwirionedd dy
sanctaidd air, a byw mewn undeb, a
duwiol gariad. Ni a attolygwn i ti he-
fyd gadw, ac amddiffyn holl Gristianus
Frenhinoedd, Tywysogion a Elywiaud-
wyr; ac yn enwedig dy wafanaeth-
ddy-

ddynion *William â Mari*, ein Brenhin
a'n Brenhines, fel y caffom danynt hwy
ein llywodraethu yn dduwiol ac yn he-
ddychol : a chaniadhâ i'w holl Gyngor
hwynt, ac i bawb ac y fydd wedi eu
gosod mewn awdurdod danynt, allu yn
gywir, ac yn uniawn rannu cyfiawnder, er
cospi drygioni a phechod, ac er maentim-
io dy wîr grefydd di, a rhinwedd ddâ.
Dyro râd, Nefol Dâd, i'r holl Escobion,
â Churadiad (*yn fwy arbennig i'r rheini
yngofal pa rai y gosodaist ni*) fel y gallont
drwy eu buchedd a'u hathrawiaeth o-
fod allan dy wîr a'th fywiol air, a gwa-
fanaethu dy sanctaidd sacramentau yn
iawn ac yn ddyladwy ; a dyro i'th holl
bobl dy nefol râd, ac yn enwedig i'r
gynulleidfa hon fydd yma yn gydry-
chiol, fel y gallont ag ufudd galon â
dyledus barch wrando a derbyn dy sanct-
aidd air, gan dy wafanaethu yn gywir
mewn sancteiddrwydd ac uniondeb holl
ddyddiau eu bywyd. Ac yddym yn o-
styngedig yn attolygu i ti o'th ddaioni
Arglwydd gonfforddio a nerthu pawb ac
y fy' yn y bywyd trangcedic hwn, mewn
trwbl, tristwch, angen, clefyd, neu ryw
wrthwyneb arall. Ac yr ym ni hefyd yn
bendithio dy enw sanctaidd & ran dy

weision â ymadawfant a'r bywyd yma
yn dy ffydd di a'th ofn, gan attolygu i
ti roddi i ni râs felly i ddilyn eu enfam-
plau dâ hwy, fel gydâ hwynt y gallom
fod yn gyfrannogion o'th deyrnas ne-
fol : caniadhâ hyn, ô Dâd, er cariad
ar Jesu Grist, ein unig Gyfryng-ŵr, a'n
Dadleu-ŵr. *Amen.*

O Drugarog Dduw, yr hwn a wnae-
thost bob dyn, ac ni chashet ddim
a'r a wnaethost, ac ni fynnit farwolaeth
pechadur, onid yn hytrach ymchwelyd
ô honaw a byw : trugarhâ wrth yr holl
Iddewon, Twrciaid, Anffyddlonion, a
Hereticiaid, a chymmer oddiwrthynt
bob anwybodaeth, caledwch calon a
thremyg ar dy air, ac felly dŵg hwynt
adref, wynfydedic Arglwydd, at dy
braidd, fel y bont gadwedic ym-mhlith
gweddillion y gwîr Israeliad, a bod yn
un gorlan, dan yr un bugail Jesu Grist
ein Harglwydd, yr hwn fydd yn byw
ac yn teyrnasu gydâ Thydi a'r Yspryd
glân, un Duw, heb drangc na gorphen.
Amen.

Holl-alluog Dduw, yr hwn wyt yn
dangos i bawb fy'ar gyfeiliorn lew-
yrch dy wirionedd, er eu dwyn i ffordd
cyfi-

cyfiawnder, caniadhâ i bawb a dderby-
nier i gymdeithas crefydd Grist, allu o
honynt ymogelyd y cyfryw bethau ag
y fydd wrthwyneb i'w proffess, a chan-
lyn y sawl bethau oll ac a fyddo yn
cydtuno a'r unrhyw, trwy ein Har-
glwydd Jesu Grist. *Amen.*

O Dduw, gan na allwn ni hebot ti
ryngu bodd i ti, o'th drugaredd
caniadhâ fod i'th lân Yspryd ymhôb
peth uniawni a llywiau ein calonau,
trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOH-alluog Dduw, yr hwn a addew-
aist wrando eirchion y rhai a
ofynnant yn enw dy Fâb, ni a attoly-
gwn i ti ostwng yn drugarog dy glustiau
attom ni, y rhai a wnaethom yr awr
hon ein gweddiau a'n erfynion attat, a
chaniadhâ am y pethau hyn a archafom
yn ffyddlawn yn ôl dy ewyllys, allu o
honom eu caffael yn hollawl, i borthi
ein hangen, ac er eglurhâu dy ogoni-
ant, trwy Jesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

EIn Tâd, yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw. Deuet dy
deyrnas. Bid dy Ewyllys ar y ddaiar, me-
gis y mae yn y nefoedd. Dyro i ni
C 2 heddyw

heddyw ein bara beunyddiol. A maddeu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; Ffithr gwaret ni rhag drwg: Canys eiddot ti yw'r Deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant yn oes oesoedd.
Amen.

T Angneddyf Dduw yr hwn fydd Duwchlaw pob deall, a gadwo eich calonau a'ch meddyliau yngwybodaeth a chariad Duw, a'i Fâb Iesu Grist ein Harglwydd. A Bendith Dduw holl-alluog, y Tâd, y Mâb, a'r Yspryd glân, a fyddo i'ch plith, ac a drigo gyda chwi yn wastad. *Amen.*

Gweddiau am y Nos.

Pfalm 141. 1, 2.

Arglwydd yr wyf yn gwaeddi arnat brysfia attaf: clyw fy llais, pan lef-wyf arnat. Cyfeirier fy ngweddi ger dy fron fel arogl dath, a derchafiad fy nweylare fel yr offrcwm prydnhawenol.

Holl-alluog Dduw, a thrugaroccaf Dâd, Ni aethom ar gyfeiliorn allan o'th fflyrdd di, fel defaid ar gyfrgoll:
Nyn:

Nyni a ddilynasom ormod ar amcanion,
a chwantauein calonnau ein hunain :
Nyni a wnaethom yn erbyn dy sanctei-
ddiol gyfreithiau : Nyni adawfom heb
wneuthud y pethau, a ddylesym eu
gwneuthur, Ac a wnaethom y pethau ni
ddylesym eu gwneuthur ; Ac nid oes
iechyd ynom, Eithr tydi ô Arglwydd
cymmer drugaredd arnom ddrwg wei-
thred-wyr truain, Arbet ti hwynthwy, ô
Dduw, y rhai fy'yn cyffellu eu beiau ;
Cyweiria di y fawl fydd yn edifarws : yn
ôl dy addewidion a hyfpyflwyd i ddyn
yng-Hrist Jesu ein Harglwydd. A cha-
niadhâ drugaroccaf Dâd er ei fwyn ef,
fyw o honom rhac llaw mewn duwiol,
union a sobr fuchedd, i ogoniant dy sanct-
eiddiol enw *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, yr
hwn ni chafhei ddim a'r y wnae-
thost, ac a faddeui bechodau pawb
yfy'edifeiriol, crêa a gwnâ ynom newydd
a drylliedic galonnau ; fel y bo i ni gan
ddyledus ddoluriau am ein pechodau, a
chyfaddef ein trueni, allu caffael gennit,
Duw yr holl drugaredd, gwbl faddeuant
a gollyngdod, trwy Jesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

A Rglwydd, attolygwn i ti ollwng dy bobl oddiwrth eu camweddau, fel y byddom trwy dy ddawnus drugaredd ryddion oddiwrth rywmedigaethau ein holl bechodau, y rhai drwy ein cnawdol freuolder a wnaethom: caniadhâ hyn er cariad ar Jesu Grist ein Harglwydd bendigedic a'n Jachawdwr. *Amen.*

O Drugarog Arglwydd, ni attolygwn i ti ganiadhâu i'th ffyddlawn bobl faddeuant â thangneddyf, fel y glanhâer hwynt oddiwrth eu holl bechodau, ag y gwasanaethont ti â meddwl heddychol, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

C Aniadhâ, ni attolygwn i ti holl-alluog Arglwydd, fod i ni y rhai a haeddasom gael ein poeni am ein drwg weithredoedd, trwy gonffordd dy râd di, allu yn drugarog gael hawshâd, trwy ein Harglwydd a'n Jachawdwr Jesu Grist. *Amen.*

D Uw, oddiwrth ba un y daw pob adduned sanctaidd, pob cyngor dâ, a phob gweithred gyfiawn, dyro i'th wasanaeth-ddynion y rhyw dangneddyf a'r na ddi-

ddichon y byd ei ioddi; modd y gallo
 ein calonau ymroi i ufuddhâu i' th or-
 chymynion; a thrwy dy amddiffynniad
 i ni rhac ofn ein gelynion, allu o ho-
 nom dreulio ein hamfer mewn heddwch
 a thangneddyf, drwy haeddedigae-
 thau Jesu Grist ein Jachawdwr. *Amen.*

Goleua ein tywyllwch, ni attoly-
 gwn i ti ô Arglwydd; a thrwy dy
 fawr drugaredd, amddiffyn nyni rhac
 pob perygl ac enbydrwydd y nôs hon,
 er ferch ar dy un Mab ein Jachawdwr
 Jesu Grist. *Amen.*

Holl-alluog Dduw, yr hwn wyt yn
 agweled nad oes gennym ddim me-
 ddiant o'n nerth ein hunain i'n cym-
 morth ein hunain, cadw di ni oddifewn
 ac oddi-allan, sef enaid a corph; fel yr
 amddiffynner ni rhag pob gwrthwyneb
 a ddigwyddo i'r corph, a rhag pob drwg
 feddwl a wpâ niwed na chynnwrf i'r e-
 naid, trwy Jesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

O Dduw, nodd-ŵr pawb oll y fydd yn
 ymddiried ynot, heb ba un nid oes
 dim nerthawg, na dim sanctaidd, chwa-

nega ac amlhâ arnom dy drugaredd, fel y gallom (a thi yn Llywiauwr ac yn Dywyfog i ni) dreiddio drwy'r pethau bydol, modd na chollom yn llŵyr y pethau tragwyddol: caniadhâ hyn, Nefol Dâd, er mwyn Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Duw, yr hwn trwy dy ddiball ragluniaeth wyt yn llywodraethu pob peth yn y Nêf a'r ddaiar; yn ufudd ni attolygwn i ti fwrw oddiwrthym bob peth niweidiol, a rhoddi o honot i ni bob peth a fyddo dâ ar ein llês, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Holl-gyfoethog a thrugarog Dduw, o'th ragorol ddaioni cadw ni, ni attolygwn i ti, rhag pob peth a'n dryga, fel y byddom yn barod yn enaid a chorff i allu a' chalonnau rhyddion gyflawni y cyfryw bethau a fynnit ti eu gwneuthur, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

CAniadhâ, Arglwydd, ni â attolygwn i ti, fod ic hŵyl y byd hwn, trwy dy reoledigaeth di, gael ei drefnu mor dangneddyfol ac y gallo dy Eglwys dy wafa-

wafanaethu yn llawen ymhôb duwiol
heddwch, trwy Jesu Grist ein Harglwydd
Amen.

HOll-alluog a thragywyddol Dduw,
trwy yspryd pa un y llywodrae-
thir ac y sancteiddir holl gorph yr E-
glwys, derbyn ein erfynion a'n gwe-
ddiau, y rhai yr ydym ni yn eu hoffrwm
gerdy fron di dros bob grâdd o ddynion
yn dy sanctaidd Eglwys, fel y bo i bob
aelod o honi yn ei alwedigaeth a'i wa-
fanaeth, allu yn gywir, ac yn dduwiol
dy wafanaethu di, trwy ein Harglwydd
a'n Iachawdwr Jesu Grist. *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddol Dduw,
fe'n dyscir gan dy air sanctaidd
fod calonnau Brenhinoedd wrth dy reo-
laeth a'th lywodraeth di, a'th fod ti yn
eu gosod hwynt ac yn eu hymchwelyd,
fel y mae dy Dduwiol ddoethineb yn
gweled bod yn oreu: yr ydym ni yn
ostyngedig yn attolwg i ti felly ofod a
llywodraethu calonnau *William a Mari*
ein Brenhin a'n Brenhines, fel y gallont
yn eu holl feddyliau, geiriau, a gwei-
thredoedd yn wastad geisio dy anrhy-
dedd di, a'th ogoniant; a myfyrio ar
gadw dy bobl a roddwyd yn eu cadwra-
eth

eth hwynt, mewn digonoldeb, tangneddyf, a duwioldeb : caniadhâ hyn drugarog Dâd, er cariad ar dy anwyl Fâb Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Arglwydd ein Duw, yr hwn wyt yn cynnal pob peth yn y Nef, a'r ddaiar, derbyn ein ufudd weddiau gyda diolch tros ein goruchel Arglwydd a'n Harglwyddes y Brenhin *WILLIAM* ar Frenhines *MARI*, y rhai drwy dy ragluniaeth a derchefaist i lywodraethu arnom : ac felly gyda hwynt bendithia yr holl Frenhinawl deulu a gwlith dy Nefol yspryd ; fel y bo iddynt gan ymddiried yn oestad yn dy ddaioni, a bod yn amddiffynnedig gan dy allu, a choronedig a'th rasol a'th ddiball ffafr, gael parhâu ger dy fron mewn iechyd, heddwch, llawenydd, ac anrhydedd, hir enioes a ffynnadwy ar y ddaiar ; ac yn ol y fuchedd hon mwynhâu bywyd a gogoniant tragywyddol yn Nheyrnas Nef trwy haeddedigaethau a chyfryngiad Jesu Grist ein Hiachawdwr, yr hwn gyda yr Tâd, a'r Yspryd glân fydd yn byw ac yn teyrnasu yn un Duw, heb drange na gorphen. *Amen.*

O Dduw

O Dduw grafusaf, yn ufudd attolygwn i ti, megis tros y Deyrnas hon yn gyffredinol, felly yn enwedig tros y rhai y gyfodaiſt i reoli arnom: deilyngu o honot lywio a llwyddo eu holl ymgynghoriadau a'u gweithredoedd er derchafiad i'th ogoniant, er daioni i'th Eglwys, ac er diogelwch, anrhydedd a llwyddiant i'n Harglwydd Frenhin a'n Brenhines, a'u teyrnafoedd: trwy eu llafur hwy felly trefner a gwaſtattâer pob peth ar y fail oreu, a chadarnaf; fel y bo Heddwch a Dedwyddwch, Gwirionedd a Chyfiawnder, Ffydd a Duwioldeb yn sefydlog yn ein plîth trwy'r holl Genhedlaethau. Hyn a phob peth arall anghenrhaid iddynt hwy, i ni, ac i'th Eglwys oll, yr ym yn oftyngedic yn eu herfyn yn Enw a Chyfryngdod Jefu Grist ein Harglwydd a'n Jachawdwr bendigedic. *Amen.*

Holl-alluog Dduw, rhoddwr pob dawn daionus, yr hwn o'th Dduwiol ddarbodaeth a ofodaiſt amrafael raddau yn dy Eglwys, ni attolygwn yn ufudd i ti, roddi o'th râs i'r sawl oll a alwer i bob fwydd a Gweinyddiaeth yn yr unrhyw; (*yn enwedig i'r rheini a roddaiſt*

ddaist i fod yn Flaenoriaia ysprydol ac Athrawon i ni) ac felly cyflawna hwynt a diniweidrwydd buchedd, fel y gwafannaethont yn ffyddlon ger dy fron, i ogoniant dy ddirfawr enw, ac er llës i'th Eglwys sanctaidd, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. Amen.

HOll-alluog a byth-fywiol Dduw, yr hwn wyt yn peri i ni ewyllysio, a gwneuthur yr hyn fydd ddâ ac yn gymmeradwy gan dy fawredd; yr ydym yn gwneuthur ein gostyngedic erfynion attat dros ein cynnorthwywyr, ceraint, cyfeillion, iê tros ein hôll elynion hefyd. Bydded dy Dadol law, ni atto-lygwn i ti, byth arnynt; bydded dy Yspryd glân byth gydâ hwy, ac felly tywys hwy yngwybodaeth dy air, modd y gallont yn y diwedd, twynhâu bywyd tragywyddol trwy ein Harglwydd Jesu Grist, yr hwn gydâ thi, a'r yspryd glân fydd yn byw ac yn teyrnasu yn un Duw, heb drangc na gorphen. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn wyt yn dangos i bawb fy' ar gyfeiliorn lewyrch dy wirionedd, er eu dwyn i ffordd cyfiawnder, caniadhâ i bawb a dder-

dderbynier i gymdeithas crefydd Grist, allu o honynt ymogelyd y cyfryw bethau ag y fydd wrthwyneb i'w proffess, a chanlyn y sawl bethau oll ag a fyddo yn cydtuno a'r unrhyw, trwy ein Harglwydd Jesu Grist. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, Tâd y trugareddau, yr ydym ni dy weision anheilwng yn rhoddi i ti ddiolch gostyng-eiddiaf a ffyddlonaf am dy holl ddaioni, a'th drugareddau i ni ac i bob dyn. Ni a'th fendithiwn am ein creadigaeth, am ein cadwraeth (*yn arbennig am hwnnw o'r dydd heddyw*) ac am holl fendithion y bywyd hwn. Eithr uwchlaw pob dim, am dy anfeidrol gariad ym-mhrynedigaeth y byd trwy ein Harglwydd Jesu Grist, am y moddion ô rês, ac am obaith gogoniant. Ac ni attolygwn i ti rod-di i ni y cyfryw ddwys ac iawn ymsynniad ar dy holl drugareddau, fel y bo ein calonau yn ddiffuant yn ddiolchgar, ag fel y mynegom dy foliant, nid a'n gwefusau yn unic, eithr yn ein bucheddau trwy ymroddi i'th wafanaeth a thrwy rodio ger dy fron mewn sanct-eiddrwydd ac uniondeb tros ein holl ddyddiau, trwy Jesu Grist ein Harglwydd.

glwydd, i'r hwn gyda thydi a'r yspryd glân, bîd yr holl anrhydedd a'r gogoniant bÿth bythoedd. *Amen.*

Holl-alluog a thragywyddol Dduw, Nefol Dâd, ydd fÿm ni yn oftyngedig yn diolch i ti fod yn wiw gennit ein galw i wybodaeth dy râs, a ffydd ynot; ychwanega yr wybodaeth hon a chadarnhâ y ffydd hon ynom yn waftad: dyro i ni dy yspryd glân fel y ganer ni eilwaith, ac ein gwneier yn etifeddion iechyd thragywyddol, trwy ein Harglwydd Jesu Grist, yr hwn fydd yn byw ac yn teyrnasu gyda thi, a'r yspryd glân, yr awr hon ac yn dragywydd. *Amen.*

Holl-alluog a thragywyddol Dduw, yr hwn wyt yn llywiaw pob peth yn y Nef a'r ddaiar, clyw yn drugaroc eirchion dy bobl, a chaniadhâ i ni dy dangneddyf holl ddyddïau ein bywyd trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

EIn Tâd, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw. Deuet dy deyrnas. Bid dy ewyllys ar y ddaiar megis y mae yn y Nefoedd. Dyro i ni heddyw
ein

ein bara beunyddiol. A maddeu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; Eithr gwaret ni rhag drwg. *Amen.*

I Rafusaf drugaredd a nodded Duw y gorchymynnwn ein hunain y nôs hon ac yn dragywydd. O Arglwydd bendithia a chadw ni. Llewyrched yr Arglwydd ei wyneb arnom, a thrugarhaed wrthym, Derchafed yr Arglwydd ei wyneb arnom, a rhodded i ni dangneddyf yr awr hon ac yn oes oesoedd. *Amen.*

Gwedd-

GWEDDIAU i'w dywedd ar amser Impryd a Gostyngeiddrwydd.

- Psal. 51. 1. Trugarhâ wrthyf, ô Dduw
yn ol dy drugarogrwydd; yn ôl lliaws dy
dosturiaethau deîa fy anwiredau.
2. Golch fi yn llwyr-ddwys oddi-wrth fy
anwiredd; a glanhâ fi oddiwrth fy
mbechod.
3. Canys yr wyf yn cydnabod fy ngham-
weddau; a'm pechod sydd yn wastad
ger fy mron.
9. Cuddia dy wyneb oddiwrth fy mbe-
chodau; a deîa fy holl anwiredau.
10. Crêa galon lân ynof, ô Dduw; ac ad-
newyddda yspryd uniaen o'm mewn.
11. Na fferw fi ymaith oddi-ger dy fron;
ac na chymmer dy yspryd sanctaidd oddi-
iwrthyf.
12. Dyro drachefn i mi orfoledd dy ie-
chydriaeth; ac a'th hael yspryd cyn-
nal fi.

HOLL-alluog Dduw, Tâd ein Har-
glwydd Jesu Grist, gwneuthur-wr
pob dim, barnwr pob dyn, yddym ni yn
cydnabod ac yn ymosfidiodros ein amryw
becho

bechodau a'n anwiredd y rhai o ddydd i ddydd yn orthrwm a wnaethom, ar feddwl, gair, a gweithred yn erbyn dy Dduw-
iol Fawredd, gan annog yn gyfiawnaf dy ddigofaint a'th far i'n herbyn. Yr ydym yn ddifrifol yn edifarhau, ac yn ddrwg gan ein calonnau, dros ein camweithredoedd hyn, eu coffa fy' drwm gen-
nym, eu baich fydd anrhaith ei oddef : trugarhâ wrthym drugaroccaf Dâd, er mwyn dy un Mâb ein Harglwydd Jesu Grist, maddeu i ni yr hyn oll a aeth heibio, a chaniadhâ i ni allu bŷth o hyn allan dy wafanaethu a'th fodloni, mewn newydd-deb buchedd, er anrhydedd a gogoniant dy Enw, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Alluoccaf Dduw, a thrugaroccaf Dâd, yr hwn wyt yn tolturio wrth bob dŷn, ac nid wyt yn cashâu dim a'r a wnaethost, yr hwn nid ewyllysi farwolaeth pechadur, onid bŷw o honaw ac ymchwelyd oddiwrth bechod, a bod yn gadwedic; yn drugaroc maddeu ein camweddau, derbyn a chonfforddia ni, y rhai ydym yn flin ac yn orthrwm gennym faich ein pechodau. Ti biau o briodolder drugarhâu, i ti yn unic y perthyn

thyn maddeu pechodau : Arbet nyny
 am hynny Arglwydd daionus. Arbet
 dy bobl y rhai a brynaist. Na ddwg dy
 weision i'r farn, y rhai ynt bridd gwael
 a pechaduriaid truain; eithr ymchwel
 felly dy lîd oddiwrthym, y rhai ym yn
 oftyngedic yn cydnabod ein gwaeledd,
 ac yn wîr edifeiriol gennym ein beiau.
 Felly bryffia i'n cynnorthwyo yn y bÿd
 a ddaw, trwy Jesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

YMchwel di ni, ô Arglwydd daionus,
 ac yna yr ymchwelir ni, ystyria
 ô Arglwydd, ystyria wrth dy bobl, y
 rhai fydd yn ymchwelyd attat trwy wyl-
 lofain, ymprydio, a gweddio; canys
 Duw trugaroc ydwyti, llawn tofturi,
 yn ddâ dyymmynedd, ac yn fawr dy war-
 der, yr wyt yn arbed pan ym yn haeddu
 poenau, ac yn dy lîd yddwyti yn meddwl
 am drugaredd. Arbed dy bobl, Ar-
 glwydd daionus, arbed hwy, ac na ddyc-
 cer dy etifeddiaeth i waradwydd, clÿw
 nyny ô Arglwydd, canys mawr yw dy
 drugaredd, ac yn ôl lliaws dy drugaredd-
 au edrych arnom, trwy haeddedigae-
 thau a chyfryngdod dy fendigedic Fâb
 Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Can-

CAniadhâ, ni attolygwn i ti holl-alluog Dduw, fod i ni y rhai a haeddafom gael ein poeni am ein drwg weithredoedd, trwy gonffordd dy råd ti, allu yn drugaroc gael hawshâd, trwy ein Harglwydd a'n Iachawdwr Jesu Grist. *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, yr hwn yn wastad wyt barottach i wrando, na nyni i weddio, ac wyt arferol o rod-di mwy nac a archom, neu a ryglyddom: tywallt arnom amllder dy drugaredd, gan faddeu i ni y cyfryw bethau ag y mae ein cydwybod yneu hofni, a rhoddi i ni y cyfryw ddaionus bethau nad ym deilwng i'w gofyn, ond trwy ryglyddon a chyfryngiad Jesu Grist dy Fâbdi, a'n Harglwydd ni. *Amen.*

ODduw, Bendigedic Fâb yr hwn a ymddangosodd, fel y dattodei weithredoedd Diafol, ac y gwnae ni yn feibion i Dduw, ac yn etifeddion bywyd tragywyddol; caniadhâ i ni, ni attolygwn i ti gan fod gennym y gobaith hyn, ein puro ein hunain, megis y mae ynteu yn bûr, fel pan yr ymddangoso eilwaith gydâ nerth a gogoniant mawr, i'ngwne-ler yn gyffelyb iddo ef yn ei dragywyddol

ddol a'i ogoneddus Deyrnas: ymhâ un
gydâ thi, o Dâd, a chydâ thi, o Yspryd
glân, y mae ef yn bŷw ac yn teyrnasu,
bŷth yn un Duw heb drangc na gorphen.
Amen.

O Arglwydd, ni a attolygwn i ti gan-
iadhâu i ni râd i wrthlâdd pro-
fedigaethau y bŷd, y cnawd a'r cythrael,
ac a phŷr galon a meddwl i'th ddilyn di
yr unig Dduw, trwy Jesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

DYrcha, Arglwydd, attolygwn i ti
dy gadernid, a thyred i'n plîth, ac
a mawr nerth cymmorth ni; fel gan fod
arnom (o herwydd ein pechodau a'n
hanwiredd) ddirfawr luddias a rhwystr
i redeg yr yrfa a ofodir o'n blaen; by-
dded i'th ddaionus râd ti ein gwared ni
yn ebrwydd trwy ddiwygiad dy Fâb a'n
Harglwydd i'r hwn gydâ thi a'r Yspryd
glân y byddo anrhydedd a gogoniant yn
oes oesoedd. *Amen.*

DUw, yr hwn wyt yn wîr nerth i
bawb oll ag y fy'yn ymddiried y-
not, yn drugarog derbyn ein gweddiau;
a chan na ddichon gwendid ein marwol
anian wnenthur dim dâ hebot ti, cani-
adhâ

adhâ i ni gymmorth dy råd, fel y bo i ni gan gadw dy orchymynion, ryngu bodd i ti ar ewyllys a gweithred, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

ARglwydd yr holl nerth a'r cader-nid, yr hwn wyt Awdwr a rhoddwr pob daioni, planna yn ein calon-nau gariad dy Enw, ychwanega ynom wîr grefydd, maetha nyni a phob daioni, ac o'th fawr drugaredd cadw ni yn yr unrhyw, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

CAniadhâ i ni, Arglwydd, attolygwn i ti, yr Yspryd i feddwl ac i wneuthur bÿth y cyfryw bethau ag a fo gyfiawn, fel y byddo i ni (y rhai ni allwn hebot wneuthur dim sy'ddâ) allu trw'o ti fÿw yn ol dy ewyllys, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

ARglwydd, attolygwn i ti, fod i'th wastadol dofturi lanhâu ac amddiffyn dy Eglwys, a chan na all hi barhâu mewn diogelwch heb dy fendigedic nodded, cadw hi bÿth gan dy borth a'th ddaioni, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Arglwydd, Creawdr a Cheidwad pob dŷn, yn oftyngedic attolygwn i ti, tros bob 'stâd a grâdd ô ddynion, ar fod yn wiw gennit hyfpyfu iddynt dy ffyrdd, dy iechydwriaeth i'r holl Genhedloedd. Yn bennaf erfynniwn arnat tros lwyddiannus, 'stâd yr Eglwys Gatholic, fel gan gael ei harwain a'i llywio gan dy Yspryd grafusol, y caffo pawb yn eu proffesu, ac yn eu galw eu hunain yn Gristianogion, eu tywys ar hyd ffordd y gwirionedd, a chynnal y ffydd mewn undeb yspryd, rhwymyn tangneddyf ac uniondeb buchedd. Yn ddiweddaf, ni a orchymynwn i'th Dadawl ymgeledd y rhai oll a gystuddir mewn un modd, neu fŷdd yn gyfyng arnynt mewn meddwl, corph, neu 'stâd, ryngu bodd i ti eu diddanu, a'u cymmorth, yn ol angenrheidiau pob un, gan roddi iddynt ymmynedd dan eu dioddefiadau, a dedwyddol ymwarded o'u holl gystuddiau. A hyn a erfyniwn er mwyn Jesu Grist. *Amen.*

O Dduw, yr hwn biau ô naturiaeth a phriodoldeb, drugarhâu yn wastad a maddeu, derbyn ein ufudd weddiau, ac er ein bod ni yn rhwym gan
gaeth-

gaethiwed cadŵynau ein pechodau ; er hynny dattoder ni gan doſturi dy drugaredd, er anrhydedd Jeſu Griſt ein Cyfryng-ŵr, a'n Dadleu-ŵr. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, ffynnon yr holl ddoethineb, yr hwn wyt yn gwybod ein angenrheidiau cyn y gofynnom, a'n hanwybodaeth yn gofyn : ni attolygwn i ti, doſturio wrth ein gwendid, a'r pethau hynny, y rhai oblegid ein annheilyngdod ni feiddiwn, ac oblegid ein dallineb ni fedrwn eu gofyn, fod yn deilwng gennit eu rhoddi i ni, er teilyngdod dy Fâb Jeſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

EIn Tâd, yr hwn wyt yn y Nefoedd, ſancteiddier dy Enw. Deuet dy deyrnas. Bid dy Ewyllys ar y ddaiar megis y mae yn y Nefoedd. Dyro i ni heddyw ein bara beunyddiol. Amaddeu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n dyled-wŷr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth, Eithr gwaret ni rhag drwg : canys eiddot ti yw'r Deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant yn oes oesoedd. *Amen.*

GWEDDIAU i'w dywedyd yn amser trallod a blin- derau.

TRô ni, ô Dduw ein iechydwri-
aeth, a thorr ymmaith dy ddigofaint
wrthym. *Psal. 85. 4.*

Dychwel, Arglwydd, pa hyd? ac edi-
farhâ o ran dy weision. *Psal. 90. 13.*

Diwalla ni yn foreu a'th drugaredd;
fel y gorfoleddom ac y llawenychom
dros ein holl ddyddiau. *Psal. 90. 14.*

Llawenhâ ni yn ol y dyddiau y cy-
studdiaist ni, a'r blynyddoedd y gwelfom
ddrygfyd. *Psal. 90. 15.*

[O herwydd ein bod i edrych ar ein trall-
od a'n blinderau, nid yn unic megis profia-
dau o'n ffydd a'n hymmynedd ni, ond hefyd
megis Cospedigaethau am ein pechodau:
gan hynny nid eill fod allan ô bryd i ni yr
awerhon ein ymdarostwng ein hunain am
denynt ger bron Duw, mewn ymryd a
gweddi. I'r diben ymma ô flaen y gweddiau
hyn a ganlyn, chwi a ellwch ddywedyd
cynnifer ac a dybioch yn gymmwys allan
o'r Gwasanaeth o'r blaen am ymdarostyng-
iad; pa fodd bynnac na adewch heibio y
tri

trî chyntaf, Jêf y Gyffes, ar ddau bynny yn y Commynasiwn.]

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, yr hwn yn waſtad wyt barottach i wrando, na nŷni i weddio, ac wyt arferol ô roddi mwy nac a archom, neu a ryglyddom, tywallt arnom amlder dy drugaredd, gan faddeu i ni y cyfryw bethau ac y mae ein cydwybod yn eu hofni, a rhoddi i ni y cyfryw ddaionus bethau, nad ym deilwng i'w gofyn, ond trwy ryglyddon a chyfryngiad Jefu Grist dy Fâb di, a'n Harglwydd ni. *Amen.*

ARglwydd, ni attolygwn i ti, gadw dy deulu yr Eglwys mewn duwiolder gwaſtadol, fel y bô trwy dy nodded ti, iddi gael ei gwaredu oddiwrth bob gwrthwyneb, ac yn ddefosiol ymroi i'th waſanaethu di mewn gweithredoedd dâ, er gogoniant i'th enw, trwy Jefu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

DUw Tâd trugaroc, yr hwn nid wyt yn dirmygu uchenaid calon gyſtuddiedic, nac adduned y gorthrymmedic: cynnorthwya yn drugarog ein gwe'diau

ddïau yr rhai yddŷm ni yn eu gwneuthur ger dy fron yn ein trallod a'n blinfyd, pa bryd bynnac y gwaſcant arnom: a gwrando ni yn rafuſol, fel y bo i'r drygau hynny, y rhai y mae yſtryw a di-chell diafol neu ddyn yn eu gwneuthur i'n herbyn, fyned yn ofer, a thrwy ragluniaeth dy ddaioni di, iddynt fod yn waſcaredic; modd na'n briwer dy weifion drwy un mât h ô ddioddefaint, a gallu o honom byth ddiolch i ti yn dy lân Eglwys, trwy Jeſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

NYni a attolygwn i ti, ô Arglwydd Dâd, yn drugarog edrych ar ein gwendid, ac er gogoniant dy Enw, ymchwel oddiwrthym yr holl ddrygau a ddarſuini o wir gyfiawnder eu haeddu; a chaniadhâ fod i ni yn ein holl drallod, ddodi ein cyfan ymddiried a'n go-baith yn dy drugaredd, ac byth dy waſanaethu mewn ſancteiddrwydd, a phurdeb buchedd, i'th anrhydedd a'th ogoniant, trwy ein unic Gyfryng-ŵr a'n Dadleu-wr Jeſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

ARglwydd, ni a attolygwn i ti wrando yn ddarbodus weddïau dy bobl fel

fel y byddo i ni y rhai a goſpir yn gyfiawn am ein camweddaſ, allu yn drugarog gael ein ymwared gan dy ddaioni di, er gogoniant dy Enw, trwy Jeſu Griſt ein Iachawdwr, yr hwn fydd yn byw ac yn teyrnafu gyda thi ar Yſpryd glân byth, yn un Duw, heb drangc na gorphen yn oes oefoedd. *Amen.*

HOll-gyfoethog a thragywyddol Dduw, yr hwn o'th garedigol ſerch ar ddyn, a ddanfonaift dy Fâb ein Iachawdwr Jeſu Griſt i gymmeryd arnaw ein cnawd, ac i ddioddef angau ar y groes, fel y gallai bob rhyw ddyn ddilyn enſampl ei fawr oſtyngeddrwydd ef; caniadhâ o'th drugaredd fod i ni ganlyn enſampl ei ddioddefaint, a bod yn gyfrannogion o'i gyfodiad, trwy yr unrhyw Jeſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn yn unig a biau llywodraethu afreolus chwantau a gwyniau dynion pechadurus, caniadhâ i'th bobl, fod iddynt garu yr hyn yr wyt ti yn ei orchymyn, a deifyfu yr hyn yr wyt yn ei addo, fel ymhlîth amrafael ddamweiniau y bÿd allu o'n calonau gwbl aros yn y lle y mae gwir lawenydd i'w gaffael, trwy Jeſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.* O

O Dduw, Brenhin y gogoniant, yr hwn a ddyrchefaist dy un Mâb Jesu Grist â mawr oruchafiaeth i'th deyrnas yn y nefoedd: attolwg i ti na âd ni yn anniddan, eithr danfon i ni dy Yspryd glân i'n diddanu, a dyrcha ni i'r un fann lle yr aeth ein Iachawdwr Grist o'r blaen; yr hwn fydd yn bŷw ac yn teyrnasu gydâ thi a'r Yspryd glân yn un Duw, heb drangc na gorphen. *Amen.*

A Rglwydd ni attolygwn i ti yn drugarog ein gwrando, a megis y rhoddaiſt i ni feddylfryd calon i weddio, caniadhâ drwy dy fawr nerth i ni gael ein hamddiffyn a'n diddanu, ymhob perygl ac adfyd trwy Jesu Grist ein Iachawdwr. *Amen.*

R Hag-flaena ni, ô Arglwydd, yn ein holl weithredoedd a'th radlonaf hoffder, rhwyddhâ ni a'th barhâus gymmorth, fel yn ein holl weithredoedd dechreuedic, annherfynedic a therfynedic ynot ti, y gallom foliannu dy sanctaidd Enw, ac yn y diwedd gael gan dy drugaredd fywyd tragywyddol trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Ein

EIn Tâd yr hwn wyt yn y Nefoedd, fan&teiddierdy Enw. Deuet dy deyrnas. Bid dy ewyllys ar y ddaiar, megis y mae yn y Nefoedd. Dyro i ni heddyw ein bara beunyddiol. A maddeu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n dyled-wŷr. Ac nac arwain ni i brofedi-gaeth; Eithr gwared ni rhag drŵg: Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant yn oes oesoedd. *Amen.*

Gweddian tros y claf.

Na chofia, Arglwydd, ein anwiredd, nac anwiredd ein rhieni, ac na ddyro ddial am ein pechodau: arbet nynti, Arglwydd daionus, arbet dy bobl a brynaist a'th werthfawr waed, ac na lidia wrthym yn dragywydd.

HOll-alluog Dduw, Tâd ein harglwydd Jesu Grist, gwneuthur-ŵr pob dim, barn-ŵr pob dŷn, yr ŷm ni yn cydnabod, ac yn ymosidio dros ein amryw bechodau a'n anwiredd, y rhai o ddydd i ddydd yn orthrwm a wnaethom, ar feddwl, gair a gweithred, yn erbyn dy

dy Dduwiol Fawredd, gan annog yn gyfiawnaf dy ddigofaint a'th fâr i'n herbyn. Yr ydym yn ddifrifol yn edifarhau, ac yn ddrwg gan ein calonnau dros ein cam-weithredoedd hyn, eu coffa fy' drwm gennym, eu baich fydd anrhaith ei oddef: trugarha wrthym, trugarha wrthym, drugaroccaf Dâd, er mwyn dy un Mâb ein Harglwydd Jesu Grist maddeu i ni yr hyn oll a aeth heibio, a chaniadhâ i ni allu byth o hyn allan dy wafanaethu a'th fodloni, mewn newydddeb buchedd, er anrhydedd a gogoniant dy Enw, trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

OAlluoccaf Dduw, a thrugaroccaf Dad, yr hwn wyt yn tosturio wrth bob dyn, ac nid wyt yn caschau dim a'r a wnaethost, yr hwn nid ewyllysi farwolaeth pehadur, onid byw o honaw ac ymchwelyd oddiwrth bechod, a bod yn gadwedig: yn drugarog maddeu ein camweddau, derbyn a chonfforddia ni, y rhai ydym yn flin ac yn orthrwm gennym faich ein pechodau. Ti biau o briodolder drugarhau, i ti yn unic y perthyn maddeu pechodau: arbet dy bobl y rhai a brynaist. Na ddwg dy weision i'r farn, y rhai

rhai ýnt brídd gwael, a phechaduriaid
truain: Eithr ymchwel felly dy lîd o-
ddiwrthym, y rhai ým yn oſtyngedic
yn cydnabod ein gwaeledd, ac yn wir
edifeiriol gennym ein beiau: felly bry-
ſia i'n cynnorthwyo yn y byd hwn,
fel y gallom byth fyw gyda thi yn ybyd
a ddaw, trwy Jefu Grist ein Harglwydd.
Amen.

CAniadhâ, ni attolygwn i ti Holl-all-
uog Dduw, fod i ni y rhai a hae-
ddaſom gael ein poeni am ein drŵg wei-
thredoedd, trwy gonffordd dy râd ti,
allu yn drugarog gael hawſhad, trwy ein
Harglwydd a'n Iachawdwr Jefu Grist.
Amen.

O Drugarog Arglwydd ni attolygwn
i ti ganiadhâu i'th ffyddlawn bobl
faddeuant a thangneddyf, fel y glan-
haer hwynt oddiwrth eu holl becho-
dau, ac y gwaſanaethont ti â meddwl
heddychol, trwy Jefu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

*Os y dyn clâf a ddengys ddim galar a
thriftwch am ei bechodau o'r blaen (yr
byn a ddylei pob ymwelwr caredig ei gyn-
hyrfu*

byrfu yntbo, yna ymarferwch y weddi a ganlyn.

O Drugaroccaf Dduw, yr hwn yn ol lluosowgrwydd dy drugaredd, wyt felly yn dilêu pechodau y rhai sydd wir edifeiriol, fel nad wyt yn eu cofio mwy; agor lygad dy drugaredd ar dy wasanaeth-ŵr yma, yr hwn o wir ddirif sydd yn dymuno gollyngdod a madd-euant: adnewyddo ynddo, garediccaf Dad, beth bynnac a lescawyd trwy ddechella malais y cythrael, neu drwy ei gnawdol ewyllys ei hun, a'i wendid: cadw a chynnal yr aelod clwyfus hwn o fewn undeb dy Eglwys, ystyria wrth ei wir edifeirwch, derbyn ei ddagrau, yscafnhâ ei ddolur, modd y gwelych di fod yn oreu ar ei lês, ac yn gymmaint a'i fod ef yn rhoddi cwbl o'i ymddiried yn unig yn dy drugaredd di, na liwia iddo ei bechodau o'r blaen, eithr nertha ef a'th wynfydedig Yspryd, a phan welych di yn dda ei gymmeryd ef oddiymma, cymmer ef i'th nodded, trwy ryglyddon dy garediccaf Fâb Jesu Grîst ein Har-glwydd. *Amen.*

O Arglwydd edrych i lawr o'r ne-foedd, golyga, ymwel, ac esmwythâ ar dy wâs hwn, edrych arno a golwg

golwg dy drugaredd, dyro iddo gonffordd
a diogel ymddiried ynot, amddiffyn ef
rhag perygl y gelyn, a chadw ef mewn
tangneddyt tragywyddol a diogelwch,
trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

ERglyw ni holl-gyfoethog a thrugaroc-
caf Dduw, ac Iachawdwr, estyn dy
arferedic ddaioni i hwn dy wasanaeth-
wr fydd ofidus gan ddolur; sancteiddia
ni attolygwn i ti, dy Dadol gospedigaeth
hon iddo ef, fel y bo i'w wybyddiaeth o'i
wendid anghwanegu nerth i'w Ffydd, di-
frifwch i'w Edifeirwch, fel os bydd dy
cwylyys roddi iddo ei gynnefin iechyd,
y bo iddo dreulio y rhan arall o'i fywyd
yn dy ofn ac i' th ogoniant: neu dyro
iddo ras i gymmeryd felly dy ymweliad,
fel y bo iddo yn ol diweddu y fuchedd
boenedic hon, allu trigo gyda thi yn y
fuchedd dragywyddol, trwy Jesu Grist
ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-gyfoethog a byth-fywiol Dduw,
gwneuthur-wr dynol ryw, yr hwn
wyt yn cospi y rhai a gerych, ac yn ce-
ryddu pawb a'r a dderbyniech: nyni
attolygwn i ti drugarhau wrth dy was
hwn ymma yn ymweledic gan dy law,
ac i ti ganiadhau gymmeryd o honaw

ei glefyd yn ddioddefus, a chael ei ie-
chyd trachefn (os dy radlawn ewyllys
di yw hynny) a pha brŷd bynnag yr
ymadawo ei enaid a'i gorph, bod o ho-
naw yn ddifagl wrth ei bresennu i ti,
trwy Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Caniadha, o Arglwydd, megis i'n
bedyddir i farwolaeth dy fendige-
dic Ffab ein Iachawdwr Jesu Grist, fod
i ni felly trwy farwolaethu yn wastad
ein gwŷniau llygredic gael ein claddu
gydag ef, a thrwy'r bedd a phorth an-
geu llyned ymlaen, trwy ei haeddedi-
gaethau ef, yr hwn a fu farw, ag y
gladdwyd, ag a ailgyfododd er ein
mwyn, sef dy Ffab Jesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

O Dduw Brenhin y gogoniant, yr hwn
a ddyrchefaist dy un Mab Jesu
Grist â mawr oruchafiaeth i'th dbyrnas
yn y Nefoedd: atrolwg i ti na ad ni yn
anniddan, eithr danfon i ni dy Yspryd
glan i'n diddanu, a dyrcha ni i'r un
fann lle yr aeth ein Iachawdwr Crist
o'r blaen, yr hwn fydd yn byw, ac yn
teyrnasu gyda thi a'r Yspryd glan yn un
Duw, heb drange na gorphen. *Amen.*

Ein Tad yr hwn, &c.

Gwedd.

GWEDDIAU tros y clas, lle na weler fawr obaith o'i wellâd.

[Chwila llwch arfer rhai o'r gweddïau
o'r blaen dros y clas, (cymbelled ac y
bo cyflwr y dyn yn cyd-ddwyn neu yn
ei ofyn) ac felly ewch ymlaen at y rhai
a ganlynant.]

O Dâd y Trugareddau, a Duw pob
diddanwch, ein unic borth yn am-
fer angenoetid, attat ti y rhedwn am
gymmorth dros dy wasanaethydd hwn
yn gorwedd ymma dan dy law di mewn
dirfawr wendid corph. Edrych arno yn
rafusol, o Arglwydd; a pha mwyaf y gwan-
hycho y dŷn oddi allan, nertha effwy-fwy,
ni a attolygwn i ti, a'th råd ac a'th lân
Yspryd yn y dyn oddimewn. Dyro iddo
ddiffuant edifeirwch am holl gyfeilior-
ni ei fuchedd o'r blaen; a ffŷdd ddiyf-
cog yn dy Fâb Jesu, fel y dileuer ei be-
chodau trwy dy drugaredd di, ac y fe-
lier ei bardwn yn y Nêf, cyn iddo fy-
ned oddiymma, ac na weler ef mwyach.
Da y gwyddom, nad oes un gair rhŷ an-
hawdd i ti, ac y gelli, os mynni, ei go-

di ef etto ar ei draed, a chaniadhâu iddo
 hwy hoedl yn ein plith. **Brwynny** yn
 gymmaint a bod (hyd y gwel dŷn) am-
 ler ei ddattodiad ef yn tynnu yn agos,
 felly parottôa, a chymmwylach ef, ni atgy-
 lygwn i ti, crbyn awr anghyfeiriedig, ol
 ei ymadawiad oddiymma mewn tang-
 neddyf ac yn dy ffafwr di, y derbynier
 ei enaid ef i'th deyrnas dragwyddol,
 trwy haeddedigaethau a chytryngiad Je-
 su Grist dy unic Fâb di, ein Harglwydd
 ni a'n Iachawdwr. *Amen.*

Holl-alluog Dduw, gyda'r hwn y
 mae yn byw ysprydoedd y rhai cy-
 fiawn a berffeithiwyd wedi cael eu
 gwared o'r carcharau daiarol: yr ym
 yn oftyngedic yn gorchymyn enaid dy
 wafanaethydd hwn, ein brawd anwyl,
 i'th dwylaw di megis i ddwyllaw Cre-
 awdr flyddlawn ac Iachawdwr truga-
 rocaf, gan ufudd attolwg i ti, gael iddo
 fod yn werthfawr yn dy olwg. Golch
 ef, ni a erfyniwn arnat yngwaed yr oen
 difrycheulyd hwnnw a laddwyd er
 mwyn dileu pechodau'r byd, fel gan
 gael glanhâu a dileu pa lwgr bynnac
 a gasclodd yn y byd adfydig a drygio-
 nus hwn drwy chwantau'r cnawd neu
 ystryw

ysstywiau Satan, y gaffo ei gyflwyno yn
 hŷn ac yn ddifeius dyn. dy olwg di dda
 dŷc i ninnau y rhai ym yn byw ar ei
 ôl ef, gan fod yn hwn, ac ceraillddry-
 chau, marwoldeb o ddydd bwy gilydd,
 mor freinol a bregus yw, ein cyflwr ein
 hŷnain, ac felly cyfrif ein dyddiau, fel
 y dygom ein calonnau yn ddifrifol i'r
 cyfryw ddoethineb. i sanctaidd a nefol
 tra bŷm byw ymma, a'n dygo o'r diwedd
 i fywdd tragywyddol, i trwy haeddedi-
 gaethau Jesu Grist dy unig Fâb ein Har-
 glwydd ni, Amen.

I Achawdwr y byd, yr hwn drwy dy
 groes a'th werthfawr waed a'n pry-
 narist, achub a chymmorth ni, nyni atto-
 lygwn i ti o Arglwydd.

Y Nghanol ein bywyd y rydym mewn
 anghen, gan bwy y mae i ni geisio
 ymwaredionid gennit ti, Arglwydd, yr
 hwn ym ein pechodau wyt yn gyfiawn
 yn ddigllawn.

Er hynny Arglwydd Dduw sancteidd-
 iaf, Arglwydd galluocaf, o sanctaidd
 a thrugarbglachawdwr, na ollwng ni i
 ddygn chwierwaf boenau angen tragy-
 wyddol.

Ti Arglwydd a adwaenost ddirgeffon
 ein calonnau, na chaua dy glustiau tru-
 garog oddiwrth ein gweddiau, eithr ar-
 bed nyni, ô Arglwydd sancteiddiaf, ô
 Dduw galluoccaf, ô sanctaidd a thruga-
 rog Jaehawdwr, tydi deilyngaf farnwr
 tragwyddol, na âd ni yn yr awr ddi-
 waethaf er neb rhyw boenau angen, i
 syrthio oddiwrthit.

O Drugaroc Dduw, Tâd ein Har-
 arglwydd Jesu Grist, yr hwn yw y
 cyfodiad a'r bywyd, ym-mhâ un, pwy
 bynnac a gretto a fydd byw, er iddo
 farw; a phwy bynnac a fo byw ac a
 gretto ynddo ef, ni bydd marw byth: yr
 hwn hefyd a'n dyscodd (trwy ei Apostl
 bendigedic S. Paul) na thristâem fel
 rhai heb bobath, dros y rhai a hunant
 ynddo ef: nym yn oftyngedic a atlo-
 lygw i ti ô Dâd, ein cyfodi ni ô angen
 pechoddi fuchedd cryfiawnder, fel y bo i
 ni wedi ymado a'r fuchedd hon, ballu
 gorffwys ynddo ef, megis ym mae ein
 bobath. fôd ein orfawd hwn i'gae a'cy
 cyfodiad llawffredin y dydd diwaethaf,
 a'ch minnaffach yn gyntneratwyo y dydd
 olwg di, a derbyn y fendith. bôddat-
 can dy garedic Fâb yr amser hynny i
 T E bawb

bawb a'r a'th ofnant, ac a'th garant;
gan ddywedyd, *Deuwch chiwi fenglwgodic
blant fy Abad, meddiennwch y deyrnas a
barottowyd i chiwi er pan seiliwyd y byd.*
Caniadha hyn, ni attolygwn i ti o Dru-
garog Dad, trwy Jesu Grist ein Cyfryng-
wr a'n Pryniawdwr. *Amen.*

En Tad yr hwn wyt yn y Nefoedd,
Eufanteiddier dy Enw. Denet dy deyrn-
as. Bid dy ewyllys ar y ddaiar, megis
y mae yn y Nefoedd. Dyro i ni heddyw
ein bara beunyddiol. A maddeu i ni
ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n
dyled-wyr. Ac nac arwain ni i brofedi-
gaeth. Eithr gwaret ni rhag drwg:
canys eiddot ti yw'r deyrnas a'r gallu,
a'r gogoniant yn oes befoedd. *Amen.*

GWEDDIAU tros Blentyn Claf.

Hon-alluog Dad, a thrugaroccaf
Dad, i'r hwn yn unig y perthyn
dibennion bywyd ac angen, edrych i
lawr o'r Nef, yn oftyngedig ni attolygwn
i ti a golygon dy drugaredd ar y Plen-

tyn hwn y fydd yr awr hon ar ei glaf-
wely, ymwel ô Arglwydd ag ef a'th
iechydwrïaeth; gwared ef yn dy node-
dig amser dâ o'i boen gorphorol, ac a-
chub ei enaid er mwyn dy drugareddau,
fel os bydd dy ewyllys estyn ei ddyddiau
ymma ar y ddaiar, y byddo iddo fyw iti,
a hyfforddio dy ogoniant gan dy wafa-
naethu yn ffyddlon, a gwneuthur daioni
yn ei Genhedl: os amgen, derbyn ef
i'r preswylfeydd nefol hynny, lle mae
eneidiau y sawl a hunant yn yr Ar-
glwydd Jesu yn mwynhâu anorphen
orphwysfa a dedwyddwch. Caniadhâ hyn
Arglwydd, er dy drugareddau yn yr un-
rhyw dy Fab di, ein Harglwydd ni Je-
su Grist yr hwn fydd yn byw, ac yn
teyrnasu gyda thi a'r Yspryd glân byth
yn un Duw heb drangc na gorphen.

Amen.

Holl-afnuog ac anafwol Dduw,
porth pob wrthgenog, nawdd-wr
pawb a gilio attat am gynnorthwy, byw-
yd y rhai a gredant, a chyfodiad y
meirw: ydd ym yn galw arnat tros y
dyn lychan ymma, ac megis yr adde-
waisi trwy dy garedic Fab gan ddywe-
dâ: *Gofynnwch, a'r boddir i chi: Cei-
fwrch,*

siwch, a chwi a gewch; Curwch, ac fe agor-
rir i chwi. Felly yn awr dyro i ni, a ni
yn gofyn; par i ni gael, a ni yn ceisio;
agor y porth i ni i'n curo; fel y gallo
y dyn bychan ymma fwynhau tragy-
wyddol fendith dy Nefol rād a dyfod i'r
deyrnas dragywyddawl, yr hon a adde-
waist, trwy Grift ein Harglwydd. *Amen.*

A Mddiffyn Arglwydd y Plentyn hwn
a'th rās Nefol, fel y byddo iddo
barhau yn eiddot ti byth, a pheunydd
gynyddu yn dy Yspryd glān fwy-fwy,
hyd oni ddel i'th deyrnas dragywyddol.
Amen.

E In Tād, yr hwn wyt yn y Nefoedd,
sancteiddier dy Enw. Deuet dy
deyrnas. Bld dy Ewyllys ar y ddaiar,
megis y mae yn y Nefoedd. Dyro i ni
heddyw ein bara beunyddiol. A madd-
eu i ni ein dyledion, megis y maddeu-
wn ni i'n dyled-wyr. Ac nac arwain
ni i brofedigaeth. Eithr gwaret ni rhag
drwg: canys eiddot ti yw'r Deyrnas, a'r
gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd.
Amen.

Gwedd-

GWEDDIAU tros yrhai a
fo mewn blinder meddwl, neu anhe-
ddwch Cychrybod.

O Arglwydd, edrych i lawr o'r Ne-
foedd, golyga, ymwel, ac eismwy-
thâ ar dy was hwn, edrych arno â golwg
dy drugaredd, dyro gonffordd a diogel
ymddiried yn ot, amddiffyn ef rhag pe-
rygl y gelyn, a chadw ef mewn tangne-
ddyf tragywyddol a diogelwch, trwy
Jesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

B Endigedic Arglwydd, Tâd y truga-
reddau, a Duw pob diddanwch, ni
a attolygwn i ti, edrych a golwg to-
sturi a thrugaredd ar dy wasanaeth-wr
cystuddiedig ymma. Yr wyt ti yn 'scri-
fennu pethau chwerwon yn ei erbyn ef,
ac yn gwneuthur iddo feddiannu ei
gamweddau gynt; y mae dy ddigofaint
yn pwyso arno, a'i enaid fydd iawn o
flinder. Eithr o Dduw trugaroc, yr
hwn a 'scrifennais dy air sanctaidd er
addysc i ni, fel trwy ymmynedd a di-
ddanwch dy lân'scrythyrau y gallem ga-
el gobaith, dyro iddo iawn ddealltwri-
aeth o'i gyflwr ei hun, ac o'th fygythion
a'th

a'th addewidion di, fel nad ymadawo
 a'i obaith arnat ti, ac na ddodo ei ym-
 ddiried ar ddin arall ond tydi. Ner-
 tha ef yn erbyn ei holl brofedigaethau,
 iachâ ef o'i anardymherau; na ddryllia
 y gorsen yffig, ac na ddiffodd y llŷn yn
 mygu, na chau dy drugareddau mewn
 forriant; Eithr pâr iddo glywed llawe-
 nydd a gorfoledd, fel y llawenycho yr
 escyrn a ddrylliaist. Gwared ef rhag
 ofn y gelyn, a dyrcha lewyrch dy wy-
 neb-prŷd arno, a dyro iddo dangneddyf
 trwy ryglyddon a chyfryngdod Jesu
 Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Drugaroc Arglwydd, ni attolygwn
 i ti ganiadhau i'th ffyddlawn
 bobl (*ac yn enwedig i hwn dy wasanaeth-
 wr*) taddeuant a thangeddyf, fel y
 glanhâc hwynt oddiwrth eu holl be-
 chodau, ac y gwasanaethont ti â meddwl
 heddycho, trwy Jesu Grist ein Har-
 glwydd. *Amen.*

Duw yr hwn a ddyscaist galonnau
 dy ffyddlonion, gan anfon iddynt
 lewyrch dy ŷan Yspryd; caniadhâ i
 nyni trwy yr unrhyw Yspryd, ddeall yr
 iawn ŷan ynnob peth, a bŷth lawen-
 ychu yn ei wynfydedig ddiddanwch ef,
 trwy

trwy ryglyddon Iesu Grist ein Jachaw-
dwr, yr hwn fydd yn bŷw, ac yn teyrn-
afu gyda thi yn undeb yr unrhyw Yf-
pryd, yn un Duw, heb drange na gor-
phen. *Amen.*

NYni a attolygwn i ti, ô Arglwydd
Dad, yn drugarog edrych ar ein
gwendid, ac er gogoniant dy Enw, ym-
chwel oddiwrthym yr holl ddrygau a
a ddarfu i ni. Ô wir gyfiawnder eu hae-
ddu, a chaniadha fodd i ni yn ein holl
drallod ddodi ein cytan ymddiried a'n
gobaith yn dy drugaredd, ac bŷth dy
wafanaethu mewn sancteid drwydd
phurdeb buchedd, i'th anrhydedd a'th
ogoniant, trwy ein unig Gyfryng-wr a'n
Dadlen-wr Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

HOLL-alluog a thragywyddol Dduw,
yr hwn ym wastad wyt barottach
i wrando, na dyni i weddio, ac wyt ar-
ferol ô roddi mwy nac a archom, neu
a ryglyddom: tywallt arnom amlger dy
drugaredd, gan faddeu i ni y cyfryw
bethau ac y mae ein cydwybod yn
eu hofni, a rhoddi i ni y cyfryw ddai-
onus bethau, nad ym deilwng i'w go-
fyn, ond trwy ryglyddon a chyfryngi-
ad

ad Jesu Grist dy Fâb di, a'n Harglwydd
ni. *Amen.*

Ein Tâd, &c.

GWEDDIAU i'w dywedyd cyn yr eloch i'r Eglwys.

HOLLalluog a thrugarog Dduw, o
rodd pwy un yn unig y daw, bod
i'th bobl ffyddlon dy wafanaethu yn
gywir, ac yn toledig: caniaetha ni a er-
fynrwn i ti, allu o honom felly dy wa-
fanaethu di yn y bywyd hwn, fel na
phallo gennym yn y diwedd fwynhau
dy nefol addewidion, trwy haeddedi-
gaethau Jesu Grist ein Harglwydd. *A-
men.*

O Arglwydd Jesu Grist, yr hwn ar
dy ddyfodiad cyntaf a anfonaiſt
dy Gennad-wr i barottoi dy ffordd o'th
flaen; caniaetha i weinidogion a goruch-
wil-wyr dy ddirgeledigaethau, felly
barottoi ac arloesi y ffordd, gan droi ca-
lonnau y rhai anufudd i Ddoethineb y
cyfiawn, fel ar dy ail ddyfodiad i farnu
'r byd, i'n caſſer yn bobl gymmeradwy
yn dy olwg di, yr hwn wyt yn byw ac
yn

yn teyrnasu gyda'r Tâd a'r Yspryd
glân byth yn un Duw heb drangc na
gorphen. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn drwy dy
Fab Jesu Grist a roddant i Wein-
dogion dy Eglwys lawer oedd o ddonniau
arbennig, ac a orchymmynaiſt iddynt o
ddifrif borthi dy braidd; gwnâ, ni at-
tolygwn i ti, i'r holl Eſcobion, a'r Bu-
geiliaid (*yn enwedig y rheini a ofdaist ar-
nom ni*) yn ddyfal bregethu dy sanctaidd
air, ac i'r bobl yn ufuddgar ddilyn yr
unrhyw, fel y byddo iddynt hwy
allu derbyn coron y gogoniant tragy-
wyddol, trwy Jesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

HOll-alluog Dduw, yr hwn a adei-
ledaist dy Eglwys ar sail yr Apo-
stolion, a'r Prophwydi, ac Jesu Grist ei
hun yn ben congl-faen: caniadhâ i ni
fod felly ein cyffylltu ynghyd yn undeb
Yspryd, gan eu dysceidiaeth hwy, fel
i'n gwneir yn sanctaidd Deml gymme-
radwy gennit, trwy Jesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

Ein Tâd yr hwn, &c.

Gwedd-

GWEDDIAU i'r dywedyd pan ddeloch i'r Eglwys.

HOLL-alluog a thragywyddol Dduw,
ni a attolygwn yn ufuddol i'th
Fawredd, megis ac y presentwyd nno
writh yn y Deml dy unic-anedig Ffab
yn sylwedd ein cnawd ni; felly cani-
adhâ ein presentio i ti a chalonnanu pur-
lan, trwy yr unrhyw Jesu Grist ein
Harglwydd. *Amen.*

Y Gwŷnfydedig Arglwydd, yr hwn a
beraist yr holl Yscrethur-lân yn'scri-
fennedic er mwyn ein athrawiaeth, a'n
haddysc ni: caniadhâ fôd i ni yn y cy-
fryw fôd ei gwrando, ei darllain, ei
chwiliaw, a'i dyscu, ac i'n mewn ei
mwynhâu, fel y gallom trwy ymmy-
nedd a diddanwch dy gyfsegredic air,
goffeidio ac ymgynnal wrth fendigaid
obaith y fuchedd dragywyddol, yr hon
a roddaiſt i ni, yn ein Iachawdwr Jesu
Grist. *Amen.*

Gwedd.

GWEDDIAU i'w dywedyd pan ddolosh allan o'r Eglwys.

Holl-alluog Dduw, yr hwn o'i wir
adnabod yw bywyd tragywyddol;
caniadha i ni berffaith adnabod dy Fâb
Iesu Grist, i fod yn ffordd, yn wirionedd,
ac yn fywyd, fel gan ufuddhau ein a-
thrawiaeth a dilyn ei lwybrau ef, y bo
i ni rodio yn ddyfal ar y ffordd y fy'n
arwain i fywyd tragywyddol drwy'r
unrhyw dy Fâb Iesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

ARglwydd, yr holl nerth a'r cader-
nid, yr hwn wyt Awdwr a rho-
ddwr pob daioni, planna yn ein calon-
nau gariad dy Enw, ychwanega ynom
wir grefydd, maetha nyni a phob dai-
oni, ac o'th fawr drugaredd cadw ni yn
yr unrhyw, trwy Iesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

ARglwydd ni attolygwn i ti fod dy
rad bob amser yn ein rhagflaenu,
ac yn ein dilyn; a pheri o honot i ni
yn wastad ymroddi i bob gweithred
dda, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *A-
men.*

Can-

CAniadhâ, ni attolygwn i ti Holl-alluog Dduw, am y geiriau a glywsom heddyw a'n clustiau oddiallan eu plannu yn ein calonau oddi mewn, fel y gallont ddwyn ynom ffrwyth buchedd ddâ, er anrhydedd a moliant i'th Enw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

ARglwydd, nyni a attolygwn i ti dderbyn yn drugarog weddïau dy weision fydd yn galw arnat, a chaniadhâ i ni ddeall a gwybod yr hyn a ddylem ei wneuthur, a chael hefyd råd a gallu yn ffyddlon i wneuthur yr unrhyw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

G W E D D I A U

A R

DDYDDIAU-SACRAMENT.

T Boreu cyn yr eloch allan o'ch ty.

HOll-alluog Dduw, yr hwn drwy dy unig-anedic Fâb Iesu Grist a orch-
F fygaist

66 *Gweddiau ar ddyddiau Sacrament.*

fygaist angen, ac a agoraisst i ni borth y bywyd tragywyddol: yn ufudd yr atolygwn i ti, megis (drwy dy råd hyfpyfol yn ein hachub) ydd wyt yn perrideisfyfiadau dâ i'n meddyliau: felly trwy dy ddyfal gymmorth allu o honom en dwyn i ben dâ; trwy Iesu Grist ein Harglwydd, yr hwn fydd yn byw ac yn teyrnasu gyda thydi a'r Yspryd glan byth yn un Duw heb drangc na gorphen. *Amen.*

HOll-alluog Dâd, yr hwn a roddaisst dy un Mâb i farw dros ein pechodau, ac i gyfodi drachefn dros ein cyfiawnhâd: caniadhâ i ni felly fwrw ymmaith furdoes drygioni ac anwiredd, iel v gallom yn wastad dy wafanaethu di yn hureb buchedd a gwirionedd, trwy haeddedigaethau dy un Mâb Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, dyro i ni anghwaneg o Ffydd, Gobaith, a Chariad perffaith, ac fel y gallom gael yr hyn yr wyt yn ei addo gwnâ i ni garu yr hyn yr wyt yn ei orchymmyn, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Rhag-

R Hag-flacna ni, ô Arglwydd, yn ein holl weithredoedd a'th radlonaf hoffder, rhwyddhá ni a'th barháus gym-morth, fel yn ein holl weithredoedd deuchreuedic, anhersynedic, a therfynedic ynot ti, y gallom foliannu dy sanctaidd Enw, ac yn y diwedd gael gan dy drugaredd fywyd tragywyddol, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOff-alluog Dduw, Nefol Dad, yr hwn a'n gwahoddaist ni heddyw i'th fwrdd sanctaidd, lle y minntrir trachyffurus Sacrament corph a gwaed Crist, i'w dderbyn er coffáu ei ryglyddus Grôg a'i ddioddefaint, trwy ba un yn unig y cawn faddeuant am ein pecho-dau, ac i'n gwneir yn gyfrannogion ô deyrnas Nef. Yr ŷm yn talu i ti ufudd a ffyddlon ddiolch am roddi dy Fáb ein Iachawdwr Iesu Grist, nid yn unig i farw trosom, eithr i fôd hefyd yn ymborth a lluniaeth ysprydol i ni yn y Sacrament bendigedic hwnnw. Yr hyn beth gan ei fod mor dduwiol a chyflurus i'r fawl ai derbyniant yn deilwng, ac mor embydus i'r rhai a ryfygant ei dderbyn yn annheilwng; nyni yn ostyngedig a attolygwn i ti roddi i ni

68 *Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament.*

ràs i wîr ystyried ardderchowgrwydd y dirgeledigaeth bendigedic hwnnw, a'r mawr berygl o'i dderbyn yn annheilwng; ac hefyd i chwilio a phrofi ein cydwybodau ein hunain (a hynny nid yn ylcaf ac yn ol dull rhai yn rhagritio a thydi ein Duw, ond) felly, fel y gallom ddyfod yn lân ac yn sanctaidd i'r cyfryw wledd Nefol, yn y wiscriodas, yr hon a ofyn Duw yn y 'Scrythur lân, a chael ein derbyn megis cyfrannogion teilwng o'r bwrdd bendigedig hwnnw. Caniadhâ hyn, o Arglwydd er mwyn yr unrhyw dy Fâb Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

In yr Eglwys pan foch gynytaf yn ymbarottoi tuagat y Sacrament.

MI a wn, o Arglwydd, fod y llës yn fawr, os â chalon wîr edifeiriol ac a bywiol ffydd y cymmerwn y Sacrament bendigedic hwn (canys yna ydd ym ni yn ysprydawl yn bwytta cîg Crist, ac yn yfed ei waed ef; yna ydd ym yn trigo yng Hrist, a Christ ynom ni'nau, ydd ym yn un â Christ, a Christ

Gweddian ar ddyddiau-Sacrament. 69

â ninnau :) caniadhâ gan hynny, Arglwydd daionus, fod i mi ac i bawb ac fydd gyfrannogion o honaw, wir edifarhau am ein pechodau a aeth heibio, bôd gennym fywiol a diogel ffydd yng-Hrist ein Iachawdwr, fod i ni wellhau ein buchedd, a bÿw mewn cariad perffaith a phob dÿn, ac felly bod yn weddus gyfrannogion o'r dirgeledigaethau sancteiddiol hyn. *Amen.*

O Fendigedic Iesu, yr hwn (er cofio o honom yn wastad dy ddirfawr gariad, yn marw drofom, a'r aneirif ddonniau daionus, y rhai drwy dywallt dy werthfawr waed, a ennillaiſt i ni :) a ofodaiſt ac a ordeiniaist y cyfryw ddirgeledigaethau fel gwyſtlon o'th gariad, ac er gwaſtadol gof am dy angeu er mawr ac annhertynol gonffordd i ni: i ti gydâ'r Tâd a'r Yſpryd glân y rhoddaf (fel yr wyf rwymedicaſt) waſtadol ddiolch, gan fy ymoſtwnig fy hunan yn gwbl i'th waſanaethu di mewn gwir sancteiddrwydd a chyfiawnder holl ddyddiau fy einioes. A chrythâ fi, o Arglwydd Iesu, yn y bwriad hwn, mi a attolygaf i ti er mwyn dy sanctaidd enw. *Amen.*

Tra bydder yn gweini y Sacrament.

[Wedi cyffegiu y Defnyddiau, tra bo e-
raill yn derbyn, dywedwch gynnifer o'r
gweddian a ganlynant ac a alloch, nes y
deloch i dderbyn eich hun.]

O Drugarog Dduw, caniadhâ felly
gladdu yr hên Adda, fel y cyfote-
r y dŷn newydd ynof. *Amen.*

Caniadhâ fod i holl chwantau 'r
cnawd farw ynof, ac i bob peth a ber-
chyn i'r yspryd allu byw a chynnyddu
ynof. *Amen.*

Caniadhâ fod i mi nerth a gallu i gael
yr oruchafiaeth, a'r gorfod yn erbyn
diafol, y bŷd, ar cnawd. *Amen.*

Caniadhâ fod i mi, a phawb ac fydd
ymma yn eu cyffegru eu hunain i ti ar
dy fwrdd sanctaidd, allu hefyd fod yn
gynyscaeddol o rinweddau nefol, a thra-
gywyddol obrwyau drwy dy drugaredd,
o Fendigedic Arglwydd Dduw, yr hwn
wyt yn bŷw, ac yn llywiau pob peth
yn oes oesocdd. *Amen.*

Duw

Duw Tâd o'r Nef: trugarhâ wrth-
ym wîr bechaduriaid.

Duw Fâb, Bryn-wr y bÿd, trugarhâ
wrthym wîr bechaduriaid.

Duw Yspryd glân, yn deilliaw oddi-
wrth y Tâd a'r Mâb, trugarhâ wrthym
wîr bechaduriad.

Y gogoned lân, fendigaid Drindod,
tri pherson, ac un Duw; trugarhâ wr-
thym wîr bechaduriaid.

Na chofia, Arglwydd, ein hanwiredd,
nac anwiredd ein rhieni, ac na ddyro
ddial am ein pechodau: Arbet nyni, Ar-
glwydd daionus, arbet dy bobl a bry-
naist a'th werthfawr waed, ac na lidia
wrthym yn dragywydd.

Oddi-wrth bob drwg ac anffawd, oddi-
wrth bechod, oddiwrth ystryw a chyrch
y cythrael, oddiwrth dy lîd, ac oddi-
wrth farnedigaeth dragywyddol, Gwa-
ret ni, Arglwydd daionus.

Oddi-wrth bob dallineb calon, oddi-
wrth falchder, a gwâg ogoniant, a ffug
sancteiddrwydd, oddi-wrth genfigen,
digasedd, a bwriad drwg a phob angha-
riadoldeb, Gwaret ni, Arglwydd daio-
nus.

72 *Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament.*

Teilyngu o honot roddi i ni galon i'th garu, ac i'th ofni ac i fyw yn ddi-esceulus yn ol dy orchymmynion.

Teilyngu o honot ddwyn i'r ffordd wir hawb a'r aeth ar gyfeiliorn ac a dwyllwyd.

Teilyngu o honot nerthu y rhai fy'n sefyll, a chonfforddio a chynnorthwyo y rhai sy' a gwan galon, a chyfodi y fawl a syrthiant, ac o'r diwedd curo i lawr Satan tan ein traed.

Teilyngu o honot gymmorth a helpu a diddanu pawb a'r y fydd mewn perygl, angenoetid a thrwblaeth; am-ddiffynac ymgeleddu y plant ymddifaid, a'r gwragedd gweddwon, a phawb fydd yn unic, ac yn goddef pwys plaid orth-rech.

Teilyngu o honot drugarhâu wrth bob dyn; faddeu i'n holl elynion, erlyn-wyr, ac yfclandr-wyr, a throi eu calonau.

Teilyngu o honot roddi i ni wir edifeirwch, a maddeu i ni ein holl bechodau, ein esceulusdra, a'n hanwybod, a'n cynnyscaeddu a rhâd dy Yspryd glan, i wellhâu ein buchedd yn ol dy air sanct-aidd.

Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament. 73

Mab Duw, attolygaf i ti fyngwrando.

Oen Duw, yr hwn wyt yn dilêu pechodau 'r byd, caniadhâ i ni dy dangneddyf.

Oen Duw, yr hwn wyt yn dilêu pechodau 'r byd, trugarhâ wrthym.

Iachawdwr y byd, yr hwn drwy dy grog a'th werthfawr waed a'n prynaisf, achub a chymmorth ni, hyni a attolygwn i ti o Arglwydd.

HOll-alluog Dduw, mi a attolygaf i ti edrych o honot yn rasusol ar dy deulu hwn ymma, tros yr hwn y bu fodlon gan ein Harglwydd Iesu Grist gael ei fradychu, a'i roddi ynnwylaw dynion anwir, a dioddef angeu ar y groes, yr hwn fydd yn byw ac yn teyrnasu gyda thydi a'r yspryd glân, byth yn un Duw heb drangc na gorphen. *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, trwy yspryd pa un y llywodraethir ac y sancteiddir holl gorph yr Eglwys

glwys, derbyn fy erfynion a'm gwedd-
iau, y rhai yr ydwyf yn eu hoffrwm
ger dy fron di dros bob grâdd o ddynion
yn dy sanctaidd Eglwys, fel y bo i bob
aelod o honi, yn ei alwedigaeth a'i wa-
fanaeth, allu yn gywir, ac yn dduwiol
dy wafanaethu di, trwy ein Harglwydd
a'n Iachawdwr Iesu Grist. *Amen.*

O Drugarog Dduw, yr hwn a wnae-
thost bob dyn, ac ni chashei ddim
a'r a wnaethost, ac ni fynnit farwol-
aeth pochadur, onid yn hytrach ym-
chwelyd ô honaw a bŷw: trugarhâ wrth
yr holl Iddewon, Twrciaid, Anffyddlo-
nion, a Hereticiaid, a chymmer oddi-
wrthynt bob anwybodaeth, caledwech
calon, a dirmyg ar dy air, ag felly dŵg
hwynt adref, wyntydedig Arglwydd
at dy braidd, fel y bont gadwedig ym-
mhlith gweddillion y gwir Israeliaid,
a bôd yn un gorlan, dan yr un Bugail
Iesu Grist ein Harglwydd, yr hwn fydd
yn byw ac yn teyrnasu gyda thi a'r yf-
pryd glân, un Duw, heb drange na gor-
phen. *Amen.*

Holl-alluog Dduw, yr hwn wyt yn
dangos i bawb fy' ar gyfeiliorn,
lewyrch dy wirionedd, er eu dwyn i
ffordd

ffordd cyfiawnder, caniadhâ i bawb a dderbynier i gymdeithas crefydd Grist, allu o honynt ymogelyd y cyfryw bethau ac y fydd wrthwyneb i'w proffels, a chanlyn y sawl bethau oll ag a fyddo yn cyttuno a'r unrhyw, trwy ein Harglwydd Iesu Grist. *Amen.*

A Rglwydd, oddiwrth ba un y daw pob daioni, caniadhâ i ni dy ufudd weision, allu o honom trwy dy sanct-aidd ysprydoliaeth di, feddwl y pethau a fo union; a thrwy dy ymgeleddus dywysogaeth eu gwneuthur yn ddiben-nus, trwy ein Harglwydd Iesu Grist. *Amen.*

DUw, yr hwn a ddyscaist galonnau dy ffyddlonion, gan anfon iddynt lewyrch dy lân yspryd; caniadhâ i ny-ni trwy yr unrhyw yspryd ddeall yr iawn farn ymhôb peth, a byth laweny-chu yn ei wynfydedig ddiddanweh ef, trwy ryglyddon Iesu Grist ein lachaw-dwr, yr hwn fydd yn byw, ac yn teyrn-asu gydâ thi yn undeb yr unrhyw yspryd, yn un Duw heb drange na gorphen. *Amen.*

DUw, yr hwn wyt yn egluro dy holl-alluog Nerth, yn bennaf gan ddang-

76 *Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament.*

gos trugaredd a thosturi, yn drugarog dyro i ni y cyfryw fefur o'th rās, fel y bo i ni gan redeg ar hyd ffordd dy orchymmynion, gyrhaeddyd dy radol addewidion, a chael ein gwneuthur yn gyfrannogion o'th nefol drysor, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

DUw, yr hwn a wyddost ein bod ni wedi ein gosod mewn cymmaint a chynnifer o beryglon, ag nas gallwn o herwydd gwendid dynol, sefyll bob amfer yn uniawn: caniadhâ i ni y cyfryw dy nerth a'th nodded i'n cymorth ymhob perygl, ac i'n harwain trwy bob profedigaeth trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

ODduw, Bendigedic Fâb yr hwn a ymddangosodd, fel y dattodai weithredoedd Diafol, ac y gwnae ni yn feibion i Dduw, ac yn etifeddion bywyd tragywyddol, caniadhâ i ni, mi a attolygaf i ti, gan fod gennym y gobaiith hyn, ein puro ein hunain, megis y mae ynteu yn bŵr; fel pan yr ymddangoso eilwaith gyda nerth a gogoniant mawr, i'n gwneuler yn gyffelyb iddo ef yn ei dragywyddol a'i ogoneddus deyrnas; ymhâ un gyda thi, o Yspryd glân,
y mac

Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament. 77

y mae ef yn byw ac yn teyrnasu byth yn un Duw heb drangc na gorphen. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn a rodd-
aist dy un Mâb i ni yn aberth tros
bechod, a hefyd yn ensampl o fuchedd
dduwiol, dyro i ni dy râs, fel y gallom
byth yn ddiolchgar dderbyn ei anrhae-
thawl lesâad ef; a hefyd beunydd ymroi
i ganlyn bendigedic lwybrau ei wir la-
naf fuchedd ef, trwy yr un Iesu Grist
ein Harglwydd. *Amen.*

[*Os ni ddywedafoch yr holl weddïau byn
trostynt, pan fo 'r Gweinidog yn barod
i gynyg i chwi y Bara, yna ar ôl ei
dderbyn ef, ewch ymlaen ar llailk nes
y delo i roddi i chwi y Cwppan; o
bydd rhai etto heb eu dywedyd, chwi
ellwch eu cyflêu megis y cyfarwyddir
chwi yn ôl llaw. Ond os ni pharhant
nes y nessâo 'r Cwppan, chwi ellwch
yn y cyfamser arferu rhai o'r Myfyrd-
dau allan o'r 'Scrythur a gewch ar ddi-
wedd y Gwasanaeth hwn.]*

Pan

*Pan fo y Gweinidog yn weffâu, dy-
wedwch,*

EIn Tâd yr hwn wyt yn y Nefoedd,
sancteiddier dy Enw. Deuet dy
deyrnas. Bid dy cwyllys ar y ddaiar, me-
gis y mae yn y Nefoedd. Dyro i ni
heddyw ein bara beunyddiol. A madd-
eu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni
i'n dyled-w'r. Ac nac arwain ni i bro-
fedigaeth. Eithr gwared ni rhag drwg;
canys eiddot ti yw 'r deyrnas, a'r gallu,
a'r gogoniant yn oes oefoedd. *Amen.*

YR Holl-alluog Dduw, i'r hwn y mae
pob calon yn agored, a phob deisyf
yn gydnabyddus, a rhag yr hwn nid oes
dim dirgel yn guddiedig, glanhâ sedd-
yliau fynghalon trwy ysprydoliaeth dy
lan Yspryd, fel y carwyf dydi yn ber-
ffaith, ac y mawrhawyf yn deilwng dy
enw sanctaidd, trwy Iesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

CAniadhâ mi a atolygaf i ti, Ar-
glwydd grasawl, i mi felly fwytta
cnawd dy anwyl Fâb Iesu Grist, ac yfed
ei waed ef, fel y gallo fynghorph pecha-
durus

Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament. 79

durus gael ei wneuthur yn lân drwy ei gorph ef, a'm henaid ei olchi drwy ei werthfawroccaf waed ef, fel y gallwyf byth drigo yntho ef, ac ynteu yno ffinni. *Amen.*

Pan fo ynghylch rhoddi i chwi y Bara, dywedwch.

COrph ein Harglwydd Iesu Grist, yr hwn a roddwyd trosofi, a gatwo fynghorph a'm henaid i fywyd tragywyddol: a chaniadha i mi gymmeryd a bwytta hwn, er côf farw o Grist trosofi, ac ymborth arno yn fynghalon drwy ffydd, gan roddi diolch. *Amen.*

Pan fo ynghylch rhoddi i chwi y Cwpan, dywedwch,

GWaed ein Harglwydd Iesu Grist, yr hwn a dywalltwyd trosofi, a gatwo fynghorph a'm henaid i fywyd tragywyddol: a chaniadha i mi yfed hwn er côf tywallt gwaed Crist trosofi a bod yn ddiolchgar. *Amen.*

Wedi i chwi dderbyn y ddau, dywedwch,

Gogoniant i'r Tâd, ac i'r Mâb, ac i'r Yspryd glân.

Megis yr oedd, &c.

80 *Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament.*

Y Mae yn gwbl addas, yn gyfiawn, a'm rhywmedic ddyled i yw, bob amfer, ac ymhob lle, ddiolch i ti sanct-eiddiol Dād, holl-alluog, dragywyddol Dduw. Ond yn bendifaddet, ar yr amfer ymma, ac yn y lle hwn, am deilyngu o honot fymhorthi ar dy fwrdd sanct-aidd a chorph a gwaed dy anwyl Fāb, a'm unic Iachawdwr Iesu Grist, er fy mawr gonffordd, er cryfhâd a diddanwch i m henaid. Gan hynny gydag Angelion ac Arch-Angelion, a chydag oll gwmpeini Nef, ynghyd a'th ffyddlawn bobl ymma ar y ddaiar, y moliannaf, ac y mawrhâaf dy ogoneddus Enw, gan dy foliannu yn wastad a dywedyd, Sanct, Sanct, Sanct, Arglwydd Dduw 'r Ihu oedd; Nef a daiar fydd yn llawn o'th ogoniant: Gogoniant a fo i ti ô Arglwydd goruchaf. *Amen.*

Holl-alluog a bŷth-fywiol Dduw, yr wyfi yn mawr ddiolch i ti, am fod yn wiw gennyt borthi, nid myfi yn unic, ond hefyd yr holl rai ac fydd yn derbyn yn ddyledus y dirgeledigaethau sanct-eiddiol hyn, ag ysprydawl ymborth gwerthfawroccaf gorph a gwaed dy Fāb ein Iachawdwr Iesu Grist, ac wyt yn

Gweddiau ar ddyddiau-Sacrament. 81

yn ein siccrhâu ni drwy hynny o' th
ymgeledd a' th ddaioni i ni, yn bod yn
wîr aelodau wediein corpholaethu yn
nirgel gorph dy Fâb, yr hwn yw gwyn-
fydedig gynnulleidfa yr holl fyddlon
hobî; a'n bod hefyd trwy obaith yn et-
feddion dy deyrnas dragywyddol, trwy
haeddedigaethau gwerthfawroctaf an-
geu a dioddefaint dy anwyl Fâb. Ac
yr wyf yn oftyngedig yn attolygu i ti,
Nefawl Dâd, felly fyghynnorthwyo
i, a phawb eraill a' th râd, fel y gallom
yn wastad aros yn y sanctaidd gymdei-
thas honno, a gwneuthur pob rhyw wei-
thredoedd dâ, ac a ordeinaist i ni rodio
ynddynt, trwy Iesu Grist ein Harglwydd,
i'r hwn gydâ thi a'r yspryd glân, y bo'r
holl anrhydedd, a'r gogoniant yn dra-
gywyddol. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn a gyffyll-
taist ynghyd dy etholedigion yn
un cyfundeb a chymdeithas yn nirgele-
dic gorph dy Fâb Crist ein Harglwydd:
caniaidhâ i ni râd felly i ganlyn dy fen-
digious Sainct ymhôb rhinweddola dwy-
wol fywyd, fel y gallom ddyfod i'r
annrhaethawllawenydd hynny a barot-
toaist i'r rhai yn diffuant sy' i' th garu,
trwy Iesu Grist ein Harglwydd *Amen.*

G

Holi

HOll-alluog Arglwydd, a byth-fywiol Dduw, mi a attolygaf i ti fod yn wiw gennyt uniawni, sancteiddio, a llywodraethu ein calonau a'n cyrph, yn ffyrdd dy ddeddfau, ac yngweithredoedd dy orchymmynion, megis trwy dy gadarnaf noddod, yma ac yn dragywyddol, y gallom fod yn gadwedig gorph ac enaid, trwy ein Harglwydd a'n Iachawdwr Iesu Grist. *Amen.*

ARglwydd yr holl nerth a'r cader-nid, yr hwn wyt Awdwr a rhoddwr pob daioni, planna yn ein calonau gariad dy Enw, ychwanega ynom wîr grefydd, maetha nyni a phob daioni, ac o'th fawr drugaredd cadw ni yn yr unrhyw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

NErtha ni, attolygwn i ti, Arglwydd, a'th Yspryd glân y diddan-wr, a pheunydd ychwanegaynom dy aml ddoniau o rîd, yspryd doethineb a deall, yspryd cyngor a nerth ysprydol, yspryd gwybodaeth a gwîr dduwioldeb; a chyflawna ni, Arglwydd ag yspryd dy sancteidd ofn, yr awr hon ac yn dragywydd. *Amen.*

O Ar-

Gweddiau ar ddyddian Sacrament. 83

O Arglwydd, bendithia a chadw ni,
llewyrched yr Arglwydd ei wy-
neb arnom, dyrchafed yr Arglwydd ei
wyneb arnom, a rhoddod i ni dang-
neddyf yr awrhon ac yn oes oesoedd.
Amen.

[*Os bydd dim o'r gweddiau a grybwyllwyd
o'r blaen heb eu dywedyd cysleirwch hwy
ymma: ond os ni fydd dim, yno nes y
darfyddo i'r llaill gymmuno, ymarfer-
wch eich meddyliau ar y cyfryw o'r my-
fyrddodau hyn, ag ni arferasoch o'r blaen.*]

*Mysfyrddodau Duwiol a Gweddiau allan
o'r Psalmau.*

P Sal. 16. 1. Cadw fi o Dduw; canys
ynot yr ymddiriedaf.

Pf. 17. 5. Cynnal fy ngherddediad
yn dy lwybrau, fel na lithro ynh-
raed.

Pf. 19. 12. Pwy a ddeall ei gamwe-
ddau? Glanhâ fi oddiwrth fy meiau
cuddiedig.

13, Attal hefyd dy wâs oddiwrth be-
chodau rhyfygus; na arglwyddiaethant

84 *Myfyrdodau Duwiol a Gweddiau*

arnaf; yna i'm perffeithir, ac i'm glanhêir oddiwrth anwiredd lawer.

Pf. 51.1. Trugarhâ wrthyf, ô Dduw, yn ôl dy drugrarowgrwydd; yn ôl lliaws dy dofturiaethau dilêa fy anwireddau.

2, Golch fi yn llwyr ddwys oddiwrth fy anwiredd, a glanhâ fi oddiwrth fy mhechod.

3, Canys yr wyf yn cydnabod fyng-hamweddau, a'm pechod fydd yn wastad ger fy mron.

5, Wele mewn anwiredd i'm lluniwyd; ac mewn pechod y beichiogodd fy mam arnaf.

6, Wele, ceraist wirionedd oddi-mewn: a pheri i mi wybod doethineb yn y dirgel.

7, Glanhâ fi ag yffop, ac mi a lanhêir: golch fi, a byddaf wynnach na'r eiry.

8, Par i mi glywed gorfoledd, a llawenydd; fel y llawenycho yr esgyrn a ddrylliaist.

Pf. 103, 1. Fy enaid, bendithia'r Arglwydd; a chwbl fydd ynofo ei enw sanctaidd ef.

2, Fy enaid, bendithia'r, Arglwydd ac nac anghofia ei holl ddonniau ef.

3, Yr hwn fydd yn maddeu dy holl anwi-

anwireddau; yr hwn fydd yn iachâu dy holl lefcedd.

4, Yr hwn fydd yn gwaredu dy fywyd ô ddistryw; yr hwn fydd yn dy goroni â thrugaredd ac â thoſturi.

5, Yr hwn fydd yn diwallu dy enau â daioni; fel yr adnewydder dy ieueng-
ſtid fel yr eryr.

8, Trugarog a graſlawn yw'r Ar-
glwydd; hwyrſrydig ei lîd, a mawr ô
drugarowgrwydd.

9, Nid bÿth yr ymryſſon ef; ac nid
bÿth y ceidw efe ei ddigofaint.

10, Nid yn ôl ein pechodau y gwna-
eth efe â ni, ac nid yn ôl ein hanwi-
reddau y talodd efe i ni.

11. Canys cyfuweh ac yw 'r neſoedd
uwchlaw 'r ddaiar; y rhagorodd ei dru-
garedd ef ar y rhai a'i hofnant ef.

12, Cyn belled ac yw 'r dwyrain o-
ddi-wrth y gorllewin, y pellhâodd efe
ein camweddu oddi-wrthym.

13, Fel y toſturia tâd wrth ei blant,
felly y toſturia yr Arglwydd wrth y
rhai a'i hofnant ef.

14, Canys efe a edwyn ein defnydd
ni: fe gofia mai llŵch ydym.

Pſ. 145. 9. Daionus yw 'r Arglwydd
i bawb, a'i drugaredd fydd ar ei holl
weithredoedd.

86 *Myfyrdodau Duwiol a Gweddian*

10, Dy holl weithredoedd a'th glòd-
forant, ó Arglwydd, a'th Sainc a'th
fendithiant.

11, Dywedant am ogoniant dy Fren-
hinaeth, a thraethant dy gadernid.

12, I beri i feibion dynion adnabod
ei gadernid ef, a gogoniant ardderchowg-
rwydd ei Frenhinaeth.

13, Dy Frenhinaeth di fydd frenhi-
niaeth dragywyddol, a'th lywodraeth
a bery yn oes oesoedd.

14, Yr Arglwydd fydd yn cynnal y
rhai oll a fyrthiant, ac fydd yn codi
pawb a ddarostyngwyd.

15, Llygaid pob peth a ddisgwyliant
wrthyt, ac yr ydwyt yn rhoddi eu bwyd
iddynt yn ei bryd.

16, Gan agoryd dy law, a diwallu
pob peth byw a'th ewyllys dà.

17, Cyfiawn yw 'r Arglwydd yn ei
holl ffyrdd, a sanctaidd yn ei holl wei-
thredoedd.

18, Agos yw'r Arglwydd at y rhai
oll a alwant arno, at y rhai oll a alwant
arno mewn gwirionedd.

19, Efe a wnâ ewyllys y rhai a'i hof-
nant, gwrendy hefyd eu llefain, ac a'u
hachub hwynt.

20, Yr Arglwydd fydd yn cadw pawb a'u carant ef; ond yr holl rai annuwiol a ddifetha efe.

21, Traetha fynghenau foliant yr Arglwydd, a bendithied pob cnawd ei enw sanctaidd ef byth ac yn dragywydd.

Pŷ. 92. 1. Dâ yw moliannu yr Arglwydd, a chanu mawl i'th Enw di, y Goruchaf.

2, A mynegi y boreu am dy drugaredd, a'th wirionedd y nosweithiau.

4, Canys llawenychaist fi, ô Arglwydd, a'th weithred; yngwaith dy ddwylaw y gorfoleddaf.

Pŷ. 3. 1. Clodforaf yr Arglwydd a'm calon, ynghymmanfa y rhai uniawn, ac yn y gynnulleidfa.

2, Mawr yw gweithredoedd yr Arglwydd, wedi eu ceisio gan bawb a'u hoffant.

3, Gogoniant a harddwch yw ei waith ef, a'i gyfiawnder fydd yn parhau byth.

4, Gwnaeth gofio ei ryfeddodau; grasslawn a thrugarog yw'r Arglwydd.

5, Rhoddodd ymborth i'r rhai a'i hofnant ef, efe a gofia ei gyfammod yn dragywydd.

88 *Myfyrdodau Duwiel a Gweddian*

7, Gwirionedd a barn yw gweithrededd ei ddwyllaw ef, ei hell orchymynion ydynt siccr.

8, Wedi eu siccrhau byth ac yn dragwydd, a'u gwneuthur mewn gwirionedd ac uniawnder.

9, Anfonodd ymwared i'w bobl; gorchymynodd ei gyfammod yn dragwyddol, sancteiddiol ac ofnadwy yw ei enw ef.

Pf. 118. 19. Agorwch i mi byrth cyfiawnder, â i mewn iddynt, a chlodforaf yr Arglwydd.

20, Dyma borth yr Arglwydd, y rhai cyfiawn â ânt i mewn iddo.

21, Clodforaf di, o herwydd i ti fy ngwrando, a'th fod yn iechydwriaeth i mi.

22, Y'maen a wrthododd yr adeilad-wyr a aeth yn ben i'r gongl.

23, O'r Arglwydd y daeth hyn; hyn oedd ryfedd yn ein golwg ni.

24, Dyma 'r dydd a wnaeth yr Arglwydd; gorfoleddwn, a llawenychwn ynddo.

25, Attolwg, Arglwydd, achub yn awr, attolwg, Arglwydd pâr yn awr lwyddiant.

26, Ben-

26, Bendigedig yw a ddêl yn enw 'r Arglwydd ; bendithiasom chwi o dŷ 'r Arglwydd.

27, Duw yw 'r Arglwydd, yr hwn a lewyrchodd i ni ; rhwymwch yr aberth â rhaffau hyd wrth gyrn yr allor.

28, Fy Nuw ydwyt ti, mi a'th glodforaf ; dyrchafaf di, fy Nuw.

Pŷ. 71. 8. Llanwer fyngenau a'th foliant, ac a'th ogoniant beunydd.

Pŷ. 84. 1. Mor hawddgar yw dy bebyll di, o Arglwydd y lluoedd.

4. Gwyn fŷd preswylwyr dy dŷ, yn wastad i'th foliannant.

10. Canys gwell yw diwrnod yn dy gynteddau di, na mîl, dewifwn gadw drws yn nhŷ fy Nuw o flaen trigo ym mhebyll annuwioldeb.

11, Canys haul a tharian yw 'r Arglwydd Dduw, yr Arglwydd a rydd rās a gogoniant, ni attal efe ddim daioni oddiwrth y rhai a rodiant yn berffaith.

Pŷ. 27. 4. Un peth a ddeisyfais i gan yr Arglwydd, hynny a geisaf ; sef caffael trigo ynnhŷ 'r Arglwydd holl ddyddiau fy mywyd, i edrych ar brydferthwch yr Arglwydd, ac i ymofyn yn ei Deml.

Pf. 65. 4. Canys gwyn ei fŷd yr hwn a ddewisech ac a neffâech attat; fel y trigo yn dy gynteddoedd: ni a ddi-gonir â daioni dy dŷ, sef dy Deml sanct-aidd.

Pf. 92. 12, 13. Y rhai a blannwyd yn hŷ i'r Arglwydd, a flodeuant yng-hynteddoedd ein Duw.

14, Efrwythant etto yn eu henaint, rirfion ac iraidd fyddant.

Pf. 36. 8. Llawnddigonir hwynt â brasder dy dŷ, ac ag afon dy hyfrydwch y diodi hwynt.

9. Canys gydâ thi y mae ffynnon y bywyd, yn dy oleuni di y gwelwn oleuni.

10. Estyn dy drugaredd i'r rhai a'th adwaenant, a'th gyfiawnder i'r rhai u-niawn o galon.

Pf. 40. 6. Llawenyched ac ymhy-fryded ynot ti y rhai oll a'th geisiant, dyweded y rhai a garant dy iechydwri-aeth bob amser, Mawryger yr Arglwydd.

Pf. 7. 9. Darfydded weithian anwi-redd yr annuwolion, eithr cyfarwydda di y cyfiawn.

Psf. 125. 4. O Arglwydd, gwnâ ddai-
oni i'r rhai daionus, ac i'r rhai uniawn
yn eu calonau.

Psf. 119. 17. Bydd ddâ wrth dy wâs,
fel y byddwyf byw, ac y cadwyf dy
air.

18, Datcuddia fy llygaid, fel y gwel-
wyf bethau rhyfedd allan o'th gyfraith
di.

19, Dieithr ydwyfi ar y ddaiar, na
chûdd di rhagof dy orchymynion.

20, Drylliwyd fy enaid gan awydd
i'th farnedigathau bob amser.

25, Glynodd fy enaid wrth y llwch,
bywhâ fi yn ol dy air.

26, Fy ffyrdd a fynegais, a gwr-
dewaist fi: dysc i mi dy ddeddfau.

27, Gwnâ i mi ddeall ffordd dy or-
chymynion; ac mi a fyfyria yn dy ry-
feddodau.

33, Dysc i mi o Arglwydd, ffordd dy
ddeddfau; a chadwaf hi hyd y diwedd.

34, Gwnâ i mi ddeall, a chadwaf dy
gyfraith, i' cadwaf hi a'm holl
galon.

35, Gwnâ i mi gerdded yn llwybr-
dy orchymmynion: canys ynddo y mae
fy ewyllys.

36 Gostwng fynghalon at dy dystiolaethau, ac nid at gybydd-dra.

37, Trô heibio fy llygaid, rhag e-drych ar wagedd, bywhâ fi yn dy ffyrdd.

38, Sicrrhâ dy air i'th wâs, yr hwn fy'n ymroddi i'th ofn di.

41, Deued i mi dy drugaredd, Arglwydd, a'th iechydwrïaeth yn ôl dy air.

42, Yna yr attebaf i'm cablydd, ô herwydd yn dy air y gobeithias.

43, Na ddwg ditheu air y gwirionedd o'm genau yn llwyr, ô herwydd yn dy farnedigathau di y gobeithias.

44, A'th gyfraith a gadwaf yn wastadol, bÿth ac yn dragywydd.

47, Ac ymddigrifaf yn dy orchymynion, y rhai a hoffais.

57, O Arglwydd, fy rhan ydwyt; dywedais y cadwn dy eiriau.

58, Ymbiliais a'th wyneb a'm holl galon, trugarhâ wrthyf yn ôl dy air.

73, Dy ddwylaw a'm gwnaethant, ac a'm lluniasant, pâr i mi ddeall, fel y dyfsgwyf dy orchymynion.

80, Bydded fynghalon yn berffaith yn dy ddeddfau; fel na'm cywilyddier.

88, Bywhâ fi yn ôl dy drugaredd, felly y cadwaf dystiolaeth dy enau.

97, Mor gŵ gennyf dy gyfraith di!
hi yw fy myfyrdod beunydd.

103, Mor felus yw dy eiriau i'm ge-
nau! melusach na mêl i'm safn.

104, Trwy dy orchymmynion di y
pwyllais, am hynny y casêais bôb gau
lwybr.

105, I, Llulern ym dy air i'm traed,
a llewyrch i'm llwybr.

106, Tyngais, a chyflawnaf, y cad-
wn farnedigaethau dy gyfiawnder.

108, Attolwg, Arglwydd, bydd fo-
dlon i ewyllysgar offrymmau fyngenau,
a dysc i mi dy farnedigaethau.

111, Cymmerais dy orchymmynion
yn etifeddiaeth dros bŷth, o herwydd
llawenydd fynghalon ydynt.

112, Gostyngais fynghalon i wneu-
thur dy ddeddfau bŷth hyd y diwedd.

113, Meddyliau ofer a gasêais, a'th
gyfraith di a hoffais.

114, Fy lloches a'm tarian ydwyf, yn
dy air y gobeithiaf.

115, Ciliwch oddiwrthyf, rai drygio-
nus, canys cadwaf orchymmynion fy
Nuw.

116, Cynnal fi, yn ôl dy air, fel y
byddwyf byw, ac na âd i mi gywilyddio
a m fygobaith.

117, Cyn

94 *Myfyr dodau Duwiol a Gweddïau*

117, Cynnal fi, a diangol fydda, ac ar dy ddeddfau yr edrychaf yn wastadol.

122, Mechnia dros dy wàs er daioni, na âd i'r beilchion fynghorthrymmu.

124, Gwnâ i'th wàs yn ôl dy drugaredd, a dysg i mi dy ddeddfau.

125, Dy wàs ydwyf fi; pâr i mi ddeall, fel y gwypwyf dy dystiolaethau.

127, Am hynny 'r hoffais dy orchymmynion yn fwy nac aur, & yn fwy nac aur coeth.

128, Am hynny uniawn y cyfrifais dy orchymmynion am bob pet h, a charfais bob gau lwybr.

132, Edrych arnaf, a thrugarhâ wrthyf, yn ôl dy arfer i'r rhai a garant dy Enw.

133, Cyfarwydda fynghamrau yn dy air, ac na lywodraethed dim anwiredd arnaf.

135, Llewyrcha dy wyneb ar dy wàs, a dysc i mi dy ddeddfau.

145, Llefaf a'm holl galon, clyw fi, o Arglwydd, dy ddeddfau a gadwaf.

146, Arnat ti v llefais, achub fi, a chadwaf dy dystiolaethau.

147, Achubais flaen y cyfddydd a gweddïais, wrth dy air y disgwyliais.

148, Fy

148, Fy llygaid a achubafant flaen gwiliadwriaethau y nos, i fyfyrion yn dy air di.

149, Clyw fy llêf yn ol dy drugaredd: Arglwydd bywhâ fi yn ol dy farnedigae-thau.

156, Dy drugareddau, Arglwydd, fydd aml, bywhâ fi yn ol dy farnedigae-thau.

159, Gwêl fy mod yn hoffi dy orchymynion, Arglwydd, bywhâ fi yn ol dy drugarowgrwydd.

171, Felly fyngwefusau a draetha foliant, pan ddyfgech i mi dy ddedd-fau.

172, Fynhafod a ddatcan dy air, o herwydd dy holl orchymmynion fydd gyfiawnder.

Pŷ. 71. 15. Fyngennau a fynega dy gyfiawnder, a'th iechydwrïaeth beunydd; canys ni wn rifedi arnynt.

Pŷ. 145. 1. Dyrchataf di, fy Nuw, o Frenhin: a bendithiaf dy Enw byth ac yn dragywydd.

2, Beunydd i'th fendithiaf: a'th Enw a folaf byth ac yn dragywydd.

21, Traetha fyngennau foliant yr Arglwydd, a bendithied pob cnawd ei Enw sanctaidd ef byth ac yn dragywydd.

Lech-

*Llech-res o Bechodau o Esceulusad, ac o
Weithred tuagat Dduw, em Cymmydog,
a ni ein hunain; tra angenrhaid i w
darllen yn ddyfal gan y rheini oll a
fynnant gyflawn adnabod, dyledus gy-
faddef, a diffuant Edifarhau am yr
unrhyw; yn enwedig i'w harferu o flaen
y Sacrament.*

*Pechodau o Esceulusad a Gweithred
tuagat Dduw.*

Y Gorchymmyn cyntafadorrir trwy
Bechodau o
Esceulusad,

Pan na ymorolom yn ddiwyd am wybo-
daeth o Dduw.

Pan na bo gennym ymddiried gwa-
stadol ar Dduw, Ffŷdd ddiyscog, Go-
baith fywiol, a hyder crŷf yn Nuw.

Pan na charom ef oddiar bob peth.

Pan na thaer-ddeisyfom ei bresennoldeb
ef, ac na ymhyfrydom yn y mwyn-
hâd o honaw.

Pan yr Esceulusom foliannu ei Ardder-
chowgrwydd ef, addoli ei Fawrhydi,
a chwennych yn ddirfawrei ogoniant.

Pan

Pan nad ofnom ei anfoddhâu a'i annogef.

Pan na phryffurom i edifarhâu am y pechodau hynny, trwy ba rai y digiafom ef.

Pan nad ymegniom i ddwyn y rheini i edifeirwch, pa rai trwy ein cyngor, neu ein esampl ddrwg y parasom i-ddynt droseddu yn ei erbyn ef.

Pan na lasuriom i'w fodioni ef ymhob peth.

Pan na wir ufuddhâom ei holl orchymynion ef, na ymostyngom yn ym-myneddgar i'w holl gospedigaethau, ac na lwyr roddom ein hunain i fynu i'w holl cwyllys ef.

Pan na fom wir ddiolchgar am ei holl fendithion ef.

Weithred,

Pan wafanaethom neu yr addolom neb arall megis Duw.

Pan ddioddefom neb arall i gyd-garu ag ef, ac i gyfrannu ag ef yn ein calon; neu pan fom euog o ormod ferch tu-ag attom ein hunain.

Pan fom yn euog o Anwybodaeth gwir fodd, rhagrith, anghrefydd, annuwiolder, difrawwch, opiniwnau annuwiol a Scism, ymadawiad a'r Ffydd.

anffyddlonder, ac ammheuaeth ynfyd
o ryfig, anobaith, a diofalwch cnawd-
ol, o falchder, anufudd-dod, annioddef-
garwch a grwgnach.

YR ail Gorchymmyn a dorrir trwy
bechodau o

Esceulusad,

Pan esceulusom wasanaethu Duw, naill
ai yn gyhoedd, ai yn ddirgel.

Pan na bo gennym barch dyledus i holl
rannau ei Addoliad, megis Gweddi,
y Gair, a'r Sacramentau, neu y delom
iddynt heb ddyledus barottoad.

pan na roddom ddyledus barch i bob
lleoedd, dynion, a phethau a gyffe-
grwyd i Dduw.

Weithbred,

Pan wnelom Eilynod, neu ddelwau
mewn bwriad i addoli, ac i ymgrym-
mu o'u blaen hwy.

Pan wnelom luniau, a chyffelybiaethau
o Dduw trwy rithiau gweledic o neb
ryw beth

Pan addolom Angelion, neu y galwom
yn grefyddol ar un creadur.

Pan halogom trwy gyffegr-yspail Dd
Duw, neu bethau sanctaidd.

Pan

Pan ddirmygom, gam-arferom, ddibri-
fiom, neu y ddiystyrom Air Duw,
Gweinidogion, ac Ordinhâdau.

Pan arferom ddeiodau anghyfreithlon, o-
fergoelus, ac anweddus yn Addoliad
Duw.

Pan orphwyfom ar gyfarchwyliau oddi-
allan vn unig, ffurfiau, a chysgodau
o grefydd, neu pan gyfrifom fod Cre-
fydd yu sefyll yngwrandu pregethau
heb eu ymarfer hwy.

Pan wnelom Grefydd i wasanaethu di-
bennion drwg, gan wneuthur dâ i
ddibennion drwg, neu ddrwg tan rîth
daioni.

Y Trydydd Gorchymmyn a dorrir
trwy bechodau o

Esceulusâd,

Pan nad ogoneddom ei enw sanctaidd ef
yr holl ffyrdd a allom.

Pan nad ystyriom pwy Addunedau ac
Addewidion a wnelom i Dduw, a chyn
eu gwneuthur lawnsfwiadu eu cadw
hwy.

Pan anghofiom gadw y rheini a wnae-
thom eisoes, yn enwedig y rheini yn
ein Bedydd a Swpper yr Arglwydd.

Pan na fôm wîr alarus ac ediferiol am
gynnifer ac a dorrasom.

Pan na fôm yn gydw'ybodus yn cadw
pob llyfon cyfreithlon, ac Addewidi-
on a wnaed i ddynion.

Weithred,

Pan gymmerom enw Duw i'n geneuau
ar Achosion ofer ac yscafn.

Pan naill ai y cam-arferom ef ein hu-
nain mewn cellweiriau annurwl,
mellidithion, a rhegfydd, neu y gall-
om yn fodlonus ddioddef gwranddo
eraill yn ei gam-arfer felly.

Pan fo gennym feddyliau anhybarch o'i
dra-ogoneddus enw a'i natur ef.

Pan yr halogom, neu y cablom ef, neu
y parom i eraill wneuthur felly trwy
ein bucheddau drwg ni.

Pan arferom ddim llyfon cynnesinol a
byrbwyll, gan dyngu i Dduw neu un
Creadur.

Pan wnelom ddim Addunedau disym-
mwth, anghyfreithlon, ac ofer-goe-
lus, neu y cyfryw na bô yn ein gallu
eu cyflawni.

YPedwerydd Orchymmyn a dorrir
trwy bechodau o

Esceulasad,

Pan na chadwom y dyddiau hynny yn
fantaidd, pa rai a orchymmynodd
Duw a'i Eglwys eu cadw yn grefydd-
ol.

Pan na rwymom ein Teuluoedd i dreu-
lio y dyddiau hyn (y Sabbath yn
bendifaddeu) yngwafanaeth Duw yn
yr Eglwys a chartref.

Pan na threuliom y rhai'n oddiar ddy-
ddiau eraill mewn Gorchwylion o
Gariad, ac yn annog naill y llall i
weithredoedd dâ.

Wiethred,

Pan halogom y dydd Sabbath neu y
cynhwysom ein hunain, neu ein Teu-
luoedd i arfer chwareuon a difyrr-
wch gwaharddedig arno.

Pan fynniom o'r dydd hwn, neu y
cadwom ef megis yr Iddewon.

Pan ddilynom ein gorchwylion bydol,
neu y gwnelom ddim negefeiau afraid
arno.

Pan gymmerom siwrneion afraid ar-
nom, ac y naccâom y Gorphwyltra

hwynnw i'n hanifeiliaid, y mae Duw
yn ei ofyn.

Pan fôm un ffordd yn anghofio Duw
ar y Dydd hwn.

*Pechodau ô Esceulusad a Gweithred tua-
gat ein Cymmydog, a ni ein hunain.*

Y Pummed Gorchymmyn a dorrir
trwy Bechodau ô

Esceulusad,

Mewn Rhieni Naturiol, pan na charant
na faethant, ac ni ddarparant i'w
plant; pan na iawn-ddygant hwy i
fynu, na athrawiaethant, ac ni we-
ddiant trostynt; pan na annogant
hwy i ddaioni trwy eu siamplau, ac
ni ddychbrynant hwy oddi-wrth ddrwg
trwy Gospedigaethau.

Mewn Rhieni Dinasaidd, neu Benfwy-
ddogion pan na iawn-reolant, ac ni am-
ddiffynnant eupobl; pan na cheryddant
ddrwg-weithredwyr; ac na chanmo-
lant y rhai a wnânt ddâ: pan na fyn-
nant weled gwafanaethu Duw, maen-
timio Gwirionedd, a gwneuthur Cy-
fiawn

fiawnder dyledus trwy eu holl wledydd.

Mewn Rhieni Eglwyfig, neu Fugeiliaid ; pan na wylant tros Eneidiau eu eu pobl, na athrawiaethant hwy mewn gwybodaeth achubol, na chyfarwyddant hwy a'u siamplau dâ, pan na weddiant trostynt, ac na fendithiant hwy; pan na ymegniant i gadw i fynu yn eu mysc hwy holl sanctaidd Ordinâdau Duw a Discyblaeth iachus yr Eglwys.

Mewn Rhieni Teuluaid, neu Feistri neu Feistrefau, pan na charant, ac ni ddarparant yn ddigonol i'w Gweinidogion, pan na roddant iddynt eu cyfiawn gyflogau, gwasanaeth rhesymmol, siamplau dâ, argyhoeddion llaryaid, a cherydd trugarog.

Yn y rheini fydd Oruchafiaid mewn oedran, pan na lasuriant i ragori mewn doethineb, sobrwydd, gweddeidd-dra ac Awdurdod yn eu geiriau, a'u gweithredoedd.

Yn y rheini fydd Oruchafiaid mewn Doniau, pan na athrawiaethant yr anwybodus, ac na chyd-ddygant â gwendid y gweiniaid.

Yn y rheini fydd Oruchafiaid mewn Cyflwr, pan na chyfrannant yn fwy helaeth o'u golud i gynnorthwyo y tlodion.

Ymhôb Plant, Deiliaid, ac Isafiaid; pan na charant, na anrhydeddant, ac na chymmorthant eu Tâd a'u mam; pan na anrhydeddant ac na ufuddhant y Brenhin, a phawb fydd mewn Awdurdod tano; pan na ymddarostyngant eu hunain i'w holl Lywiawd-wŷr, Dyfcaud-wŷr, Bugeiliaid Ysprydol, ac Athrawon; a phan na ymddygant eu hunain yn ostyngedic gan berchi pawb o'u gwell.

Weithred,

Mewn Plant, pan font yn anostyngedic, yn gyndyn, yn anufudd, ac yn ddi-barch i'w rhieni, neu yn gywilydd ganddynt eu tlodi.

Mewn Deiliaid, pan wrthryfelant; pan wnânt gydfrâd, ac pan ymwnânt yn erbyn y Brenhin a'i Weinidogion, pan ddifenwant, y rhegant hwy, ac y chwenychant ddrwg iddynt.

Yn y Bobl, pan dwyllant, pan ddirmygant, pan ddiystyrant, pan fwriant ymaith, ac yr ymwrthodant a'u Bugeiliaid cyfreithlon. Mewn

Mewn Gweinidogion, pan anufuddhânt,
esceulufant, ac y dyfstryânt eu meistri
neu eu meistreffau.

Yn y rhai'n oll, pan fônt yn ffalf, yn
anffyddlon ac yn fradychus; pan fônt
yn anfoefol, ac yn anniotchgar i neb
o'u perthynas.

Ymhôb Ifafiaid pwy bynnac, pan fônt
yn gyndyn, yn ymryfflongar, yn dra
balch ac yn anhybarch yn eu hymddy-
giad tuâgat neb o'u gwell neu a fo
uwch na hwynt.

Ymhôb Rhieni, Llywiawd-wŷr, ac U-
chafiaid, pan fônt yn drahâus, ac yn
greulon, yn dôst ac yn filain, yn dynn
ac yn chwerw yn erbyn eu Hifafiaid.

Y Chweched Gorchymmyn a dorrir
trwy bechodau ô

Esceulusad,

Pan na arferom foddion cyfreithlon i
achub ein heinioes ein hunain, ac
i ddiogelu ein cyffur ein hunain, ein
heddwch a'n happusrwydd.

Pan na charom ein cymmydog fal ni ein
hunain, na ymegniom i geisio ac i
hyfforddi ei iechyd, diogelwch, by-
wyd, a dedwyddwch amferol a thra-
gywyddol.

Pan

Pan na fôm yn addfwyn, yn rhywiog,
yn llaryaid, yn ddâ, yn ymmynedd-
gar, ac yn ymarhous y naill wrth y
llall.

Pan na bôm yn llawn tofturi, a chariad i
gynnorthwyo, i gysuro, ac i weddio
tros y rheini, angenrheidiau, trueni,
a pheryglon pa rai a fo yn ei ofyn.

Pan na bom dueddgar i heddwch, yn
hawdd gennym faddeu camweddau,
a phob amser yn barod i dalu da am
ddrwg.

Weithred,

Pan ddifethom ein hunain, neu yn afraid
y rhoddom ein heinioes mewn pe-
rygl.

Pan ymrwymom ein hunain mewn ym-
orneftau neu ryfel anghyfreithlon.

Pan wnelom ddrwg i gorph neu einioes
ein cymmydog; naill ai yn union-
gyrchiol trwy ei glwyfo, neu ei ladd
ef, neu yn anunion-gyrchiol trwy
lunio, neu roddi eraill ar waith i
wneud niweid iddo.

Pan luniom un ffordd i beri i feichiogi
fyned ymmaith.

Pan arfogom ein hunain yn erbyn ein
cymmydog mewn creulonder a thrais.

Pan

Pan ddilynom ef a chamweddau, bygythion ac ymddial, pan groesawom gasineb, cenfigen, a malais i'w erbyn. Pan ddigiom yn fyrbwyll, yn ddiachos, ag yn anghymmedrol wrtho; pan ddywedom ddrwg i'w erbyn, y difenwom, neu y rhegom ef; pan o'n gwîr-lodd y blinom, y tristâom, neu yr aflonyddom ef.

Y Seithfed Orchymmyn a dorrir trwy bechodau ô

Esceulusad,

Pan na ochelom bob offerau, annogiadau, ac odŷau o halogi naill ai ni ein hunain, ai ein Cymmydog.

Pan na wyliom yn ddyfal, ac na weddiom rhac i un yspryd drwg fyned i mewn i ni, neu i brofedigaeth ein gorddiwes.

Pan na fom gymmhedrol yn ein bwydydd, a'n diodydd.

Pan na lafuriom i farwolaethu y cnawd trwy ymryd a dirwest.

Mewn dynion Priodol, pan na bo eu cariad yn gyfnewidiol, yn barhâus, ac yn ddihalog, yn llawn cymmodlonedd, cyd-naturiaeth, a dioddefgarwch.

Wei.

Wietbred,

Pan lygrom neu yr halogom naill ai
gwely ein cymmydog, neu ein hun
ein hunain.

Pan halogom ein corph ffordd yn y byd.

Pan fom yn anniwair a'n llygaid, ein
tafodau, ein dwylaw, neu yn un rhann
o'n cyrph.

Pan annogom ac y porthom ein tra-
chwantau trwy ymborth nwyfus,
cwmpeini, ymadrodd, caniadau, llyfrau
a lluniau aflan; neu trwy drwfiadau
anllad, dawnfiau a chwareuon.

YR Wythfed Orchymmyn a dorrir
trwy bechodau o

Esceulusad,

Pan na fom ddyfal a chydwybodus yn y
moddion o gasael cyfoeth, nac yn
gyfiawn, nac yn ddifuant yn ein cyd-
fasnach y naill a'r llall.

Pan fom yn esceulus, ac yn gwneud yn
yscafn o dalu ein dyledion.

Pan na fom astud a dyfal yn ein galwe-
digaeth, fal y darparom yn onest i ni
ein hunain ac i'n Teuluoedd.

Pan na fom ewyllysgar i echwynna, ac i
rodidi

roddi i'n cymmydog tlawd yn ol ein gallu, na rhwydd i faddeu iddo yr hyn ni allo dalu, neu o'r hyn lleiaf i gyd-ddwyn nes y gallo.

Weithred

Pan ladrattom oddiar ein cymmydog, naill ai yn ddirgel, neu trwy yspeiliad cyhoedd, trais neu ymruthrad.

Pan wnelom gam ag ef trwy orthrymder, trais, occraeth dost-lym, neu ymgyfreithiau trallodus.

Pan fymmudom derfyn tîr ein cymmydog, yr attaliom gyflog y gweithwr, y twyllom yr ymddifad, y weddw, a'r dieithr.

Pan gam-gadwom eiddaw eraill, ac y gwrthodom ei roi yn ol iddynt.

Pan fôm yn anffyddlon yn ein cred, a'n cyd-ammodau, neu yn dwyllodrus yn ein galwedigaeth gan arfer pwyfau a mesurau anghywir.

Pan gelom ddiffygion ein da ein hunain ac y dibrisiom eiddaw ein cymmydog.

Pan gymmerom fantais o anwybodaeth ac angen y rheini y marchnattom â hwy.

Pan

Pan fom yn rhu gynnil, crintach, a chybyddus.

Pan fom yn rhy dreulgar, gwastraffus, ac afradlon.

Y Nawfed Gorchymmyr a dorrir trwy bechodau o

Esceulusad,

Pan na fom dyner o Enw a gair dâ ein cymmydog.

Pan na fom barod i freinioli ei Enw dâ ar bob achosion.

Pan na farnom y gorau, na ddywedom y gorau, na chelom, neu pan na escusom ei wendid ef.

Pan nad attaliom (gymmaint ac a allom) ein clustiau rhac clywed, ein calonnau rhac credu, ein tafodau rhac tanu ar lled anglod arno ef.

Pan na fom barod i roddi Tystiolaeth i'r gwirionedd, i derfynu ymrysson rhwng Cymmydogion, ac i ddigolledu y sawl a gadd gam.

Weitbred,

Pan ddygom gam-gyhuddiad, Dadl, Tystiolaeth, neu farn yn erbyn ein cymmydog mewn Llysoedd Barn.

Pan

Pan ddywedom naill ai gormod, ai rhŷfychan, ac nid yn ol gwirionedd, cyfiawnder a Barn.

Pan y beiom ar ein cymmydog, y cablom ag y rhoddom ddrŵg enllib iddo.

pan y barnom yn genfigennus arno, y gwatwarom ac y datcuddiom ei wendid ef.

Pan dderom yn Huſtyng-wŷr, yn Awein-wŷr chwedlau, yn Enllib-wŷr; neu y croesawom ac y cefnogom y cyfryw.

Pan godom ddrŵg-dŷb, eiddigeddu, ac ammheuadau yn ein cymmydogaeth.

Pan y rhagrithiom, y gwenhieithiom, y dywedom eiriau dau-ddeall, a chelwydd wrth ein cymmydog.

Y Degfed Gorchymmyn a dorrir trwy bechodau o

Esceulusad,

Pan na chadwom i lawr, ac na wrthwynebom y cynnhyrfiadau cyntaf o wŷn, trachwant, neu ddim a wydd anghyfreithlon i ddim o eiddaw ein cymmydog.

Pan na ddyfcom fod yn fodlon i'r cyflwr hwnnw y rhodd Duw ni yntho.

Wei.

Weithred,

Pan genfigennom, ac y grŵgnachom o
herwydd cyfoeth, dedwyddwch, a
llwyddiant ein cymnydog.

Pan chwennychom yn awyddus feddi-
annu dim fydd eiddaw iddo.

Pan ymhryfdom mewn pechod, ac yr
ymfodlonom mewn aflendid a aeth
heibio.

Pan fom yn dra-chwannog yn dilyn
naill ai chwant y cnawd, chwant y
llygaid, balchder y bywyd, hynny
yw dim a'r fydd yn y byd hwn.

T E R F Y N.

GWEDDIAU

Y N Y R

YSTAFELL,

I'w harferu gan bob
Cristion Defofionawl.

Wedi eu casclu allan o'r
CYDYMMAITH GOREU, gan
Awdwr yr unrhyw.

Matth. 6. 6. Ond tydi pan weddiech dōs
i'th 'Stafell, ac wedi cau dy ddrws,
gweddia ar dy Dâd yr hwn sydd yn
y dirgel; a'th Dâd yr hwn a wêl yn
y dirgel, a dâl i ti yn yr amlwg.

*Argraphedig yn Rhydych-
ain gan L. Lichfield 1693.*

A T Y
D A R L L E N Y D D.

Y N y rhag-yvadrodd i'r Cydym-
maith Goren, mi a roes rai Cy-
farwyddiadau, pa fodd y gallei y
Gweddian hynny a amcangydf yn bennaf
i'w harferu yn gyhoedd, wasanaethu be-
fyd un dyn pan ymneullduei i'r dirgel. Ac
er bod y cyfarwyddiadau hynny wedi eu
rhoddi i lawr yn ddigon eglur; etto fe alle,
nad allai rhai mwy annysgedig ddeall mo-
nynt; fe alle eraill befyd, gan dybiaid
fod yn ormod poen eu canlyn hwy, o achos
hyn yscatfydd fod wedi eu llwyr ddiga-
lonni oddiwrth arfer y 'Desofiwnau cu-nu-
nain

Pan fynegwyd hyn i mi, ac y dymu-
nwyd befyd, fod i mi er mwyn y rhain
dynnu sylwedd y Gweddian dywededig i
ddau neu dri o Golectau, a'u gwneuthur
hwy etto i wasanaethu yn well angenrhei-
diau pob un yn y 'Stafell' mi a gyttuna-
is a hyn yn rhwydd ac a addeuwais wneud
fngoran. Mae'n amhosibl yn wir i'r rhai
doethaf fyth ddarparu y cyfryw ffurf o
eiriau

At y DARLLENYDD:

eiriau ac a attebant Ddiffygion ac angurbeidiau dirgel gyfnew pob dyn. Cymaint ac ellir ei wneud yn hyn ymma yw rhoddi i lawer y cyfnew betbau Cyffiedinol y dylei bob Cristion weddio am danynt, a chymmbwysu eu hymadroddion felly, fel y gallo pob gweddiwr eu cyfaddasu yn rhwydd at ei achosion priodol ei hun.

Yr awerhon mae'r ddau ymma i'w canfod yn wir amlyg yngweddian Defosiawel ein Heglwys ni, ac os nid ydynt yn union felly yn y rhannau hyn o'r unrhyw a dduwpwyd ymma ynghyd yn y gwaith hwn, ar y gweithiwr yn unig y mae yr bai. O ran ni eill pŵr feini gwerthfawr os torrir hwy yn gelfyddgar, a'u cyflên yn union, byth fethu eu dangos eu hunain yn fwyaf manteisiol. Pa fodd bynnac os cyfeirir y Gweddian hyn yn union i'r un diben ac y darparwyd hwynt, nid wyf yn ammen na ddygant ogoniant i Dduw, anrhydedd i'r Eglwys (geiriau perffaith ac iachus yr hon ydynt) a chyssur tragywyddol i bob enaid a'u harfero.

Y CYNHWYSIAD.

Gweddiau am y Boreu a'r Nôs, sef.

	Cyffes.	Ty Dalen.	1
	Am faddeuaut a gras.		3
	Cyfryngiad.		5
	Diolch.		7
Gweddi ferr	{ am y Boreu.		9
	{ am y Nôs.		10
Gweddi Srai priodol.			11
tros	{ y rhai a fo a phlant iddynt.		14
Gweddiau i'w	{ ar ddyddiau ympryd a go-		
dywedyd	{ styngeiddrwydd.		16
	{ In amser trallod a blin-		
	{ derau.		17
	{ trosoch eich hun, neu arall, yn		
	{ Glaf.		20
Gweddi-	{ trosoch eich hun, neu arall, y fo		
iau	{ heb fawr obaith o wellhad.		22
	{ Tros blentyn Claf.		24
	{ trosoch eich hun, neu arall, mewn		
	{ blinder meddwl a chydwybod.		25
	{ cyn yr eloch i'r Eglwys.		27
Gweddiau	{ Pan ddeloch allan o'r Eglwys.		
			29
Gweddiau ar ddydd-	{ y Boreu cyn yr eloch		
iau Sacrament i'w	{ allan o'ch Ty.		30
dywedyd	{ yn ol eich dychwe-		
	{ liad adref.		33
	Gweddi-		

G W E D D I A U

Yn y 'Stafell.

Gweddian am y Boreu a'r Nos.

HOll-alluog Dduw, Tâd ein Har-
 glwydd Iesu Grist, gwneuthur-ŵr
 pob dim, barn-wr pob dyn, yddwyf yn
 cydnabod, ac yn ymofidio dros fy am-
 ryw bechodau a'm hanwired, y rhai
 o ddydd i ddydd yn orthrwm a wneu-
 thum, ar feddwl, gair, a gweithred, yn
 erbyn dy dduwiol Fawredd, gan annog
 yn gyfiawnaf dy ddigofaint a'th fâr i'm
 herbyn. Myfi a ddilynais ormod ar
 amcanion a chwantau fynghalon fy hu-
 nan; myfi a wneuthum yn erbyn dy fan-
 cteiddiol gyfreithiau: Myfi adewais heb
 wneuthud y pethau, a ddy-
 laswn eu gwneuthur.* Ac
 a wneuthum y pethau, ni
 ddylaswn eu gwneuthur.†

* Ymma cyfadd-
 ef dy bechodau
 neullduol o Esceu-
 lusad.

Ac nid oes iechyd ynof, † Ymma cyfadd-
 eithr tydi, o Arglwydd, ef dy bechodau
 cymmer drugaredd arnaf neullduol o Wei-
 thred.

weithred-ŵr truan; Arbet fi, o Dduw,
 yr hwn wyf yn cyffellu y meiau. A chian-
 niadhâ i mi yr hwn y cyhuddir fy
 nghydwybod gan bechod, trwy dy dru-
 garog faddeuant fod yn ollyngedig trwy
 Grist ein Harglwydd. Crêa a gwna
 ynof newydd a drylliedig galon; fel
 y bo i mi gan ddyledus ddoluriau am
 fymhechodau, a chyfaddef fynhrueni,
 allu caffael gennyf, Duw yr holl druga-
 redd, gwbl faddeuant a gollyngdod,
 trwy Iesu Grist ein Harglwydd; yr
 hwn o'th dyner drugaredd a roddaisf
 i ddioddef anghyferbyniol er fy mhry-
 nu, yr hwn a wnaeth yno (trwy ei off-
 rymmiad ei hun yn offrymmedic un-
 waith) gyflawn, berffaith, a digonawl
 aberth, offrwm ac iawn dros bechodau
 yr holl fyd. Arbet myfi am hynny Ar-
 glwydd daionus. Na ddwg dy was i'r
 farn, yr hwn wyf bridd gwael, a phe-
 chadur truan, eithr ymchwel felly dy
 lid oddiwrthyf, ac felly bryllia i'm cyn-
 northwyo yn y byd hwn, fel y gallwyf
 byth fyw gyda thi yn y byd a ddaw.
Amen.

Fel

Fel y galloch yn hawes alw i'ch côf pa bechodau neu llduol y buoch euog o bonynt, cyn y dechreuoch gyfaddef, i'ch cymmorth yn yr unrhyw darllenwch yn ofalus y Llech-rês o bechodau yn niwedd y Cydymaith Goreu.

Am Faddenant a Gras.

HOll-alluog a thragywyddol Dduw, yr hwn yn wastad wyt barottach i wrando, na nyni i weddio, ac wyt arferol ô roddi mwy nac a archom, neu a ryglyddom; tywallt arnaf amllder dy drugaredd, gan fadden i mi y cyfryw bethau ac y mae fy nghydwybod yn eu hofni, a rhoddi i mi y cyfryw ddaionus bethau, nad wyf deilwng i'w gofyn, ond trwy ryglyddon a chyfryngiad Iesu Grist ein Harglwydd. Er mwyn pa un, ô Arglwydd, dyro i mi wîr cdifeirwch, maddeu i mi fy holl bechodau, fy Esceulustra, a'm Hanwybod; a chynnyfcaedda fi â rhâd dy Yspryd glân, i wellhâu fy muchedd yn ol dy air sanctaidd. Marweiddia a lladd bob rhyw anwiredd ynof, a nertha fi a' th rês, fel trwy fuchedd ddiniweid a ffydd ddiyscog hyd angen, y gogoneddwyl

dy Enw bendigedic. Caniadhâ i mi râd i wrthladd profedigaethau y bŷd, y cnawd a'r cythraul, ac a phŷr galon a meddwl i'th ddilyn di yr unig Dduw. Rhynged bodd i ti uniawni, sancteiddio, llywodraethu fynghalon a'm corph yn ffyrdd dy ddeddfau, ac yngweithredoedd dy orchymmynion, megis trwy dy gadarnaf nodded, ymma ac yn dragywyddol, y gallwyf fod yn gadwedig gorph ac enaid; fel y gallwyf ryngu bodd i ti ar ewyllys a gweithred; fel y gallwyf ddeall a gwybod yr hyn a ddy-lwn i wneuthur, a chael hcfyd râd a gallu yn ffyddlon i wneuthur yr unrhyw. Planna yn fynghalon gariad dy Enw, ychwanega ynot wir grefydd, maetha fi a phobdaioni, ac o'th fawr drugaredd cadw fi yn yr unrhyw. Caniadhâ fod i'th râd bôb amser fy rhagflaenu a'm dilyn; a phâr i mi yn wastad ymroddi i bôb gweithred ddâ, fel yn fy holl weithredoedd, dechreuedic, annherfynedic, a therfynedic ynot ti, y gallwyf foliannu dy sanctaidd Enw, ac yn y diwedd gael gan dy drugaredd fywyd tragywyddol, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Cyfryngiad.

O Arglwydd Creawdr, a Cheidwad pob dyn, yn oftyngedic mi attolygaf iti tros bob 'stâd a grâdd o ddynion, ar fôd yn wiw gennynt hyfysu iddynt dy ffyrdd, dy iechydwriaeth i'r holl genhedloedd. Trugarhâ wrth yr holl Iddewon, Twrciaid, Anffyddlonion, a Hereticiaid, a chymmer oddiwrthynt bob anwybodaeth, caledwch calon, a thremyg ar dy Air; ac felly dŵg hwynt adref, wynfydedig Arglwydd, at dy braidd, fel y bont gadwedig ym-mhlith gweddi-llion y gwir Israeliaid, a bod yn un gorlan dan yr un bugail Iesu Grist ein Harglwydd. Yn bennaf erfyniaf arnat tros lwyddiannus 'stâd yr Eglwys Gatholic, fel gan gael ei harwain a'i llywio gan dy Yspryd grafusol, y caffo pawb yn eu galw eu hunain yn Gristianogion eu tywys ar hyd ffordd y gwirionedd, a chynnal y Ffydd mewn undeb yspryd a rhwymmyn tangneddyf ac uniondeb buchedd. Mi attolygaf i ti megis tros y deyrnas hon yn gyffredinol, felly yn enwedig tros y Brenhin a'r Frenhines, deilyngu o honot lywio a rheoli eu calonnau, fel y gallont hwy yn

yn eu holl feddyliau, geiriau, a gweithredoedd, yn wastad geisio dy anrhyddedd di a'th ogoniant, a myfyrio felly i'n cadw ni: fel y bo heddwch a dedwddwch, gwirionedd a chyfiawnder, flydd a duwioldeb yn sefydlog yn ein plith trwy 'r holl Genhedlaethau. Felly bendithia hwy, o Arglwydd, a'r holl Frenhinol deulu a gwlith dy nefol yspryd, fel y bo iddynt oll gan ymddiried yn wastad yn dy ddaioni, a bod yn amddiffynnedig gan dy allu, a choronedig a'th rasol a diball ffafr, gael parhau ger dy fron, mewn iechyd, heddwch, llawenydd, ac anrhyddedd, hir einioes a ffynnadwy ar y ddaiar: ac yn ol y fuchedd hon mwynhau bywyd a gogoniant tragywyddol yn nheyrnas Nef. Teilyngu o honot lewyrchu yr holl Escobion, Offeiriaid a Diaconiaid ag iawn wybodaeth a deall dy air: ac iddynt hwy trwy eupregetha'u buchedd, ei fynegu a'i ddangos yn ddyladwy. Teilyngu o honot gynnyfcaeddu Arglwyddi'r Cyngor, a'r holl Fonedd, a gras, doethineb a deall. Teilyngu o honot fendithio a chadw y Penswyddogion, gan roddi iddynt ras i wneuthur cyfiawnder ac i fientimio'r gwir. Teilyngu

lyngu o honot fendithio a chadw dy holl bobl, yn enwedig y rheini a wnaethant ddaioni i mi, fynghyfeillion a'm Cyfnesceifiad. Bydded dy Dadol law, mi attolygaf i ti, byth arnynt : bydded dy Yspryd glân byth gyda hwynt, ac felly tywys hwy yngwybodaeth dy air, modd y gallont yn y diwedd fwynhâu bywyd tragywyddol. Teilyngu o honot fadden i'm gelynion, erlyn-wŷr, ac ysclandr-wŷr, a throi eu calonnau. Ac yn ddiweddaf yr wyf yn ostyngedic yn attolygu i ti o'th ddaioni, Arglwydd, gomfforddio a nerthu pawb ac y fy'n y bywyd trangcedic hwn, mewn trwbl, tristwch, angen, clefyd, neu ryw wrthwyneb arall, eu diddanu a'ucymmorth, yn ol angenrheidiau pob un, gan roddi iddynt ymmynedd dan eu dioddefiadau, a dedwyddol ymwarded o'u holl gyftuddiau. A hyn a erfyniaf er mwyn Iesu Grist. *Amen.*

HOLL-alluog Dduw, Dâd y trugareddau, yr wyfi dy wâs annheilwng yn rhoddi i ti ddiolch gostynggeiddiaf a ffyddlonaf am dy holl ddaioni a'th drugareddau i mi ac i bob dyn. Mi a'th fendithiaf am ein creadigaeth, am fyingwaftadol gadwraeth (yn enwedig y dydd hwn

hwn (neu y nŷs hon) ac am holl fendithion y bywyd hwn. Eithr uwchlaw pob dim am dy anfeidrol gariad ym mhrynedigaeth y bŷd trwy ein Harglwydd Iesu Grist, am y moddion ô rās, ac am obaith gogoniant. Ymhellach, mi a roddaf i ti oŷtyngeiddiaf ddiolch am i ti fynghorphori i'th lân Eglwys, am fod yn wiw gennyt fyngalw i wybodaeth dy rās, a ffydd ynot: Ychwanega yr wybodaeth hon, a chadarnhâ y ffydd hon ynof yn waŷtad. Dyro i mi iawn ymiynniad ar dy holl drugareddau, fel y bo fynghalon yn ddiffuant yn ddiolchgar, ac fel y mynegwyf dy foliant, nid a'm gwefufau yn unic, eithr yn fy muchedd, trwy ymroddi i'th waŷanaeth, a thrwy rodio ger dy fron mewn ŷancteiddrwydd ac uniondeb tros fy holl ddyddiau, trwy Iesu Grist ein Harglwydd, i'r hwn gyda thydi a'r Yŷpryd glân bîd yr holl anrhydedd a'r gogoniant byth bythoedd. *Amen.*

EIn Tâd yr hwn wyt yn y Neŷoedd, ŷancteiddier dy Enw. Deuet dy ŷeyrnas. Bîd dy cwyllys ar y ddaiar, megis y mae yn y Neŷoedd. Dyro i ni heddyw ein bara beunyddiol. A madd-

eu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n dyled-wŷr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwaret ni rhag drŵg: Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant yn oes oesoedd. *Amen.*

I Rasufaf drugaredd a noddod Duw, yr wyf yn fyngorchymmyn fy hunan, y dydd hwn (neu y nos hon) ac yn dragywydd. Yr Arglwydd a'm bendithio, ac a'm catwo; llewyrched yr Arglwydd ei wyneb arnaf, a thrugarhâd wrthyf. Dyrchafed yr Arglwydd ei wyneb arnaf, a rhodded i' mi dangneddyf yr awr hon ac yn oes oesoedd. *Amen.*

[*Os bydd eich negeſeuon mor breysfater, ag na chaniadhânt i chwi amſer i arferu yr holl weddiau ſydd o'r blaen, yna dechreuwch ar y Diolch, a chyſſylltwch attynt y Weddi ferr am y Boreu, neu yr Nos, megis y canlyn.*]

Gweddi ferr am y Boreu.

O Arglwydd nefol Dâd, Holl-alluog, a thragywyddol Dduw, yr hwn a'm cedwaist yn ddiangol hyd ddechren 'r dydd heddyw, amddiffyn fi ynddo a'th gadarn

gadarn allu, a chaniadha na fyrthiwyf
y dydd hwn mewn un pechod. ac nad
elwyf mewn neb rhyw berygl, eithr
bod fy holl weithredoedd wedi eu tref-
nu a'u llywiau wrth dy lywodraeth,
i wneuthur yn wastad y peth fydd gyfi-
awn yn dy olwg di, trwy Iesu Grist
ein Harglwydd. O Amddiffyn fi a'th
ras nefol, fel y byddo i mi barhau yn
eiddot ti byth, a pheunydd gynyddu yn
dy yspryd glan fwy-fwy, hyd oni ddel-
wyf i'th deyrnas dragywyddol. *Amen.*
Ein Tad, &c.

Gweddi ferr am y Nos.

GOleua fy nhywyllwch, mi attolv-
gaf i ti o Arglwydd, a thrwy dy
fawr drugaredd amddiffyn fi rhag pob
perygl ac embydrwydd y nos hon, er
ferch ar dy un Mâb ein Iachawdwr Ie-
su Grist. Yn Enw pa un, o Dduw, i'm
gorchymmynnaf fy hunan i'th drugar-
redd a'th nodded y nos hon ac yn dra-
gywydd. O Arglwydd, bendithia a
chadw fi. Arglwydd, llewyrcha dy wy-
neb arnaf, a thrugarha wrthyf. Dyr-
cha, Arglwydd, dy wyneb arnaf, a dyro i
mi dangneddyf yrawrhon ac yn dragy-
wydd. Cadw fi oddifewn ac oddiallan, fef
enaid

enaïd a chorph, fel yr amddiffynner
fi rhag pob gwrthwyneb a ddigwyddo
i'r corph, a rhag pob drwg feddwl a wna
niweid na chynnwrf i'r enaid, trwy Iesu
Grifft ein Harglwydd. *Amen.*

Ein Tâd, &c.

Gweddian i'w dywedyd gan rai priodol.

Duw, yr hwn drwy dy Alluog nerth
a wnaethost bob peth o ddiddim
ddefnydd, yr hwn hefyd, wedi gosod
pethau eraill mewn trefn, a ordeiniaist
allan o ddyn (yr hwn a grewyd ar dy lûn,
a'th ddelw dy hun) gael o wraig ei de-
chreuad; a chan eu cyllylltu hwy yn hyd
yr arwyddoceaist na byddei byth gy-
freithlon wahanu y rhai trwy briodas a
wnelyt ti yn un; o Dduw yr hwn a gylle-
graiſt ystad briodas i gyfryw ragorawl
ddirgeledigaeth; megis ac yr arwydd-
oceir ac y coffeir ynddi y Briodas yf-
prydol a'r undeb rhwng Crist a'i E-
glwys. Edrych yn drugarog [arnafi * a'm
gwraig a chaniadha
fod i mi ei charu hi
yn ol dy air (megis y
carodd Crist ei Bri-
awd yr Eglwys, yr
hwn a'i rhoes ei hu-

* Ymma newidied y
wraig y geiriau fel hys,
Arnafi a'm gwr, fel y
bo iddo ef fyngharu. [yn
ol dy air fel y carodd
Crist ei Briawd yr E-
nan

glwyd, yr hwn a'i rhoes
ei hunan drosti, gan
ei charu a'i mawrhâu,
fel ei gnawd ei hunan;
ac hefyd yn garuaidd,
ac yn serchog yn ffydd-
lawn ac yn ufudd iddo
ef, &c.

nan drosti gan ei cha-
ru, a'i mawrhâu, fel
ei gnawd ei hunan)
a hefyd ei bod hi-
theu yn garuaidd, ac
yn serchog, yn ffydd-
lon ac yn ufudd i mi,
ac ymhob heddwch,

fobrwydd, a thangneddyf, ei bod yn can-
lyn sanctaidd a duwiol wragedd. Ar-
glwydd bendithia ni ein dau, a chani-
adbâ i ni etifeddu dy deyrnas dragywy-
ddol, trwy Iesu Grist ein Harglwydd,
fel ac y bu i Isaac a Rebecca fyw yn
ffyddlawn ynghyd, felly gallu o honom
ninnau gyflawni a chadw yr adduned
a wnaed rhyngom, a gallu o honom
byth barhâu mewn perffaith gariad a
thangneddyf, a byw yn ol dy ddeddfau
trwy yr unrhyw Iesu Grist ein Har-
glwydd. Edrych arnom, Arglwydd,
yn drugarog o'r nesoedd, a bendithia
ni, ac fel yr anfonaiſt dy fendith ar A-
braham a Sara, i'w mawr ddiddanwch
hwy: feily bîd gwiw gennyt anfon dy
fendith arnom, modd y bo i ni (yn ufudd
i'th ewyllys, a chan fod bob amfer dan
dy

dy nawdd) allu aros yn dy ferch hyd ddiwedd ein bywyd. Duw Tâd, Duw Fâb, Duw Yspryd glân, bendithia, cadw a chymmorth ni : edrych, o Arglwydd, yn drugarog ac yn ymgeleddus arnom; ac felly cyflawna ni a phob ysprydol fendith a rhâd, môdd y gallom felly fyw ynghyd yn y fuchedd hon, fel y bo i ni yn y byd a ddaw allu meddiannu bywyd tragywyddol. *Amen.*

[*Os byddwch heb blant, ac yn dymuno rhai, (o ni wyddoch fod rhyw achos rhesymol pabam na ddylech ofyn rhai) yn a chwanegwch megis y canlyn.*]

Ymhellach, yr wyf yn oftyngediccaf yn attolwg i ti, ô drugarog Arglwydd, a Nefol Dâd, trwy radlawn ddawn yr hwn yr amlhâ hiliogaeth dŷn, ar fod yn wiw gennyt (os gweli yn ddâ) ein cymmorth a'th fendith, fel y gallom fod yn frwythlawn i hilio plant, ac hefyd gydfod a byw mewn cariad duwiol a fyberwyd, fel y gwelom ddwyn ein plant i fynu yn Gristianus ac yn rhinwoddol i'th foliant a'th anrhydedd di, trwy Iesu Crist ein Harglwydd. *Amen.*

Gweddian i'w dywedyd gan rai a fo a phlant iddynt.

Yma dal i'w, yn y Gweddian a ganlyn, ar y geiriau a welych wedi eu rhoi yn bwrpasol mewn Print manach, y gelli eu newid hwy fel y gwelych achos dy hûn, megis efe'n lle fi pan weddiech dros un arall; neu hwy yn lle ef pan weddiech dros fwy nag ûn, &c.

O Drugarog Arglwydd a Nefol Dad, trwy radlawn ddawn yr hwn yr amlhâ hiliogaeth dŷn; yr wyf yn rhoddi i ti oftyngedig ddiolch, a'm fod yn wiw gennyt fy nghynmorth a'th fendith, a'm gwneuthur yn *Dad* i blentyn. Ac mi attolygaf i ti, dyro i mi ras, fel y gallwyf wir ymagnio i'w weled ef yn cael Cristianus a rhinweddol ddygiad i fynu i'th foliant, a'th anrhydedd di, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. A chan nad all neb wneuthur dim da heb ti, canladha *iddo ef* dy Yspryd, o Arglwydd, i feddwl ac i wneuthur byth y cyfryw bethau ag a fo cyfiawn fel y gallo ef trw o'r fwy yn ol dy ewyllys

trwy

trwy yr unrhyw Iesu Grist ein Harglwydd. Bydded dy Dadawl law bŷth *arno ef*, bydded dy Yspryd glân bŷth *gydag ef*, ac felly tywys *ef* yngwybodaeth ac ufuddod dy air, môdd yn y diwedd y *gallo ef* fwynhâu bywyd tragywyddol. Nertha *ef* mi a attolygaf i ti Arglwydd a'th Yspryd glân y Diddan-ŵr : a pheunydd ychwanega *ynddo ef* dy aml ddoniau o rŷd, Yspryd doethineb a deall, Yspryd cyngor a nerth ysprydol, Yspryd gwybodaeth a gwŷr dduwioldeb : A chyflawna *ef* Arglwydd, ag yspryd dy sanctaidd ofn yr awr hon ac yn dragywydd. Amddiffyn *ef* a'th rŷd Nefol, fel y byddo *iddo ef* barhâu yn eiddo' ti bŷth : a chaniadhâ *iddo ef* gan fod yn gadarn mewn ffydd, yn llawen gan o-baith, ac wedi ymwreiddio ynghariad perffaith, allu o *hono ef* fordwyo tros donnau y bŷd trallodus hwn, ac o'r diwedd allu dyfod i dŷr y bywyd tragywyddawl, yno i deyrnasu gyda thi heb drangc na gorphen, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Ein Tâd, &c.

GWEDDIAU i'w dywedyd ar ddyddiau Impryd a gostyngiaddrwydd.

PSal. 51. 1. Trugarhâ wrthyf, o Dduw, yn ol dy dosturiaethau dilea fy anwireddau.

2. Golch fi yn llwyr-ddwys oddiwrth fy anwiredd: a glanhâ fi oddiwrth fy mbeched.

9. Cuddia dy weyreb oddiwrth fy mbechodau; a dilea fy holl anwireddau.

10. Crêa galon lan ynof, o Dduw, ac adnewyddda yspryd uniafon o'm mewn.

11. Na fwrw fi ymaith oddi ger dy fron; ac na chymmer dy Yspryd Sanctaidd oddiwrthyf.

12. Dyro drachefn i mi orfodedd dy ie-chydoriaeth; ac a'rh hael yspryd eynnal fi.

Tua arferu y Gyffes, Holl-alluog Dduw, Tad y trugareddau, &c. ac yn ddylunol y weddi a ganlyn.

YMchwel di fi, o Arglwydd daionis, ac yna yr ymwelir fi; Ystyria, o Arglwydd, ystyria wrthyf, yr hwn fydd yn ymwelyd attat trwy wylofain, ymprydio, a gweddio; canys Duw trugarog ydwyf ti, yn llawn to-
sturi

sturi, yn dda dy ymmynedd, ac yn fawr dy warder. Yr wyt yn arbed, pan ym yn haeddu poenau, ac yn dy lîd yr wyt yn meddwl am drugaredd.

Arbet fi, Arglwydd daionus, arbet fi, ac na ddyccer fi i waradwydd. Clŷw fi, Arglwydd, canys mawr yw dy drugaredd, ac yn ol llaws dy drugareddau, edrych arnaf, trwy haeddedigae-thau a chyfryngdod dy Fendigedig Fâb Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Caniadhâ, mi attolygaf i ti, Holl-alluog Dduw, fod i mi yr hwu wyf yn haeddu cael fymhoeni am fynrŵg weithredoedd, trwy gomffordd dy râd ti allu yn drugarog gael hawshâd, trwy ein Harglwydd a'n Iachawdwr Iesu Grist. *Amen.*

Yma arferir y Weddi am Faddeuant a Grâs; ac yna diwedda a Gweddi'r Arglwydd.

GWEDDIAU i'w dywedyd yn amser trallod a blinderau.

Gan fod blinderau a thrallod yn gospedigaethau am bechod, yn gystal a phrafiadau o'n ffydd a'n ymmynedd, am hynny ymostwng o flaen Duw yngeiriau y Gyffes

rhag-ddywededig: a dôs ymlaen gan arferu y gweddiau a ganlyn.

DUw, Tâd trugarog, yr hwn nid wyt yn dirniygu uchenaïd calon gyftuddiedig, nac adduned y gorthrymmedig: cynnorthwya yn drugarog fy ngweddiau, y rhai yr ydwyf yn eu gwneuthur ger dy fron, yn fy nhrallod a'm blîn-fyd, pa rai a wascant arnaf. Caniadhâ, trwy ragluniaeth dy ddaïoni di, iddynt fod yn wascaredig, môdd na'm briwer trwy erlyn nêb, a gallu o honof byth ddiolch i ti yn dy lân Eglwys, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

MI attolygâf i ti, ô Arglwydd Dâd, yn drugarog edrych ar fyngwendid, ac er gogoniant dy enw, ymchwel oddiwrthyf yr holl ddrygau a ddarfu i mi o wîr gyfiownder eu haeddu: a chaniadhâ fod i mi yn fy holl drallod ddodi fynghyfan ymddiried a'm gobaith yn dy drugaredd, ac bÿth dy wafanaethu mewn sancteiddrwydd, a phurdeb buchedd i'th anrhydedd a'th ogoniant, trwy ein unic Gyfryng-wr a'n Dadleu-wr Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Cani.

CAniadhâ, ô Arglwydd, mi attolygaf i ti fod i mi yr hwn a haeddafwn gael fy mhoeni am fy nrŵg weithredoedd, trwy gomffordd dy râd ti, allu yn drugarog gael hawshâd, trwy ein Harglwydd a'n Iachawdwr Iesu Grist. *Amen.*

CYnnorthwya fi, yn drugarog, Arglwydd, yn fyngweddiau hyn, a'm herfyniau, a llywodraetha fy ffordd tuag at gaffaeliad iechyd tragywyddawl, fel ymmysc holl gyfnewidiau a damweiniau y bywyd marwol hwn, y gallwyf bŷth gael fy amddiffyn drwy dy radlaw-naf a'th barottaf borth, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-gyfoethog a thragywyddawl Dduw, yr hwn o'th garedigol ferch ar ddŷn, a ddanfonaist dy Fâb ein Iachawdwr Iesu Grist i gymmeryd arno ein cnawd, ac i ddioddef angeu ar y groes, fel y gallei pob rhyw ddŷn ddi-lyn esampl ei fawr ostyngieddrwydd ef; caniadhâ o'th drugaredd fod i mi ganlyn esampl ei ddioddefaint, a bod yn gyfrannog o'i gyfodiad, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Dduw, Brenhin y gogoniant, yr hwn a ddyrchefaist dy un Mâb Iesu Grist a mawr oruchafiaeth i'th deyrnas yn y nefoedd: attolwg i ti na âd fi yn anniddan, eithr danfon i mi dy Yspryd glân i'm diddanu, a dyrcha fi i'r un fann lle yr aeth ein Iachawdwr Grist o'r blaen, yr hwn fydd yn bŵw, ac yn teyrnasu gydâ thi a'r yspryd glân yn un Duw, heb drangc na gorphen.

Amen.

Ein Tâd, &c.

GWEDDIAU trosoch eich hun, neu arall, yn Glas.

HOLL-alluog a bŷth-fywiol Dduw, gwneuthur-wr dynawl ryw, yr hwn wyt yn cospi y rhai a gerych, ac yu ceryddu pawb a'r a dderbyniech; myfi attolygaf i ti drugarhâu *wrthys* dy was yrawrhon yn ymweledig gan dy law, ac i ti ganiadhâu i *mi* gymmeryd fynghlefyd yn ddiodefus. Ac felly sancteiddia, dy Dadol gospedigaeth hon i *mi* fel y bo i wybodaeth o'm gwendid, anghwanegu nerth i'm ffydd, difrifwch i'm edifeirwch, fel os bydd dy

dy ewyllys roddi i *mi* fy nghynnefin ie-
chyd, y byddo i *mi* dreulio y rhan arall
o'm bywyd yn dy ofn, ac i'th ogoniant:
Neu dyro i *mi* rās i gymmeryd felly dy
ymweliad, fel y bo i *mi* yn ol diweddu
y fuchedd boenedig hon, allu trigo gyda
thi yn y fuchedd dragywyddol, trwy Ie-
su Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Arglwydd, edrych i lawr o'r ne-
foedd, golyga, ymwel, ac esm-
wythâ *arnaf* dy *was*, edrych arnaf i a
golwg dy drugaredd, dyro i *mi* gom-
ffordd a diogel ymddiried ynot; am-
ddiffyn *fi* rhag perygl y gelyn, a chadw
fi mewn tangneddyf dragywyddawl
a diogelwch trwy Iesu Grist ein Har-
glwydd. Er ei fwyn ef, adnewyddâ
ynof garediccaf Dād, beth bynnac a les-
cāwyd trwy ddichella malais y cythraul
neu drwy *fy* ngnawdol ewyllys *fy* hun
a'm gwendid. Na liwia i *mi* *fy* mhe-
chodau o'r blaen, eithr nerthâ *fi* a'th
wynfydedic Yspryd, a phan welech di
yn ddâ *fy* nghymmeryd i oddiymma
cymmer *fi* i'th nodedd, trwy ryglyddon
dy garediccaf Fâb Iesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

GWEDD-

GWEDDIAU trosoch eich hun, neu
arall, lle na weler fawr obaith ô
wellhad.

O Dâd y Trugareddau a Duw pôb
diddanwch, ein unic Borth yn
amfer angenoſtid, yr wyf yn attolygu ar-
nat *fy* nghymmorth i yrawrhon yn gor-
wedd dan dy law di mewn dirfawr wen-
did corph. Edrych, yn rafusol ô Ar-
glwydd *arnafi*; a pha mwyaf y gwannhy-
che y dŷn oddiallan, nertha *fi* fwyfwy,
mi attolygaf i ti, a'th råd, ac a'th lân
yspryd, yn y dŷn oddimewn. Dyro i
mi ddiffuant edifeirwch am holl gyfeili-
orni *fy* muchedd o'r blaen, a ffydd ddi-
yscog yn dy Fâb Iesu, fel y dilêuer *fy*
mhechodau trwy dy drugaredd di, ac
y felier *fy* mhardwn yn y Nêf, cyn i *mi*
fyned oddiymma, ac *n'am* gweler i mwy-
ach. Dâ y gwn, o Arglwydd, nad
oes un gair rhy anhawdd i ti, ac y gelli
os mynni, fynghodi i etto ar *fy* nhraed
a chaniadhâu i *mi* hwy hoedl yn y byd
hwn. Er hyuny yn gymmaint a bod *fy*
ymddattodiad, hyd y gwêl dyn, yn tynnu
yn agos, felly parottoa, a chynmhwyfa *fi*
mi

mi attolygaf i ti, erbyn awr angyf, fel ar
 ol *fy* ymadawiad oddiymma mewn tang-
 neddyf, ac yn dy ffafr di, y derbynier *fy*
 enaid i'th deyrnas dragywyddawl. Golch
fi mi a erfyniaf arnat, yngwaed yr Oen
 difrycheulyd hwnnw, a laddwyd er
 mwyn dileu pechodau 'r byd, fel gan
 gael glanhau a dileu pa lwgr bynnac
 a *gaselais* yn y byd adfydig a drygionus
 hwn, drwy chwantau'r cnawd neu ystry-
 wiau Satan, y caffwyf *fy* ngyflwyno yn
 bŵr ac yn ddifeius yn dy olwg di; fel
 felly ar y Cyfodiad cyffredin y dydd
 diwaethaf, y caffer *fi* yn gymmera-
 dwy yn dy olwg di, i dderbyn y fen-
 dith a ddatcan dy garedig Fâb yr am-
 ser hynny i bawb a'r a'th ofnant, ac
 a'th garant gan dywedyd, Deuwch chwi
 fendigedig blant fy Nhâd, meddienn-
 wch y deyrnas a barottowyd i chwi er
 pan feiliwyd y byd. Caniadhâ hyn,
 mi attolygaf i ti, ô drugarog Dâd trwy
 Iesu Grist ein Cyfryng-wr a'n Pryniaw-
 dwr. *Amen.*

GWEDD-

GWEDDIAU *tros eich Plentyn Claf.*

HOll-alluog Dduw a thrugaroccaf Dâd, i'r hwn yn unic y perthyn dibennion bywyd ac anghen; edrych i lawr o'r Nef, yn oftyngedig mi attolygaf i ti, a golygon dy drugaredd ar fy mhlentyn, y fydd yr awrhon ar ei glafwely, ymwel, ô Arglwydd, ag ef a' thiechydwrïaeth, gwared ef yn dy node dig amser dâ o'i boen gorphorol, ac achub ei enaid er mwyn dy drugareddau. Os bydd dy ewyllys estyn ei ddyddiau ymma ar y ddaiar, y byddo iddo fyw i ti, a hyfforddio dy ogoniant, gan dy wafanaethu yn gyfion, a gwneuthur daioni yn ei Genedl; os amgen derbyn ef i'r preswylfeydd nefol hynny, lle y mae Eneidiau y sawl a hunant yn yr Arglwydd Iesu yn mwynhau an-orphen orphwysfa a dedwyddwch. Caniadhâ hyn, Arglwydd, er dy drugareddau yn yr unrhyw dy Fâb di, ein Harglwydd ni, Iesu Grist, yr hwn fydd yn byw ac yn teyrnasu gyda thi a'r Yspryd glân byth yn un Duw, heb drangc na gorphen. *Amen.*

Am-

A Mddiffyn, o Arglwydd, fy mhlen-
tyn a'th rās nefol, fel y byddo
iddo barhau yn eiddot ti byth, a pheu-
nydd gynnyddu yn dy Yspryd glân fwy-
fwy, hyd oni ddêl i'th deyrnas dragy-
wyddawl. *Amen.*

Ein Tâd, &c.

*Gweddian trosoch eich hun, neu arall,
mewn blinder meddwl, neu anbedd-
wch Cydwylbod.*

B Endigedig Arglwydd, Tâd y truga-
reddau, a Duw pob diddanwch, mi
attolygaf i ti, edrych a golwg tofturi a
thrugaredd arnaf i dy wafanaeth-wr
cystuddiedig. Yr wyt ti yn 'scrifennu
pethau chwerwon yn fy erbyn i, ac yn
gwneuthur i mi feddiannu fy ngham-
weddau gynt; y mae dy ddigofaint yn
pwyso arnaf, a'm henaidd fydd lawn o
flinder. Eithr o Dduw trugarog, yr hwn
a 'scrifennaist dy air sanctaidd er addysc
i mi, fel trwy ymmynedd a diddanwch
dy lân'Scrythurau y gallem gael gobaith,
dyro i mi iawn ddealltwriaeth o'm cy-
flwr fy hun, ac o'th fygythion a'th a-
ddewidion di, fel nad ymadawyf a'm
gobaith

gobaith arnat ti, ac na ddodwyf *fy* ymddiried ar ddim arall ond tydi. Nertha *fi* yn erbyn *fy* holl brofedigaethau, iachâ *fi* o'm hanardymherau, Na ddryllia y gorsen yffig, ac na ddiffodd y llîn yn mygu, na chau dy drugareddau mewn forriant; eithr pâr i *mi* glywed llawenydd a gorfoledd, fel y llawenycho yr efcyrn a ddrylliaist. Gwared *fi* rhag ofn y gelyn, a dyrcha lewyrch dy wyneb-pryd *arnaf*, a dyro i *mi* dangneddyf trwy ryglyddon a chyfryngdod Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOlt-alluog a thragywyddawl Dduw, yr hwn yn wastad wyt barottach i wrando, na nyni i weddio, ac wyt arferol o'r rod di mwy nac a archom neu a ryglyddom; tywallt *arnaf* amllder dy drugaredd, gan faddeu i *mi* y cyfryw bethau ac y mae *fy* nghydwybod yn eu hofni, a rhoddi i *mi* y cyfryw deaionus bethau nad ydwyf deilwng i'w gofyn ond trwy ryglyddon a chyfryngiad Iesu Grist dy Fâb di, a'n Harglwydd ni. *Amen.*

Duw

DUw, yr hwn a ddyscaist galonnau dy ffyddlonion, gan anfon iddynt lewyrch dy lân Yspryd: caniadhâ i mi trwy yr unrhyw yspryd, ddeall yr iawn farn ymhob peth, a byth lawenychu yn ei wynfydedig ddiddanwch ef, trwy ryglyddon Iesu. Grist ein Iachawdwr, yr hwn fydd yn byw, ac yn teyrnasu gydâ thi yn undeb yr unrhyw yspryd, yn un Duw heb drangc na gorphen.

Amen.

Ein Tâd, &c.

Gweddian i'w dywedyd cyn yr eloch i'r Eglwys.

HOll-alluog a thrugarog Dduw, o rodd pwy un yn unic y daw, bod i'th bobl ffyddlon dy wasanaethu yn gywir ac yn foledig: caniadhâ, mi erfymaf i ti, allu o honof felly dy wasanaethu di yn y bywyd hwn, fel na phallo gennyf yn y diwedd fwynhau dy nefol addewidion, trwy haeddedigaethau Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

O Dduw gan na allwn ni hebŏt ti ryngu bodd i ti, o'th drugaredd caniadhâ fod i'th lân yspryd ymhob peth uniawni a llywiaw fynghalon, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Holl-alluog Dduw, yri hwn drwy dy Fâb Iesu Grist a roddaiſt i Weinidogion dy Eglwys laweroedd o oddonniau arbennig, ac a orchymynnaist iddynt o ddifrif borthi dy braidd; mi attolygaf i ti, roddi iddynt y donniau hynny, a grâs i'w harferu i'th anrhydedd a'th ogoniant; a chaniadhâ iddynt trwy eu buchedd a'u hathrawiaeth ofod allan dy wir â'th fywiol air, a gwafanaethu dy fanctaid Sacramentau yn iawn ac yn ddyladwy: a dyro i mi ac i'th holl bobl dy Nefawl râd, fel y gallom ag ufudd galon a dyledus barch wrando a derbyn dy fanctaid air, gan dy wafanaethu yn gywir mewn sancteiddrwydd ac uniondeb holl ddyddiau ein bywyd; fel ar y diwedd y bôm gyfrannogion o'th deyrnas Nefol, ac y derbyniom Goron cyfiawnder, yr hon a addewaist yn Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Gwedd.

*Gweddian i'w dywedyd pan ddeloch all-
an o'r Eglwys.*

CAniadhâ, mi attolygaf i ti, Holl-
alluog Dduw, am y geiriau a glyw-
ais heddyw a'm clustiau oddiallan, eu
bod felly drwy dy râd, wedi eu plannu
yn fynghalon oddimewn, fel y gallont
ddwyn ynof ffrwyth buchedd ddâ, er
anrhydedd a moliant i'th Enw, trwy
Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, yr hwn, o'i wîr
adnabod, yw bywyd tragywyddawl:
caniadhâ i mi berffaith adnabod dy Fâb
Iesu Grist i fod yn ffordd, yn wirionedd,
ac yn fywyd; fel gan ufuddhâu ei a-
thrawiaeth a dilyn ei lwybrau ef, y bo
i mi rodio yn ddyfal ar y ffordd y fy
'n arwain i fywyd tragywyddawl, drwy
'r unrhyw dy Fâb Iesu Grist ein Har-
glwydd. *Amen.*

ARglwydd yr hollnerth a'r cadernid,
yr hwn wyt Awdwr a Rhoddwr
pob daioni, planna yn fynghalon gariad
dy Enw, ychwanega ynof wîr grefydd,
maetha fi a phob daioni, ac o'th fawr
C dru-

diugaredd cadw fi yn yr unrhyw, drwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

ARglwydd, mi attolygaf i ti, fod dy råd bob amser yn fy rhagflaenu, ac yn fy nilyn i a pheri o honot i mi yn wastad ymroddi i bob gweithred ddà, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

Ein Tàd, &c.

Gweddiau ar ddyddiau Sacrament.

Y boreu cyn yr eloch allan o'ch ty.

HOll-alluog Dduw, yr hwn drwy dy unic anedig Fâb Iesu Grist a orchfygaist anghen, ac a agorais i ni borth y bywyd tragywyddawl; yn ufudd yr attolygaf i ti, megis (drwy dy råd hyfpyfol yn fy achub) yddwyt yn perideifyfiadau dâ i'm meddwl, felly trwy dy ddyfal gymmorth allu o honof eu dwyn i ben dâ, trwy Iesu Grist ein Harglwydd, yr hwn fydd yn bŷw ac yn teyrnasu gydâ thydi a'r Yspryd glân bŷth yn un Duw heb drangc na gorphen. *Amen.*

HOll-alluog, Dduw, yr hwn a roddais dy un Mâb i farw dros ein pechodau

chodau, ag i gyfodi drachefn dros ein cyfiawnhâd: caniadhâ i mi felly fwrw ymmaith fŵr-does drygioni ac anwiredd, fel y gallwyf yn wastad dy wafanaethu di ymhurdeb buchedd a gwirionedd, trwy haeddedigaethau dy ũn Mâb Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-alluog a thragywyddawl Dduw, dyro i mi anghwaneg o Ffŷdd, Gobaith, a Chariad perffaith; ac fel y gallwyf gael yr hyn yr wyt yn ei addo, gwnâ i mi garu yr hyn yr wyt yn ei orchymmyn, trwy Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

HOll-alluog Dduw, Nefol Dâd, yr hwn a'm gwahoddaiſt i heddyw i'th fwrdd fanſtaidd, llê y minſtrir trachyſſurus Sacrament corph a gwaed Crist, i'w dderbyn er coffâu ei ryglyddus Grôg a'i ddioddefaint, trwy ba un yn unic y cawn faddeuant am ein pechodau, ac i'n gwneir yn gyfrannogion o deyrnas Nef: yr wyf yn talu i ti ufudd a ffyddlawn ddiolch am roddi dy Fâb ein Iachawdwr Iesu Grist, nid yn unic i farw troſom, eithr i fôd hefyd yn ymborth a lluniaeth yſprydol i ni yn y

Sacrament bendigedig hwnnw. Yr hyn beth gan ei fôd mor dduwiol a chyffurus i'r fawl a'i derbyniant yn deilwng, ac mor embydus i'r rhai a ryfygant ei dderbyn yn annheilwng; myfi yn oftyngedig a attolygaf i ti roddi i mi rês i wîr ystyried ardderchowgrwydd y dirgeledigaeth bendigedic hwnnw, a'r mawr berygl o'i dderbyn yn annheilwng; ac hefyd i chwilio a phrofi fyng-hydwybod fy hunan, (a hynny nid yn ysfafn ac yn ôl dull rhai yn rhagrithio a thydi ein Duw, ond) felly fel y gallwyf ddyfod yn lân ac yn fanctaidd i'r cyfryw wledd nefol yn y wisc-briodas yr hon a ofyn Duw yn y 'Scrythur lân, a chael fy nerbyn megis cyfrannog teilwng o'r bwrdd bendigedig hwnnw. Caniadhâ hyn ô Arglwydd, er mwyn yr unrhyw dy Fâb Iesu Grist ein Harglwydd. *Amen.*

[*O bydd eisien ffurf o Ddefosiwn i'w harferu yn yr Eglwys, pan fydder yn gweini y Sacrament, chwi a ellwch eich wasangethu eich hunain allan o'r Cydynmaith Goreu.*]

Gwedd-

*Gweddiau i'w harferu ar eich dych-
weliad adref o'r Sacrament.*

HOll-alluog a bŷth-fywiol Dduw, yr
wyf yn mawr ddiolch i ti, am fod
yn wiw gennyt fymhorthi y dydd hedd-
yw ag ysprydol ymborth gwerthfawroc-
caf gorph a gwaed dy Fâb ein Iachaw-
dwr Iesu Grist; drwy ba un yr wyt yn
sicrhâu y ffyddloniaid o'th yngeledd
a'th ddaioni, ac hefyd eu bod trwy o-
baith yn etifeddion dy deyrnas tragy-
wyddawl. Ag yr wyf yn cwbl ddeifyfu
ar dy Dadawl ddaioni yn drugarog dder-
byn fy aberth hyn o foliant a diolch, gan
crfyn arnat yn ostyngyddiaf ganiad-
hâu, bod trwy ryglyddon ac angeu dy
Fâb Iesu Grist, a thrwy ffydd yn ei
waed ef, i mi ac i'th holl Eglwys gael
maddeuant o'n pechodau a phob donni-
au eraill o'i ddioddefaint ef. Ac ymma
yr wyf yn offrwm ac yn fynghynnhyr-
chu fy hun i ti, o Arglwydd, fy enaid,
a'm corph i fod yn aberth rhesymmol,
sanctaidd, a bywiol i ti; gan attolygu
i ti yn ostyngedig fod i mi, a phawb o
honom a fû yn gyfrannogion o'th Gym-
mun bendigaidd gael ein cyflawni a'th
nefol

nefol fendith. Caniadhâ hyn, o Arglwydd, er mwyn dy drugareddau, trwy Iesu Grist dy anwyl Fâb ein Harglwydd.
Amen.

NErtha fi, mi attolygaf i ti, Arglwydd, a'th yspryd glân y Diddan-ŵr : a pheunydd ychwanega ynof dy aml ddonniau o râd, yspryd doethineb a deall, yspryd cyngor a nerth ysprydol, yspryd gwybodaeth a gwîr dduwioldeb ; a chyflawna fi, Arglwydd, ag yspryd dy sanctaidd ofn, yr awr hon ac yn dragwydd. *Amen.*

Ein Tâd, &c.

TERFYN.

...
y
l.
...
y
a
l,
o;
d
...